

ВЕЛИКА СРБИЈА

НОВИНЕ СРПСКЕ
РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ
СПЕЦИЈАЛНО ИЗДАЊЕ

БАЊА ЛУКА, ЈУЛ 1998.
ГОДИНА IX, БРОЈ 548
ЦЕНА 3 ДИНАРА

Др Никола Поплашен

ЧОВЕК КОЈИ МИСЛИ
ГЛАВОМ НАРОДА

УВЕК УЗ СВОЈ НАРОД

ВЕЛИКА СРБИЈА

Београд
Француска 31

НОВИНЕ СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ

Оснивач и издавач:
др Војислав Шешел

Издање приредили:
Радован Јовић и Марко Поплашен

Главни и одговорни уредник:
Синиша Аксентијевић

**Заменик главног
и одговорног уредника:**
Душан Весић

Редакција:

Рајко Горановић, Момир Марковић,
Мирослав Васиљевић, Наташа Јовано-
вић, Јадранка Шешел, Дејан Анђус,
Александар Вучић, Рајко Ђурђевић,
Коста Димитријевић, Јасна Олујић,
Весна Арсић, Жана Живаљевић,
Драгољуб Стаменковић, Вељко Дукић,
Димитриј Јанковић, Огњен Михајловић

Лектор:

Ивана Борац

**Технички уредник, компјутерски
прелом и дизајн корица:**

Драган Перић, Емил Бели

Секретар редакције:
Љиљана Михајловић

Карикатуре:

Синиша Аксентијевић

Председник Издавачког савета:
др Ђорђе Николић

Потпредседник Издавачког савета:
Петар Димовић

Издавачки савет:

Томислав Николић, Маја Гојковић,
Драган Тодоровић,
Ратко Гонди, др Никола Поплашен,
Стево Драгишић, Зоран Красић,
Милован Радовановић,
Јоргованка Табаковић,
Ратко Марчетић, Владимир Башкот

Шеф дистрибуције:

Зоран Дражиловић

Штампа:

НИГП „АБЦ - ГРАФИКА“ д. д.
Влајковићева 8, 11000 Београд

Редакција прима пошту на адресу:
„Велика Србија“, Француска 31,
11000 Београд

Рукописи се не враћају

Новине „Велика Србија“ уписане су у Регистар средстава јавног информисања Министарства за информације под бројем 1104, од 5. јуна 1991. године.

Министарство за информације Републике Србије 19. августа 1991. године дало је мишљење број 413-01-551/91-01 да се „Велика Србија“ сматра производом из Тарифног броја 8, став 1, тачка 1, алинеја 10, за чији промет се плаћа основни порез по стопи од 3%.

Пред нама су већ четврти избори у Републици Српској. Прво смо имали тзв. опште, који то нису били јер се мисионарима ОЕБС-а допало да локалне одложе за наредну годину. Потом смо имали локалне 1997. године. Убрзо су дошли и они чувени ванредни парламентарни, заказани од стране Биљане Плавшић. И, ево сада, налазимо се пред новим изборима, који су, такође, требало да буду општи, али се истим мисионарима допало да опет одложе локалне. Рекло би се да се демократија у Републици Српској мери по броју одржаних избора. Пред нама су наредне године, поново локални избори, да би, опет, годину дана након тога били одржани нови општи, који то, свакако, неће бити. И онда опет локални, па за чланове Председништва БиХ итд.

Судећи по овоме, до 2000. године имаћемо још три пута редовне изборе, а врло је вероватно да ће се ту негде провући и још неки ванредни. Мада неозбиљно, али ипак се говори и о томе да се приђе оснивању неке посебне стручне школе или одсека на факултету који би производио стручњаке за изборе. Основаност постоји. Једино тај план је изванредан, а не треба напомињати да је и те како профитабилан. Посебно за оне који дођу до власти.

Међутим, како се посланици Народне скупштине Републике Српске, захваљујући школском облику издаје почињене од стране посланика из владајуће коалиције, нису успели изборити за то да Република Српска самостално организује изборе, ту се не може ништа учинити.

Пакет па у Шавник, како рече чувени Радован из познате серије „Бекна није умрла, а ка' ће не зна се“.

Тако је и са Републиком Српском. Још смо живи и не дамо се.

Српска радикална странка на ове изборе излази самостално са листом за Народну скупштину Републике Српске и Представнички дом БиХ. Наш председник у Републици Српској, проф. др Никола Поплашен је заједнички кандидат наше странке и Српске демократске странке за Председника Републике Српске. На основу постигнутог коалиционог договора, Српска радикална странка Републике Српске ће подржати кандидатуру господина Момчила Крајишника за члана Председништва БиХ и господина Мирка Шаровића за потпредседника Републике Српске.

Овај договор је изазвао много полемика. Оно што је најбитније, је да су заједнички непријатељи то дочекали као хладан туш.

Српска радикална странка и на ове изборе излази снажна, јединствена и доследна својим програмским опредељењима.

Нажалост, наш народ је на најтежи начин морао да осети оно на шта смо упозоравали на протеклим изборима као на опасност која наступа победом коалиције Биљана Плавшић - Милорад Додик - Живко Радишић - Алија Изетбеговић.

Верујемо да је то деловало као отрежњење.

Њихово време пролази. Ми смо ту. Увек уз свој народ.

Огњен Тадић

Текстове за овај број је припремио Радован Јовић,
а фотографије Марко Поплашен

ДР НИКОЛА ПОПЛАШЕН, ПРЕДСЕДНИК СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РС
И КАНДИДАТ ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ

ЧОВЕК КОЈИ МИСЛИ ГЛАВОМ НАРОДА

Разговор водио: Радован ЈОВИЋ

Др Никола Поплашен, професор на Правном факултету у Бања Луци и дугогодишњи лидер Српске радикалне странке Републике Српске, заједнички је кандидат Српске радикалне странке Републике Српске и Српске демократске странке на предстојећим изборима за председника Републике Српске, који ће, заједно са избором за остале функционере и органе власти у Босни и Херцеговини, односно Републици Српској и Федерацији БиХ, бити одржани 12. и 13. септембра ове године.

Данас у Републици Српској не постоји лидер странке са већим рејтингом и

бројем присталица него што их има господин Поплашен.

Међутим, у ситуацији када политичка позорница Републике Српске често добија неочекиване драмске заплете, где статисти преко ноћи постају прваци са главним ролама, а истински лидери тотални аутсајдери, било каква предвиђања, па била она утемељена и на живој истини, постају сувишна.

Кад се јави, а пречесто се јавља, „потреба“ за овлашћењима преовлашћеног Карлоса (познатијег као Вестендорпа), онда све прогнозе падају у воду, а гласачке кутије постају ОЕБС-ове „демократске“ кулисе.

Аргументоване и конструктивне дискусије изречене за скупштинском говор-

ницом и политичке противнике често остављају без права на реплику, не због тога што не би желели одговорити, већ више да не би испали смешни и од властитог посланичког клуба омаловажени.

Иступи др Поплашена остављају снажан печат, како на симпатизере, тако и на огорчене противнике и право су откроење и освежење у историји новијег српског парламентаризма.

Зато и нема потребе за посебним представљањем лидера српских радикала. И када га критикују, можда га онда највише и хвале. Разлика је једино у томе што други јако пазе да у својим јавним наступима не изговоре оно што искрено осећају и мисле.

Политички вођа и лидер странке са највећим рејтингом: др Никола Поплашен

Договор пред скупштинско заседање – чланови клуба посланика Српске радикалне странке у Народној скупштини Републике Српске

Као најилустративнији податак о расту популарности и угледа српских радикала РС, на чијем се челу налази др Поплашен, довољно је изнети неколико упоредних показатеља са досад одржаних избора у Републици Српској под контролом ОЕБС-а.

Наиме, већ на првим парламентарним изборима у септембру 1996. године, који су били и прво сучељавање српских радикала са гласачима, СРС је добила 75.511 гласова.

Само годину дана касније, такође у септембру 1997. године, на локалним изборима ова странка је освојила duplo већи број, односно 156.788 гласова.

Такав раст популарности и угледа међу српским бирачким телом у Републици Српској задржан је и након ванредних парламентарних избора у новембру 1997, када је кандидатска листа Српске радикалне странке по броју гласова бирача и по броју освојених мандата заузела друго место, одмах иза Српске демократске странке.

Чак и данашњи муњевити догађаји, брже него обично, потврђују све оно што је лидер радикала и нови председнички кандидат др Никола Поплашен до сада радио, јавно говорио и на шта је на време упозоравао. Уосталом, најбоље је да о свему говори др Поплашен.

● **Господине Поплашен, на шестој седници Народне скупштине РС, одржаној 15. и 16. јуна у Бања Луци, дошло је до готово невероватног обрта. Да ли сте, као**

активни учесник у том догађају, могли предвидети такав епилог скупштинског заседања?

Др Поплашен: Од распуштања Народне скупштине Републике Српске, са потписом председника Републике, госпође Биљане Плавшић, јасно се могло уочити да постоји један доста ружан, за српске интересе неатрактиван, и да, не кажем, црни тренд у раду државних органа, па и у раду Народне скупштине РС.

Дакле, та тенденција се могла претпостављати, али, ипак, и екстремни песимиста није могао да предвиди да ће српски посланици необразложено сменили српско руководство и у најуже руководство Народне скупштине изабрати једног носиоца „златног љиљана“. Према томе, не могу да кажем да сам био апсолутно сигуран у такав исход, али претпоставке за тако нешто су, ипак, биле присутне.

● **Можете ли, ипак, да прокоментаришете неумитну чињеницу да је на поменутој седници са места потпредседника Народне скупштине РС смењен српски радикал, а на ту функцију изабран Сафет Бичо, за кога сте већ рекли да је носиоца „златног љиљана“?**

Неприродна коалиција

Др Поплашен: Морам напоменути неколико ствари које су претходиле једном таквом догађају. У јануару ове године, после ванредних парламентарних из-

бора, формирана је једна необична и неприродна скупштинска већина, која је инсистирала и у легалној процедури изабрала руководство.

То руководство је било на челу Скупштине све до пре неки дан.

Очигледна намера новоформиране скупштинске већине била је да групи од 39 посланика, коју чине представници Српске радикалне странке и Српске демократске странке, обезбеди место у руководству Скупштине, како би били дислоцирани из састава Владе Републике Српске. Након тога та Влада је изабрана уз помоћ посланика Странке демократске акције, односно Коалиције за целовиту и демократску БиХ.

Разуме се, Коалиција за целовиту и демократску БиХ, односно Странка демократске акције у свему томе је тражила свој интерес и инсистирала је на месту потпредседника Народне скупштине РС.

Уствари, политичка трговина састојала се у томе што Странка демократске акције жели остварити своју намеру да уђе у државно руководство Републике Српске, макар у првом кругу преко места потпредседника Народне скупштине, да би у следећим недељама, или месецима тај улазак у власт Републике Српске био далеко свестранији и обимнији.

Међутим, при томе треба имати у виду да нигде у Федерацији БиХ нема Срба или српских представника у локалној власти, нити у Представничком дому Федерације БиХ. Ту се ради о једноставној чи-

њеници и настојањима да муслиманско-хрватска, а посебно муслиманска идеологија, која је формирала државну власт, жели потпуно да овлада Федерацијом БиХ. Уосталом са тог подручја су одстрањени Срби, или су уклоњени они Срби, који заступају српски национални интерес.

Подршка уз уцене

● **Како видите даљи развој догађаја на овом простору?**

Др Поплашен: У следећем кораку треба постепено овладати и подручјем Републике Српске, како би се на крају оцеловила или интегрисала Босна и Херцеговина. Или, како они воле да кажу, међународно призната Босна и Херцеговина, а то у исто време значи, да би БиХ била под пуном муслиманском доминацијом.

На нашу велику несрећу, увид, sazнање или доживљај таквог тренда нема део српских посланика, а пре свега они из Српског народног савеза, Социјалистичке партије Републике Српске и Странке независних социјалдемократа, па су прихватили једну такву оријентацију.

Та оријентација је подржана, тако да кажемо, свакодневним притиском и уценама разних представника западних сила, или међународних организација, који српску страну исцрпљују интензивним „сугестијама“, разговорима и инсистирањима да се, са становишта идеологије људских права, прихвате њихови захтеви.

То је највидљивије у чињеници да је у многим скупштинама општина у Републици Српској инсталисан већи број одборника СДА, и да је под притиском ОЕБС-а потпуно игнорисана скупштинска већина у тим општинама.

На тај начин у многим српским општинама на подручју Републике Српске, именована је, а не изабрана српска власт, односно постављени су извршни одбори у које су инсталисани и представници СДА.

Дакле, ту се ради о октроисању власти на локалном нивоу насупрот ставу скупштинске већине, а пре свега одборника Српске радикалне странке. Због такве чињенице, и због таквог тренда, Српска радикална странка је одлучила да своје чланове, па и председнике извршних одбора, повуче из извршне власти на локалном нивоу.

Наше објашњење у том погледу је врло једноставно: не можемо бити у коалицији са странком са којом немамо ничег заједничког, ни у програмском, ни у практичном смислу.

● **Да се вратимо на последња збивања у Народној скупштини РС. Како, дакле, коментаришете тако блиску сарадњу дела српских странака који муслиманске и хрватске посланике полако инфилтрирају у српску власт?**

Др Поплашен: Тај принцип насилног инсталисања у власт на локалном нивоу, и на нивоу Републике Српске, остварен је тако што је инструментализован један број посланика из Српског народног савеза, Социјалистичке партије Републике Српске и Странке независних социјалдемократа.

Они сада имају вазални однос према Коалицији за целовиту и демократску БиХ, односно према представницима међународне заједнице.

У слепој послушности, спремни су да се директно конфронтирају са српским националним интересом и са учвршћењем Републике Српске с обзиром на елементе које нуди Дејтонски мировни споразум.

Резултат таквог понашања је избор Владе Републике Српске по укусу Странке демократске акције. У тој Влади никаквог учешћа нема преко 60 одсто посланика, који представљају српски бирачки корпус.

Пригом, наравно, мислим на посланике СДС и Српске радикалне странке.

И, за разлику од конституисања власти на локалном нивоу, посегнуто је за неким потпуно новим принципом за избор Владе РС иза које стоји необична скупштинска већина.

Но, овај принцип скупштинске већине не смета посланицима Српске радикалне странке. Он је легитиман, а друга је ствар да ли иза њега стоји политичко и морално опредељење, и каква је врста последица до којих доводи доминација СДА у Народној скупштини Републике Српске.

Инсталисање СДА у власт РС

● **Да ли се пре овог у редовној скупштинској процедури настојало и могло пронаћи неко прихватљивије решење?**

Др Поплашен: Да би се отворило место за инсталацију представника Странке демократске акције у руководство Народне скупштине РС, посланици Српске радикалне странке и Српске демократске странке су прихватили да се отвори процес уставних промена.

Наиме, у Уставу РС регулисано је да Народна скупштина Републике Српске има два, а не три потпредседничка места.

На првом састанку Уставне комисије, у вези са отварањем овог процеса, представници Српске радикалне странке су констатовали да прихватају отварање поступка, али су било какве промене Устава условили и са додатним променама у највишем нормативном акту Републике Српске.

Дакле, ми смо пристали не само да се промени члан, који регулише број потпредседничких места у Народној скупштини, него смо, пре свега, инсистирали на промени и оних делова Устава, који регулишу надлежности председника Републике Српске.

Наиме, у програму Српске радикалне странке прецизирано је наше залагање за скупштински, а не председнички или полупредседнички систем у Републици Српској. Јер, председнички и полупредседнички систем крије голему опасност по српски народ. Опасност се састоји, пре свега, у могућности да, рецимо, неке западне силе, на овај или онај начин, овладају председником Републике, који има превелика овлашћења. Таква овлашћења га у подређеном, полусвесном или политички, па и биолошки импотентном стању, воде према својим интересима, који су у супротности са интересима српског народа.

Због тога су, ради будућности Републике Српске, нужна већа овлашћења Народне скупштине, која има већи број посланика и демократску процедуру у раду. Зато смо убеђени да треба извршити такве уставне промене ради демократизације укупног стања и учвршћивања перспективе РС, онако како је описано у Дејтонском мировном споразуму.

Штетни компромис

Међутим, такав наш предлог није наишао на сагласност посланичке већине. Због тога смо одмах у старту рекли да у том случају не можемо прихватити да на-

Чудно Друштво из неприродне коалиције: Малић (СП РС), Ђокић (СП РС), Митровић (СНС) и Бичо (СДА)

По директиви Сафета Биче: посланици СНС гласају као коалициони партнери из муслиманске СДА

ше гласове уложимо у инсталацију Странке демократске акције у државно руководство Републике Српске, а да у исто време прихватимо игнорисање нашег демократског предлога.

Све је то касније изврнула и лажно приказала Канцеларија високог представника међународне заједнице у БиХ, а пре свега господин Карлос Вестендорп, са својим писмом и његов заменик Ханс Шумахер, са неким својим изјавама.

Због тога се у јавности оперише неистинама да смо ми обећали промену Устава, па се онда, наводно, не држимо тога обећања.

То је права бесмислица, и мислим да је свим Србима на овом простору, а посебно у Републици Српској, потпуно јасно да је Српска радикална странка последња која би прихватила да избаци свог представника из скупштинског руководства, или да поред свог представника изабере и представника СДА, а да заузврат у том политичком односу и политичком компромису не добије ништа за српски народ.

Према томе, ту се ради о једном подметању, у које су се укључили и бројни медији у Републици Српској. Ту, пре свега, мислим на државну телевизију, која није отворила могућност да се народу ствари објасне до краја.

То је права истина о мотивима смене скупштинског руководства. Мислим да је већ на самој седници било јасно да је Канцеларији високог представника, и господину Вестендорпу, нарочито, стало да његов посао ураде српски посланици и скупштинска већина, а да он у том погледу „заступања демократских принципа“, остане потпуно чист.

Нажалост, део српских посланика у Народној скупштини РС заједно са представницима Странке демократске акције, укључио се у такав ружан и прљав посао. Тако су, мимо Пословника о раду Парламента, Устава и закона РС, сменили господина Драгана Калинића са места

председника и мене са места потпредседника Народне скупштине.

Ерозија морала

● Шта, у ствари, представљају смене српског руководства у Народној скупштини РС?

Др Поплашен: Смена дела скупштинског руководства, у персоналном смислу, и у принципу, не представља нити озбиљан, нити значајан догађај.

Мање-више сваки посланик може бити у скупштинском руководству, јер је он изабран од народа. Руководиће Скупштином је само један од послова које обављају неки посланици у одређеном мандату.

То, међутим, не би представљало догађај од посебног политичког значаја, да у овом случају није реч о индикацији даље ерозије Републике Српске, што је против закона и међународних регула и против Дејтонског мировног споразума.

Читав посао је морао бити изведен тако да чак нису задовољени и испоштовани ни многи пословнички захтеви.

Наиме, Пословник о раду Народне скупштине захтева да предлагач овог разрешења скупштинских функционера, пре истека редовног мандата, образложи елементе кршења закона и Устава пре него што се приступи евентуалном гласању.

● Како је, онда, образложен захтев за смину председника и потпредседника Народне скупштине Републике Српске?

Др Поплашен: Мислим да је свим посланицима, и јавности у целини, јасно да није наведена ниједна тачка о, наводном, кршењу закона и Устава од стране господина Драгана Калинића и мене, пошто она није ни постојала.

Према томе, у питању је било очигледно насиље. Морам да напоменем да је у образложењу Социјалистичке пар-

тије РС, које је, у име њиховог посланичког клуба, поднео господин Миле Мирковић, наведена наводна опструкција рада на Петој седници од стране Калинића и мене.

Они су, у својој брзоплетости и површности, испустили из вида чињеницу да ја уопште нисам присуствовао раду Пете седнице, јер сам у то време био на болничком лечењу у Београду.

Дакле, у том образложењу би се могло додати, уколико би они хтели да га поправе, да је господин Поплашен телепатијом утицао на своје посланике да опструирају рад Народне скупштине Републике Српске.

Иначе, у захтеву и образложењу за смину председника и потпредседника Народне скупштине недостају кључне ствари.

Спорно седиште Парламента

● Након нашег образложења намеће се и једно логично питање: ко, у ствари, вуче главне концe у највишем законодавном телу Републике Српске?

Др Поплашен: Пре свега, треба имати у виду да је Народна скупштина донела одлуку да Бања Лука буде седиште Владе РС. Дакле, није донета одлука да је Бања Лука главни град РС, јер је то уставна материја за коју су предвиђене уставне промене по утврђеној уставној процедури.

О седишту Народне скупштине још није ништа одлучено и о томе ће се, вероватно, одлучивати у данима који су испред нас, и док овај број „Велике Србије“ буде у штампи.

Дакле, како је седиште Народне скупштине РС било у Српском Сарајеву, седнице су се одржавале на подручју Српског Сарајева, а на захтев СДА донета је једна арбитражна одлука да се седнице одржавају у Бања Луци. Та одлука није нелегитимна, јер иза ње стоји посланичка већина, и посланици Српске радикалне странке су увек поштовали тај захтев.

Наш принципијелан став је да ћемо на седницу Народне скупштине доћи у било које место, село или град у Републици Српској, које одреди председник Народне скупштине Републике Српске, на начин на који предвиђа Пословник.

„Бичина коалиција“

● У чему се, онда, састоји проблем приликом заказивања и одређивања места одржавања Народне скупштине?

Др Поплашен: Нажалост, до сада су председник, да не кажем и председништво Народне скупштине, били приморани да седнице заказују под притиском посланичке већине коју формулише или брифује господин Сафет Бичо, као председник Клуба посланика Коалиције за целовиту и демократску БиХ, односно као главни представник СДА.

То је један моменат који треба имати у виду. Други моменат, који је, такође, присутан: ми никад нисмо могли да утвр-

димо дневни ред, уколико се око дневног реда не сложе господин Бичо и представници међународне заједнице.

Е сад, видите, овде постоји и један маневар који чине посланици Српског народног савеза, Социјалистичке партије РС и два посланика Странке независних социјалдемократа. Јер, и кад утврде да нешто треба да уђе у дневни ред Народне скупштине, они немају посланичку већину и они, једноставно, морају добити потврду Сафета Биче.

Тако, у крајњој линији, пошто Коалиција чини њихову посланичку већину, они Бичу морају да питају и за дневни ред, и за место и време одржавања Народне скупштине.

Ми смо били у више наврата у ситуацији да морамо усвојити хитне законе, али господин Бичо са својим клубом је имао, поред осталог, неких обавеза, па и потреба за верским обредима и седница је била прекидана, све док посланици СДА не искажу вољу да дођу поново да потпомогну своје партнере у Републици Српској.

Такође, било је ситуација у којима су посланици Српске радикалне странке и СДС исказивали спремност да подрже неке законске предлоге, који су се нашли на дневном реду Народне скупштине РС.

Међутим, партнери господина Биче у то нису били сигурни, пошто је Бичо са својим посланицима морао да отпутује у Сарајево, па је онда то скидано са дневног реда.

Разлог је то што посланици Српског народног савеза, Социјалистичке партије РС и Странке независних социјалдемократа нису имали поверење у посланике Српске радикалне странке и СДС.

Касније се, међутим, наши посланици оптужују за опструкцију рада у Парламенту. А ради се о томе да ова, да је тако назовем, „Бичина коалиција“ заправо има друга посла и одлази са седнице, иако њен рад није завршен. Рад седнице се прекида и као последицу тога имамо да се посланици Српске радикалне странке и СДС оптужују за опструкцију, а на крају се све завршава тако што је образложење везано за опструкцију као један од главних разлога смене господина Калинића и мене.

Нова политичка структура

● Докле ће да траје овакво хаотично стање, господине Поплашен?

Др Поплашен: Ово ће да траје све докле, док не отпочне другачија политичка пракса у Народној скупштини РС. Ја се надам да ћемо након септембарских избора имати две велике новости, односно, да ћемо имати другачију политичку структуру посланичког састава и другачији посланички састав у Народној скупштини. То је једна ствар, и друга важна ствар јесте да ће сви српски посланици, напославу, показати већи степен еластичности, више способности за компромис, више патриотског осећаја и више способности за заједничку формулацију националног интереса.

Као резултат тога, имаћемо избор нове Владе Републике Српске, иза које ће

стајати посланичка већина настала из српских странака и странака из Републике Српске.

Наравно, у таквој влади не морају, нужно, бити само Срби. Нама је кључна ствар да се поштује Устав и закони Републике Српске и да се брани Република Српска на начин који предвиђа Устав, а не делање против било којег народа, или било које државе у свету.

То би била једна нова ситуација, у којој бисмо имали вишестранање које је на далеко израшлијем нивоу од садашњег. Оно би, разуме се, оставило разлике у многим стварима, али би објединило посланичку већину око кључног националног и државног интереса.

● Након што је, 18. јануара ове године, устоличена нова Влада РС, да ли су већ тада посланици СДС и Српске радикалне странке изгубили патриотску битку са Вестендорпом и „непринципијелном коалицијом“?

„Бал вампира“

Др Поплашен: Па, очигледно је 18. јануара изгубљена једна битка, а пре неки дан је изгубљена и друга. Међутим, у ра-

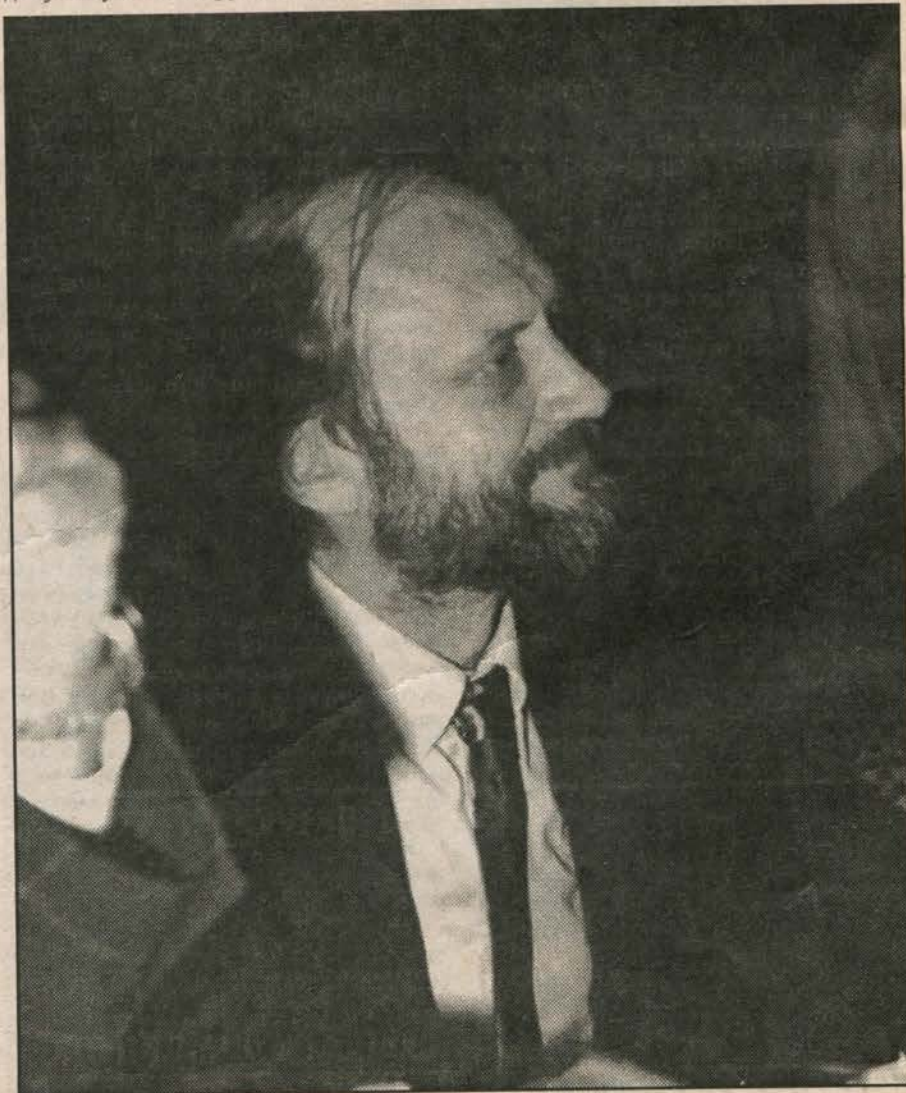
ту има много битака и коначан резултат још увек није познат.

Треба имати у виду да је седница од 18. јануара прекинута речју и ударцем чекића господина Калинића, као председника Народне скупштине РС. Не искључујем могуће тумачење да господин Калинић није био у праву када је прекинуо ту седницу, али је онда Народна скупштина морала донети такву одлуку у јануару, а не шест месеци касније. Бесмислено је, наиме, након шест месеци, после толиког броја седница, позивати се на један, евентуални, формални прекршај Пословника Народне скупштине.

То је једна ствар, а друго, треба имати у виду да се све кључне одлуке, дакле, о избору квислиншке Владе, из јануара 1998. године, и о смени српског дела руководства Народне скупштине РС, у јуну ове године, доносе иза поноћи у ситним сатима.

Не знам како би, поред политичког, била могућа нека друга врста отпора тако нечем.

Једино што ми је на памет пало да би можда требало по скупштинској сали распоредити неколико цакова белог лука, јер изгледа да су минути и сати након поноћи драго време за ово ново-

Визионарска размишљања: проф. др Никола Поплашен председнички кандидат на изборима 12 и 13 септембра 1998. године

формирано партнерство између припадника СДА и неких српских посланика.

да су прекоокеански, или, да не кажем, окупаторски брифирани.

рекла, па чак и они који то нису и формално прихватили.

Дакле, нису прихватили ислам и мухамеданску оријентацију и то морају учинити врло брзо ради мира на овом подручју и ради пуне стабилизације исламске републике Босне и Херцеговине.

Таквом једном ставу ми смо се оштро супротставили.

● У чему се састоји такав фундаменталистички став, који је јавно изговорно муслимански посланик?

Др Поплашен: Господин Шапиваревић никад није повукао свој став, а друга је ствар да ли илустрације, које он наводи око „права прве брачне ноћи“, стотинама година иза нас, имају статус чињенице са опсежном последицом да су сви Срби турског порекла.

Ја не могу улазити у испитивање генетске структуре српског и турског становништва и у упоредну компарацију, али, у сваком случају, ту се ради о илустрацији једног фундаменталистичког става који подразумева нестанак Срба са овог простора.

Овим је још једном допуњена тврдња српских радикала да са Странком демократске акције тешко можемо постићи споразум око поштовања Устава и закона Републике Српске, а ми смо, ипак, посланици у Народној скупштини РС, а не у некој другој скупштини.

Стручно мишљење

● Након Шапиваревићевог иступа на поменутој седници, енергично су реаговали одборници у Градској скупштини Бања Луке која је својом одлуком прогласила Шапиваревића персоном „понограта“. Нешто слично се није догодило у Народној скупштини, а било је и покушаја да се повуче паралела између нашег коментара и Шапиваревићеве увреде на рачун српског народа. Како то коментаришете?

Др Поплашен: Свако повлачење паралеле у овом случају је бесмислено. Моја дискусија се више односила на став господина Алексе Бухе, председника Клуба посланика Српске демократске странке који је рекао да признаје Бошњаке-муслимане и да су они нација.

Ја сам, пак, тврдио да Бошњаци-муслимани могу бити нација само по једном од низа елемената, који једну друштвену групу чине нацијом, а то је субјективни осећај припадности овој или оној нацији. Дакле, ту се једноставно радило о дискусији која има више стручни или научни карактер, а нема изразиту политичку димензију. Понекад морамо унети стручне или научне елементе да би смо имали зрелији и озбиљнији политички став.

Иступ господина Шапиваревића је био, тако да кажем, потпуно из другог угла, са другог колосека, са чисто политичким импликацијама и са политичким циљевима. Зато је то поређење потпуно бесмислено.

Додирне тачке на – фронту

● Многи тврде да посланицима СДС и Српске радикалне странке ни данас није јасно да се могао наћи неко у РС ко би могао да ступи у коалицију са муслиманским странкама из Федерације БиХ. Шта ви мислите о таквим тврдњама?

Др Поплашен: Што се тиче Српске радикалне странке, није то само моја формална изјава, него се ради о нашем суптином ставу, а он гласи да ми можемо са сваком странком, без обзира да ли је она из Републике Српске, или из Федерације Босне и Херцеговине.

Услов за нашу сарадњу са било којом странком јесте да постоје макар неке додирне тачке у програмској оријентацији и практичном политиком.

Једина странка са којом немамо било какву додирну тачку јесте Странка демократске акције.

Заправо, ми смо, у годинама иза нас, имали низ додирних тачака са идеологијом и члановима Странке демократске акције, али тај додир је, углавном, био везан за линије фронта и одвијао се кроз ратна дејства.

Странка демократске акције се никада није одрекла програмске декларације и господина Алије Изетбеговића, председника странке.

У тој „Исламској декларацији“ јасно је наглашена намера да Срби морају прећи са оне стране Дрине, или, уколико желе да остану на овој страни, онда морају да прихвате ислам, у супротном, завршавају неколико метара под земљом.

Окупаторски брифинзи

● То је, дакле, идеологија коју Изетбеговићева странка треба да наметне Србима?

Др Поплашен: Да, то је кључна оријентација Странке демократске акције. А, када са неком странком уђете у коалицију, онда се седа у извршну власт и морате нешто да радите у име народа. Изабере вас нека локална или републичка скупштина, и тада имате одређене послове које треба да обављате заједно са тим коалиционим партнерима.

Пошто ту нема никаквих додирних тачака, нама уопште није јасно како ми можемо сести за сто са представницима Странке демократске акције и обављати неки посао за Републику Српску и у име свих њених грађана.

Дакле, разлози нису никакве друге природе, него искључиво програмско-политичког карактера. Пошто немамо ничег заједничког, не можемо заједно са њима да учествујемо у извршној власти. То је истина која се мора имати у виду.

Друга ствар, коју, такође, треба уважавати, јесте чињеница да су, у протеклим годинама, избори у Републици Српској одржавани по регулама и мерилима, која су далеко од ових простора, односно

Кастрирани резултати

● Шта следи после таквих брифинга које сте поменули?

Др Поплашен: Резултат такве кастрације и таквог усмеравања изборних правила јесте то да је на ово подручје у врећама, па онда и у камионима, доведен велики број гласова. Након пребројавања тих гласова, у Народној скупштини РС нашли су се представници Странке демократске акције.

Српска радикална странка је могла да одбије излазак на изборе због таквог понашања, али наш бојкот избора имао би више штетних последица, него што би донео користи српском народу и нашем чланству. Због тога смо одлучили да прихватимо чињеницу да је ОЕБС тако изиграо политичку вољу народа са ових простора.

Самим изласком на изборе, признали смо статус посланика и представницима Коалиције за целовиту и демократску БиХ у Народној скупштини РС.

Резултат таквог односа је наше прихватање да посланици Коалиције буду чланови одговарајућих скупштинских комисија и да буду пропорционално заступљени у свим радним телима, да бисмо имали изграђен рад Скупштине у целини.

Међутим, свако даље партнерисање, интегрисање и приближавање представницима Странке демократске акције је бесмислено, јер би нас оно водило у коалицију власт. Дакле, ми смо ту, по моме уверењу, нашли неку меру која је објективна и ни у једном тренутку и ни на један начин нисмо довели у питање српски национални интерес, нити програм Српске радикалне странке.

Немамо намеру да то чинимо ни убудуће, без обзира што очекујемо наставак различитих уцена и притисака.

Муслиманске конструкције

● Озбиљнији сукоби у српском парламенту ескалирали су на четвртој седници након скандалозног иступа муслиманског посланика Неџада Шапиваревића. Да ли је то био увод у догађаје који су потом уследили у Народној скупштини Републике Српске?

Др Поплашен: Као што је познато, господин Шапиваревић је на тој седници рекао на један мој став, на једну моју објекцију или рефлексију око тога који елементи чине и конституишу у историјском смислу једну нацију и шта је то што у објективном погледу оправдава да се припадници једне друштвене групе означавају као припадници једнога етноса, или једне националности.

Мислим да је Шапиваревић са елементима узбуњена сасвим јасно и директно изговорио оно што је политички став СДА и што је намера муслиманског руководства из Сарајева, а то је да су сви Срби турског, односно муслиманског по-

Непожељно лице

● Нисте прокоментарисали први део питања?

Др Поплашен: Што се тиче првог дела питања, већ сам рекао да господин Шашиваревић има статус народног посланика исто као и ја. Додуше, његово је порекло везано за „гласачке вреће“, а може присуство у Парламенту је везано за политичку вољу српског народа, али признат је статус и њему и мени и оба уживамо посланички имунитет.

Ја, лично, нисам склон одстрањењу некога ко ужива такав имунитет насилним, или политички незрелим путем, изузев исправног, демократског пута.

Право је господина Шашиваревића да греши и да свој статус проверава чињеницом како ће гласати други посланици и бирачком вољом оних који су га изабрали.

Дакле, изузев оних тврдих метода да се неко проглашава за непожељну особу и да се он незаконито уклања из Скупштине, постоје и много зрелије политичке и демократске методе. Надам се да ће време испред нас учинити да српски посланици, на српски начин, овладају Народном скупштином оних, како сам већ рекао, зрелијим политичким и демократским методама.

Планирани инцидент

● Да ли се, ипак, слажете са констатацијама да је то био унапред планиран и пројектован иступ посланика Шашиваревића у српском Парламенту?

Др Поплашен: Јесте, он је унапред испројектован, уколико се мисли на став и политику Странке демократске акције. Јер, СДА чврсто и конзистентно у последњих десетак година заступа своје ставове и они још нигде нису променили своје кључне ставове.

А, што се тиче иступа баш на овој седници, он је делом испровоциран мојом дискусијом, а делом је и резултат емотивне реакције господина Шашиваревића. Но, то ништа не мења у суштинској оцени става којег сам већ навео.

● Након свега, како сада гледате на скупштинску коалицију Српског народног савеза, Социјалистичке партије РС, Странке независних социјалдемократа, Коалиције за целовиту и демократску БиХ и Социјалдемократске партије БиХ?

Др Поплашен: Ради се о једној прилично тужној чињеници да је створена коалиција између посланика који планирају и раде на нестанку Републике Српске, са једне стране, и групе српских посланика, који на импотентан и политички незрео начин формулишу интерес српског народа у Републици Српској. Томе треба придодати и чињеницу да се све то „усаглашава“ серијом, која комбинује лажна обећања западних сила према РС, са притисцима и уценама различите врсте. То, у ствари, на најбољи начин одсликава укупну атмосферу у РС.

Манипулације без основа

● С обзиром на напред изречено, како ће се убудуће понашати Клуб посланика Српске радикалне странке у Народној скупштини РС, јер се у јавности манипулисало са вашим повлачењем из парламента?

Др Поплашен: Ми и даље очекујемо такве, и низ других манипулација. Оне се чак и планирају, и то не само у смислу једног дозвољеног обликовања политичког маркетинга.

Притом, наима, мислим на наше нове позиционе противнике, насупрот нас у опозицији. У све то се уноси и доста прљавих ствари, селективног информисања, скраћивања и прекрајања изјава представника Српске радикалне странке и СДС.

Лаж на голој ледини

Подсетио бих да је, рецимо, дан након изгласавања неповерења господину Калинићу и мени, Радио Бања Лука објавио информацију да је господин Калинић плакао за време подношења оставке, што је апсолутна лаж на голој ледини, као и да сам ја, наводно, изјавио да је та смена допринос стабилизацији Републике Српске и пут за отварање њене пуне перспективе. То је, такође, измишљотина од почетка до краја.

● Могу ли такве манипулације да одређују начин на који ће се убудуће понашати српски радикали?

Др Поплашен: Без обзира на то што се наши политички противници служе тако ниским подвалама, ми ћемо се трудити да се и убудуће понашамо крајње легалистички. Нећемо, дакле, посезати ни за каквим насилним и присилним средствима, него ћемо настојати да у оквиру закона и пословника износимо своје ставове. Додуше, њима смета и то што ми уопште износимо своје ставове.

Конструкције и опструкције

● Како објашњавате такво понашање?

Др Поплашен: Морам да подсетим да се опструкцијом назива и наше конструктивно понашање у парламенту. Ми, по наводима наших политичких противника, не бисмо деловали опструкционо само у случају ако би ћутали, или када уопште не би долазили на седнице Народне скупштине РС.

Чим имамо конкретне примедбе на неки од законских пројеката, то се одмах оквалификује као опструкција у раду Народне скупштине РС.

То се понавља чак и онда када наш Клуб у основи прихвата неки од предложених законских аката. А кад у основи нешто прихватамо, то значи да смо спремни да гласамо за такав законски пројекат и на њега реагујемо само са појединим амандманом. Ако, пак, имамо више амандмана, а гласање по амандманима, како је утврђено Пословником о раду Народне скупштине, траје нешто дуже, онда се и такво наше понашање оцењује као чиста

опструкција.

Очигледно се ту ради о одсуству навике на једну вишестраначку скупштину и на карактер рада вишестраначке скупштине, која је далеко од монолитности комунистичког или СДС-овског типа владавине, у годинама иза нас.

Према томе, немамо намеру да прибегавамо било каквом облику насиља, али ћемо у потпуности користити све могућности које нам пружа закон и пословник. Чак и овако блокирани и медијски фалсификовани, трудимо се да што чешије ступамо у непосредан контакт са народом. Користићемо, дакле, све оно што нам стоји на располагању, а ту пре свега мислим на наше писано гласило „Велика Србија“, као и на велики број наших наступа на локалним медијима.

Тамо где је то могуће и где нам дозволе, организоваћемо велики број јавних трибина ради успостављања директних контаката са нашим чланством и симпатизерима у месним и општинским одборима.

Косовско питање

● Господине Поплашен, судбина српског народа вековима је везана за Косово и Метохију. Да ли се слажете са констатацијом да је криза на тлу претходне Југославије почела и да ће се завршити на Косову?

Др Поплашен: Таква констатација би се могла вратити много стотина година уназад. Српско царство је доведено у питање на Косову далеке 1389. године. Нажалост, морам да кажем да нас је стотина година то коштало. Косовски проблеми и импликације Косовске битке прате нас на овај, или онај начин као нека врста судбине.

Никада након Косова српски народ није успео да своје национално биће уобличи у једну модерну националну државу. Очигледно су за то били зрелији стотинама година пре него што су до тог нивоа дошли такозвани модерни европски народи у великим европским државама.

Дакле, то питање је много озбиљнијег карактера, али ако га лоцирамо у последње године, нарочито у последњих петнаестак, двадесет година, морам да подсетим на нашу познату тврдњу да се Косово и Београд бране у Книну, на наше тврдње о значају Републике Српске Крајине, једно време Српске Републике Босне и Херцеговине, а потом Републике Српске и одсуство сложеног, јединственог и зрелог политичког приступа свих државних руководства том проблему.

Озбиљна упозорења

● Како гледате на данашњу веома озбиљну кризу на Косову и Метохији?

Др Поплашен: Свему томе не могу, па и нећу да се враћам у овом тренутку, али морам да упозорим да би пад Косова и Метохије и предаја у руке сепаратистима, односно његово трајно искључење из Србије, било врло значајан показатељ свођења Србије на Београдски пашалук.

То би, у исто време, могло да означи и улазак у можда коначну и велику срп-

Разрада стратегије: др Никола Поплашен председник и Огњен Тадић, генерални секретар Српске радикалне странке Републике Српске

ску трагедију, и нестанак српске нације са европских политичких простора.

Но, уверен сам да до тога, ипак, неће доћи и да ће се Срби у већем степену сложити, да ће разумети да је реч о једној таквој трагичној могућности. Верујем да ће исту опасност запазити макар неке велике светске силе и да ће обуздати своју неприципијелност и необичну и злу потребу да се српски народ, пуном деструкцијом, зарад туђих интереса збрише са ових простора.

● Према томе, да ли све наше теме и дилеме почињу и завршавају се питањем о Косову?

Др Поплашен: Оне се, у овом смислу у коме сам говорио, могу везивати за Косово, с тим да би онда косовско питање морало отворити и укупно српско национално питање на начин који ће освестити чињеницу да је Косово саставни део Србије, али да су саставни део српског народа и други делови тога истог народа, који живе и који не живе на подручју Србије.

Ако то дође до свести Срба, у целини, и до државних руководства српских држава, онда ћемо лако извести облике повезивања Срба, који су прихватљиви међународним нормама и великим силама у свету.

Дакле, већи део проблема је, ипак, до нас, а на нама је и да разумемо ставове и понашање великих сила. То разумевање је потребно чак и када они нису у интересу српског народа, него су супротни том интересу.

Не знам зашто би се неко љутио, рецимо, ако је зими минус 30, и пада снег, на могућност да се замрзне ако остане напољу.

Треба разумети да је врло хладно и онда човек мора да нађе неку врсту станишта у коме ће променити те услове и сачекати да прође тај интезитет хладноће. И, ми, исто тако, морамо разумети да су светска констелација и однос снага

овакви какви јесу. Морамо се томе прилагодити, а да у исто време очувамо минимум српског националног јединства, односно биолошку сустанцу српског народа и да на тај начин, у годинама испред нас, отворимо сасвим другачију перспективу.

Косово је кључна тачка у таквом разумевању проблема и могућем отварању бољих перспектива српског народа у целини.

Тероризам и сепаратизам

● Гледајући из данашње перспективе, каква је по вама разлика између штрајка рудара у Трпчи и демонстрација Шиптара у Приштини од пре десетак година и данашњих терористичких акција такозване „Ослободилачке војске Косова“, широм Косова и Метохије?

Др Поплашен: Рекао бих да су све то демонстрације људи који у суштини имају исте циљеве и исте намере. Тешко ми се дистанцирати од закључка да је све то део неког ширег плана, који је прављен независно од Шиптара на Косову, а у који су они укључени само као инструменти.

Циљ свих тих поступака јесте довођење у питање интегритета српске државе и на крају одвајање од те државе. У једном тренутку прави се слика о Србима као злим момцима, па се зато користе те разне врсте штрајкова, ходање по улици, призивање НАТО-а и демонизација српских државних институција и српског народа у целини.

Ево, подсетимо се да су последњих месеци безброј пута Шиптари приказани како демонстрирају Приштином и другим градовима на Косову у ударним вестима великих телевизијских кућа попут највеће кабловске телевизије на свету Си-ен-ен (CCN), а истовремено, нема ниједне информације о стотинама и стотинама свакодневних жртава у Алжиру, које су по-

слеђица деловања једне фундаменталистички инспирисане организације.

Медијска припрема

● Је ли то нова или већ опробана стратегија шиптарских терориста?

Др Поплашен: Ту се, дакле, ради о планирању шиптарског понашања, да би се то употребило за сврхе које су далеко од интереса и шиптарског и српског народа.

Борба ОВК, такозване ослободилачке војске Косова и употреба оружја суштински изражава исти тренд, само што се пре тога припремило медијски да би се елиминација државних институција, пре свега мислим на српску полицију, српско правосудје и Војску Југославије, са Косова правдала такозваном идеологијом људских права и слобода, која су, наводно, ускраћена Шиптарима.

Према томе, са медијске припреме прешло се на оружану реализацију циљева, који су далеко испланирани и за које се Шиптари само употребљавају. Очигледно постоји врло јасан континуитет између догађаја које сте ви поменули.

Двоструки морал

● Како, у том контексту, коментаришете ставове међународне заједнице, који су, по многим, идентични са ставовима који су испољени уочи рата у Хрватској и Босни и Херцеговини?

Др Поплашен: Очигледно да се ту ради, како би војници рекли, о припреми терена за наступање у следећој фази. У том смислу постоји потпуни идентитет, јер скоро исту ситуацију смо имали у Хрватској и у бившој Босни и Херцеговини. Прво се кренуло са медијским припремама и сатанизацијом Срба, да би се, потом, прешло на оружани део посла.

Није тешко наше читаоце подсетити да су велике силе, укључујући ту и Америку, имале прилично чврст став око интегритета бивше СФР Југославије. Прво су заступале њен целовитост, а у исто време, док су говориле о тој целовитости наоружаване су јединице у Хрватској и Словенији за сепаратистичке задатке.

Дакле, ту се ради о двоструким стандардима, двоструком моралу и двоструком понашању. Део тога посла је била и медијска припрема у смислу сатанизације Срба. Сви ће се сетити филмова које је снимила контраобавештајна служба око наоружавања у Хрватској, које је водио генерал Мартин Шпегел, и неме реакције на оружану припрему побуне у једној легалној држави.

На тако нешто није нико реаговао, нити је то изазвало било какве последице. Али, у оном тренутку када су, најпре Словенци, па Хрвати, затим у Босни и Херцеговини, кренули ка оружаном побуну, дошло је до подршке једном таквом покрету. Сличан сценарио одвија се и на Косову.

Америка правда агресију

● **Како, с тим у вези, тумачите све учесталије војне вежбе припадника НАТО пакта у Албанији и Македонији и све озбиљније претње северноатланске војне алијансе?**

Др Поплашен: Припреми интервенције на Косову припада све оно што сам већ напоменуо, а следећа фаза је, разуме се, гола демонстрација војне силе. Треба имати у виду да су западне силе, односно НАТО потпуно овладали српским окружењем. Они су, наиме, присутни у Грчкој, која је чланица НАТО пакта, а ове снаге су присутне и у Албанији, Бугарској. Чак, им је тамо изражена добродошлица, а, као што је познато, присутни су и у Босни и Херцеговини са својим базама и војницама.

За разлику од напред наведених земаља нешто, ипак, клима у Републици Српској са НАТО-ом. Нажалост, војна сила Републике Српске је потпуно онеспособљена за дејство против такве оружане снаге и нема никакве могућности за пружање озбиљнијег отпора. Дакле, не би ме изненадило да следећа фаза доминације САД и НАТО-а буде бомбардовање војних циљева у Србији уз изричиту или прећутну подршку свих великих сила.

Додуше, отпор тако нечему, макар вербални, пружају, пре свега, Русија и Кина, а уздржане су и неке европске земље. Надам се, ипак, да ће та врста отпора и уздржаности прерасти у јасан став и вето једној таквој акцији.

Но, кад би се та могућност отворила званични представници НАТО-а и САД су одмах дали изјаву да њиховој интервенцији није потребна сагласност Савета безбедности УН.

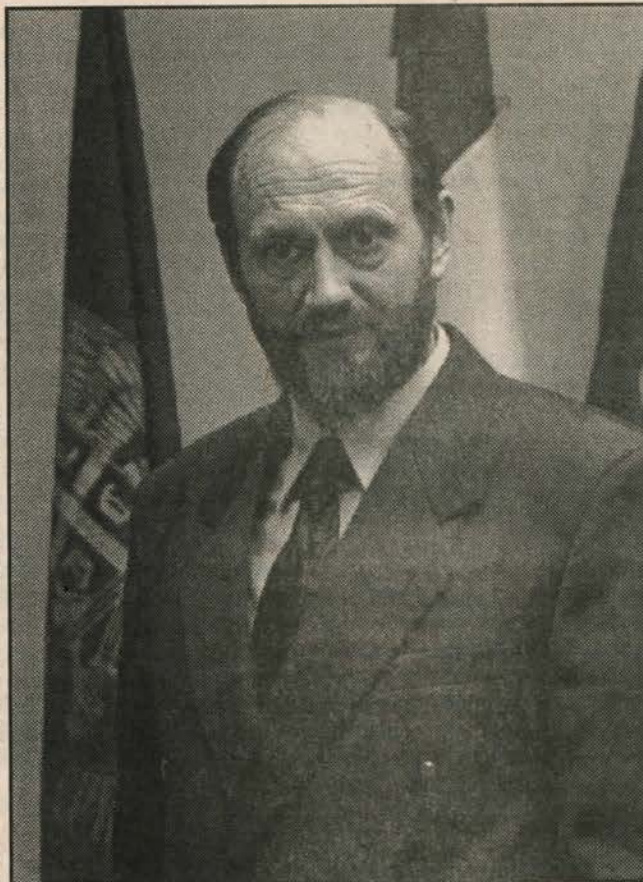
Чак је речено да они америчке националне интересе, то јест интересе становника Чикага или Лос Анђелеса, могу бранити бомбардовањем српских циљева у Републици Србији и на Косову и да би то била сасвим легална и легитимна акција.

Дакле, та агресија је бескрајна и за њу нема никаквих логичних оправдања, изузев што иза ње стоји огромна војна сила. Међутим, ни ми са аргументом да је неко јачи не смемо пасти на колена и пристати на колективно самоуништење.

Оправдан отпор агресији

● **Како, и поред свега изреченог, ви предвиђате расплет кризе на Косову и Метохији?**

Др Поплашен: Уколико се не сусретну два фактора, то јест већи степен српске слоге по питању одбране Косова и Метохије и разумевања значаја Косова за укупно српско национално питање, а уз то и јаснији став неких великих сила

**Модерни политичар и умни државник:
проф др Никола Поплашен**

у свету, пре свега Русије, Кине и неких европских земаља, могли бисмо да очекујемо песимистичку варијанту.

Заправо, реч је о изливању мржње и агресије преко НАТО бомби по циљевима у Србији, али то ће, ипак, бити само једна фаза пре коначног преокрета.

Мислим да би пристанак на нестанак са ових простора, у погледу губитка културних, националних, политичких права, па и у биолошком смислу, био коначан пораз, за разлику од уласка у потпуно оправдани отпор једној таквој агресији.

Јер, управо због тога што би тај отпор био на трагу истине и елементарног права човека на живот, он мора имати перспективу и мора доживети подршку свих демократских снага у свету.

Нисам склон предаји након претњи и предаји таквој агресији, која нема никаквог утемељења, изузев снаге оружја.

Могућа подела

● **Господине Поплашен, академик Добрица Ђосић је међу првима јавно изнео тезу да се проблем Косова може решити једино његовом поделом. То исто је касније поновио и председник САНУ Јован Деспић. Да ли је уопште могућа територијална подела Косова или постоје друга, боља решења?**

Др Поплашен: Па, ми смо већ закључили да је Косово кључна тачка српског националног питања. Али, не може се рећи да се унутар граница Косова и искључиво са косовским питањем решава читаво српско национално питање.

Подела територија је могућа, али она обухвата мало шири простор од Косова и Метохије.

Под поделом територија треба подразумевати прихватљив и јасан однос према територији Републике Српске Крајине, чији ми пад никада нисмо признали, за тим Републике Српске, Црне Горе, па и делова Македоније.

У једном ширем контексту, нисам онај који не мисли да о томе треба разговарати. Међутим, српску страну треба да држе представници свих делова српског корпуса и свих српских територија, да би се дошло до решења које је прихватљиво за српски народ у целини, али и за друге народе који живе на простору Балкана.

Са једне стране, мислим на Македонце, а са друге стране муслимане и Хрвате.

Дакле, један такав разговор је могућ, али он би морао да подразумева не само људско право да се билошки живи на властитом станишту и у складу са стандардима који важе у модерној Европи, него да се поштују историјски и национални разлози и чињенице нечијег вековног присуства на одређеним територијама без штете за припаднике друге нације.

Није, такође, довољно да један мали народ на Балкану попут муслимана или Хрвата има

подршку великих сила па да кажу да је њихова територија до Ниша и да Србе легитимно треба свести на Београдски пашалук.

То је једно насиље над историјом и над народом, које би могло бити разрешено равноправним партнерским разговором и односом везаним за проблем о коме сте питали.

Индолентан став

● **Према томе, враћамо се на констатацију да је криза на просторима претходне Југославије почела и да ће се завршити на Косову?**

Др Поплашен: Слажем се, уколико то косовско питање укључује и проблеме које сам поменуо.

● **Како, међутим, тумачите помало равнодушан став и однос власти у РС према кризи на Косову, иако се она, како сте сами рекли, тиче целокупног српског народа?**

Др Поплашен: Па, не бих рекао да је он баш равнодушан. Тај став је теледиригован, усаглашен је са ставом, рекао бих, пре САД, него европских држава и хармонизован са ставом Мила Ђукановића и његове коалиције у Црној Гори.

Дакле, ради се о једном политички промашеном ставу, који је више вођен сујетом и афектима код појединих људи, а код других опет потребом за личним богаћењем и промоцијом која произилази из најнижих страсти.

Но, не мислим ја да је државно руко-

водство Републике Српске у целини на том фону. То се, пре свега, односи на председника Владе РС и председника Републике, али многи људи у државном руководству мисле другачије или сасвим другачије.

Нажалост, међународне околности су такве да тај став не може да дође до изражаја. Но, септембарска верификација једног таквог понашања очигледно ће пружити пунију шансу људима који мисле патриотски и који мисле да Републику српску треба водити другачије.

Зрео компромис

● Многи, пак, мисле да је то једна врта освете председнику Југославије Слободану Милошевићу због грешака које је починио на почетку и у току оружаних сукоба у Републици Српској Крајини и Републици Српској, па и у постдејтонском периоду. Колико у томе има истине?

Др Поплашен: О грешкама и промашајима господина Милошевића у протеклим годинама српски радикали су много тога рекли и сигуран сам, много гласније од других људи и других политичких странака. Ми наше тврдње нисмо повукли, нити су се појавили разлози који би оправдавали нашу преквалификацију тих ставова.

Али, уколико је господин Милошевић, а јесте, председник СР Југославије, изабран на легитиман начин, ми морамо уважавати ту чињеницу. Нико нема право, а нарочито не онај који води, рећимо владу или једну републику, да у свом политичком понашању, у формулисању својих политичких ставова, буде инспирисан сујетом или афектима различитих врста и да на тај начин гура народ у пропаст.

Сви смо ми дужни да, у интересу народа, у интересу оних који су нас бирали, тражимо најзрелији компромис и тражимо

политички пут, који ће на најпотпунији начин изражавати народне интересе.

Некада се то дешава уз посустајање, посртање, али од основног пута се не сме одустати. Политика је врло често пуна непријатности личне природе, али онај ко је на челу народа или који је међу членима једног народа мора много тога што спада у лични конфор да се одрекне и мора претрпети много неугодности на путу тражења најзрелијег компромисног пута.

Национални карактер

● Када ће српски политичари и државници престати да вуку, због идеолошких разлика и личних сујета, потезе који иду на штету српског народа?

Др Поплашен: Па, српски лидери, српске вође и српска руководства имају у годинама иза нас, па и у својој историји, доста тренутака који се могу описати као личне сујете, лични обрачуни, па и многобројна убиства која су се дешавала на врху.

Можда је то део националног карактера и врло је тешко фиксирати време у коме ће то бити само део српске историографије. Али, у сваком случају, модернизација политичког уређења једне државе у смислу правног регулисања, вишестраначја и стварања једне толерантне демократске атмосфере у добром би делу одстранила такве елементе понашања.

Ми се трудимо око таквог установљавања државних политичких институција где ћемо имати, заиста, модерну владавину права и где ће изнад свега бити поштовани људи појединци, без обзира да ли се ради о раднику, или председнику државе.

По тим принципима, људи ће одговарати у складу са својим понашањем, а не са политичким оценама и квалификацијама.

То би била општа заштита, која би створила политички миље сасвим друге

врсте и која би сасвим сигурно гурнула у страну значај сујета, личних освета, па и личне мржње, које понекад постају принцип политичког понашања.

Милошевић брани Косово

● У појединим политичким круговима износе се тврдње да је „кооперативни“ Милошевић у контактима са представницима међународне заједнице већ одавно решио „српско питање“?

Др Поплашен: Па, не знам, По мом уверењу у годинама иза нас јављају се два Милошевића, који су тешко спојиви један са другим. Један брани српске националне интересе, а други не само да је кооперативан, него је и прекооперативан. Он је потенцирано и непотребно кооперативан до послушности.

Морам да подсетим на 1991, 1992. до марта-априла 1993. године кад је господин Милошевић као председник Србије чврсто стао иза националних интереса српског народа у Републици Српској Крајини и бившој Босни и Херцеговини и када су Србија и Црна Гора на врло различите начине помагала наше оправдане политичке циљеве и нашу војну борбу за остварење тих политичких циљева.

Тако је било у почетку наше борбе за слободу и одбрану отаџбине.

● Шта се након тога догодило?

Др Поплашен: Након тога десио се један потпуно неразумљив преокрет, који се логично не може утемељити. Тај преокрет као да је настао зато што је неко уплашен претњом бомбардовања и другим наговештеним претњама.

Ради се о томе да су наговештаји произвели практичне последице. Последњих месеци опет имамо ситуацију унутар које је јасно да господин Милошевић нема намеру да одустане од одбране Косова и да Косово види као саставни део Србије и Југославије. Он до сада ничим није показао посустајање у таквом односу.

Уколико дође до новог преокрета, новог посртања и посустајања југословенског вођства и предаје Косова, имаћемо опет једну ружну ситуацију, али Српска радикална странка не може своје понашање да формулише у односу на антиципацију, него према ономе што се практично збива.

● Искуства су потврдила да једино српски радикали ни у једном потезу нису ревидирали свој патриотизам. Како онда градити свој однос према другим политичким субјектима, а посебно према Милошевићу?

Др Поплашен: Политички однос према некоме, па и председнику Милошевићу формулишемо у односу на његов виртуелан политички став, а не у односу на претпоставку како би он могао да се понаша у одређеном тренутку.

Не искључујем могућност да ћемо ми морати да променимо став, али бисмо пре тога морали имати једну црну слику понашања државног руководства Југославије, укључујући и господина Милошевића, у односу на косовско питање.

Шетња улицама Бијељине: посланици Српске радикалне странке Републике Српске

Међу радикалима нема издајника

● Када је већ реч о косовском питању, поједини злобници тврде да је председник Милошевић пристао на коалицију са Српском радикалном странком при формирању Владе националног јединства како би, наводно, српски радикали обавили уместо њега „издајнички посао на Косову“. Има ли истине у оваквим тврдњама?

Др Поплашен: Не знам како бисмо ми одрадили „издајнички посао на Косову“, ако смо већ спремни да пружимо све облике отпора, укључујући и војни. Шта је то? Да ли је издајнички посао сачувати Косово као саставни део Републике Србије и Југославије и сачувати Југославију у целини? То је једна потпуно контрадикторна и нелогична тврдња противника Српске радикалне странке.

Што се тиче нашег учешћа у Влади Србије, она је резултат избора који су одржани за Парламент Србије. Ми смо, наравно, ишли на изборе у нади да ћемо освојити посланичку већину, то јест преко 126 посланика.

У томе нисмо успели, али смо друга странка по снази у Србији. Наиме, Социјалистичка партија Србије је имала 85, ми имамо 82, а све друге партије у српском парламенту су освојиле далеко мањи број мандата.

Нама су преостале две могућности: прва је била да подржимо формирање Владе националног јединства у коју ће ући све озбиљне политичке партије у Србији. У тој Влади и у том облику политичког става желели смо практично демонстрирати и остварити потврду пуног српског јединства и одбране Србије.

Испоштована воља бирача

● Како су текли преговори са другим политичким странкама у вези са формирањем Владе националног јединства Србије?

Др Поплашен: Проблем се појавио са Српским покретом обнове, који је имао веома чудан захтев којег се ни данас није одрекао. Они су, наиме, тражили да уђу у Владу Србије под условом да у њој не буду српски радикали, иако Српска радикална странка има два пута више посланика од СПО-а.

Наравно, ми такав захтев нисмо могли прихватити и поред тога што је Српски покрет обнове одустао од уласка у Владу. Ми смо, дакле, прихватили да са другим политичким странкама формирамо Владу националног јединства.

Друга могућност која нам је преостала била је да се извинимо нашим бирачима, или да изразимо љутњу на српски народ што нам није дао поверење за избор више од 126 посланика, па да због те љутње вратимо мандат српском народу.

То би било потпуно бесмислено и политички незрело од нас и зато смо се определили да уђемо у Владу. Улазак у Владу не значи да одустајемо од наших програмских циљева. Важно је нагласи-

ти да ми у тој Влади делујемо заступајући наше програмске циљеве. Јасно нам је, међутим, да ми нисмо једини у Влади и да не можемо захтевати ултимативно да се Влада националног јединства понаша по програму Српске радикалне странке.

● Како онда функционише нова Влада?

Др Поплашен: Из дана у дан, по многим кључним питањима постижемо пуни компромис у раду. Многи законски пројекти су на предлог Српске радикалне странке усвојени, а, на крају крајева, треба се подсетити програмског излагања премијера Мирка Марјановића, приликом избора Владе.

Тај програм рада Владе је усаглашен и са Српском радикалном странком. Он је за нас потпуно прихватљив. Сада пратимо да ли се Влада Србије понаша у складу са том програмском оријентацијом и могу рећи да су досадашњи односи веома коректни уз наду да ће се још већи успех постићи у наредном периоду.

Подвале неће проћи

● Дакле, искључене су било какве „подвале“ на штету Српске радикалне странке од других коалиционих партнера у новој Влади?

Др Поплашен: У апсолутном смислу, у политици не можемо никада искључити нечије подвале. Али, ваљда је ствар наше зрелости и пунолетности да евентуалне подвале на време откријемо и да реагујемо на одговарајући начин.

У партнерском односу у Влади националног јединства не гласамо за законске пројекте и за одлуке које ми не видимо и за које нисмо сигурни.

Према томе, наш однос је коректан, али, уколико се приметне некоректности, ове или оне врсте, па макар од кога оне долазиле, на њих ћемо реаговати на одговарајући начин.

Мислим, ипак, да нема много смисла питати да ли имамо апсолутно поверење у наше партнере. Понекад, као и све друге странке, имамо проблема и са нашим кадровима, са нашим посланицима.

Зато се и дешава да неко не може да издржи на том путу, да, из врло различитих, некад чак и не политичких разлога, промени свој став, па онда политичка странка на адекватан начин мора да рашчишћава са таквим људима.

Фундаменталистичке инспирације

● Како бисте оценили актуелни политички тренутак у Републици Српској и, у том смислу, какве су даље перспективе РС?

Др Поплашен: Мислим да се Република Српска налази у прилично тешкој, па и неизвесној ситуацији. Сплет међународних околности је такав да се постепено остварује планирана ерозија државних елемената на рачун интеграције БиХ под муслиманском доминацијом.

Инспирација за то долази не само од фундаменталистички оријентисаних муслиманских политичких странака на подручју бивше Босне и Херцеговине, а ту пре свега мислим на Странку демократске акције, него, очигледно, из већег броја исламских земаља, а пре свега из Техерана.

Нажалост, једна таква оријентација потпомогнута је, из необичних разлога, од Седишњених Америчких Држава. Све то је произвело чињеницу да такво присуство исламско-америчке позиције на Балкану, односно у Босни и Херцеговини, неки наши посланици и лажни политички људи посматрају са дивљењем и да су спремни у сваком тренутку да клекну на колена и да падну на стомак дивећи се сили и снази једне такве оријентације.

Истовремено, они истичу као најсна-

Место за израду стратегије: у клубу посланика Српске радикалне странке у Народној скупштини Републике Српске

Мудра и визионарска упозорења посланицима у Народној скупштини Републике Српске: проф. др Никола Поплашен

жнији аргумент немоћ, неспособност и неефикасност РС и њеног становништва да пружи отпор таквој оријентацији. Последица, коју производи такав став, јесте потпуно понижавање и губитак достојанства српског народа са овог подручја.

Политичка и дипломатска борба

● У Републици Српској постоје и она друга, потпуно различита размишљања од ових које сте описали.

Др Поплашен: Да, на супрот томе постоји оријентација која хоће да очува достојанство српског народа. Та оријентација, у коју укључујем и Српску радикалну странку и наше посланике у Народној скупштини РС, држи се уверења да се минимум нашег достојанства и наше независности, а тиме и самосталности може ослонити на одредбе Дејтонског мировног споразума, и да је довољно чувати елементе Републике Српске исписане у том мировном документу.

Та два тренда, те две политичке концепције, понекад су у жестоком конфликту, односно у некој врсти политичке свађе. Очигледно је да у наредним месецима већина народа мора да се определи и обезбеди легитимитет за једну, или за другу концепцију.

Уверен сам у победу патриотске, политички избалансиране политичке оријентације, која нуди сасвим зрео компромис. Овај компромис не сме бити на штету српског народа, али ни на штету било којег другог народа, који живи на овом простору. Уверен сам да ћемо успети да очувамо Републику Српску и да дођемо до бољих времена.

Дакле, наредне месеце и године ће, очигледно, обележавати значајне политичке конфронтације, које ће повремено бити интензивније, а повремено ће се изражавати кроз блаже форме. Међутим, није нам преостао други начин и пут,

изузев политичке и дипломатске борбе, по законским и демократским регулама. Убеђени смо да имамо довољно снаге и смелости да се изборимо за најбољу перспективу српског народа.

Ратни циљеви – мирнодопски планови

● Појединци сматрају да се Република Српска тренутно налази на већим искушењима него у време троипогодишње борбе за слободу. Да ли се слажете да се Република Српска налази на сталној „политичкој кלאцкалици“, која нас може одвести на супротну страну од оне којој сви тежимо?

Др Поплашен: Док је трајао рат на овим просторима, облици и циљеви наше борбе, у ужем смислу, су били мање више јасни свакоме припаднику нашег покрета.

Имали смо, дакле, територију, коју смо контролисали и морали чувати, фронт, и непријатеље са друге стране фронта. Све је то требало да постигнемо, а да у исто време што више штитимо животе српских бораца и српског народа у целини. У том погледу, сам ток борбе није са собом носио дилеме, које је донело постратно време.

Српски народ у мирној луци

Наиме, поратно време, у рафинираном смислу, тражи од активних људи, нарочито људи који су активни у политици, а и народа у целини, када излазе на изборе да се опредељују за ову или ону политичку и дипломатску варијанту борбе. Некада на релативно рафиниран начин треба формулисати став унутар кога се чува српски национални интерес и Република Српска, а да се не изазива дејство наших непријатеља нити да се изазива-

ју поједине реакције великих западних сила, разних институција и такозване међународне заједнице.

Дакле, у том погледу та борба је много тежа и ризичнија. Сам рат, међутим изазива крвопрлиће и биолошки нестанак многих људи и зато је ратни период у том смислу трагичнији, јер изазива много више индивидуалних жалости. На нашу несрећу, озбиљне грешке државног вођства Републике Српске могу изазвати општу жалост и општу трагедију, али ја се надам да такве промашаје, ипак, нећемо направити и да ћемо српски брод водити и довести у мирнију луку.

Амерички економски интереси

● Да ли међународна заједница као гарант и активни учесник у спровођењу Дејтонског споразума води тајну политику „докидања“ Републике Српске?

Др Поплашен: Што се тога тиче, међународна заједница је, судећи по ономе што се догађа, прилично конфузна и недефинисана у погледу политике коју води на подручју бивше Југославије, Босне и Херцеговине и Републике Српске.

Оно што је сасвим јасно: највећој светској сили је стало да сачува свој интерес на овим просторима. Тај интерес она тражи у усаглашавању са власницима огромних нафтних интереса и петродолара.

Дакле, САД се све више воде својим интересима и тако се на путу реализације тих интереса нашла Република Српска и српски народ у целини, који критику па и војну деструкцију, војно разарање не доживљава зато што западне силе и Американци мрзе или не воле Србе.

Само присуство српски формулисаниог интереса у облику српског ентитета, као што је Република Српска и српских држава као што су Србија и Црна Гора, је нешто што блокира бујање њиховог голог економског интереса, то јест интереса компанија, које стоје иза споразума о петродоларима и циљевима исламских земаља на овом подручју.

То треба разумети у овом тренутку и због тога се Република Српска налази у тешкој ситуацији. Треба нам, очигледно, доста напора да покажемо да је наша борба утемељена у најелементарнијим људским правима. Сигурно је да ће се једног дана овај период сатанизације Срба и борби на Балкану, оцењивати као један ружан и мрачан период деловања великих светских сила, а посебно САД, које разарају читаве народе ради реализације својих економских циљева.

Штетне интерпретације

● Гледајући са становишта дејтонског споразума шта уствари значи успостављање јединствених, а шта заједничких институција у БиХ?

Др Поплашен: Потпуно сам уверен да институције Босне и Херцеговине; које су формулисане такозваним дејтонским Уставом БиХ не могу бити проту-

мачене другачије него као заједничке институције. То значи да су одлуке државних органа Босне и Херцеговине могуће уз пристанак два ентитета. Ту се ради о Републици Српској и Федерацији Босне и Херцеговине и представницима трију конститутивних народа - Срба, Хрвата и Бошњака-муслимана.

Судећи према одредбама Дејтонског Устава БиХ, на било који други начин не би се могле доносити легитимне одлуке. Када би се радило о јединственим институцијама, био би могућ и непристанак неког од ентитета или представника неког народа да се до одређеног законског или другог решења дође преко квалификоване већине.

Према томе, јединствене институције делују по савим другим принципима од институција које се квалификују као заједничке.

Зато је потпуно оправдано рећи да је Босна и Херцеговина међународно призната држава, која се састоји од два суверена ентитета.

Она није држава у којој постоје два ентитета, него та два ентитета конституишу Босну и Херцеговину као заједничку државу. Као таква, Босна и Херцеговина не може да изрази ништа са чиме нису сагласна два ентитета и три народа.

А, када би било речи о јединственој Босни и Херцеговини, онда би по слову некога прописа, и у складу са процедуром, могао бити игнорисан став неког ентитета или неког од три народа. Није, дакле, аутентична интерпретација Дејтона која говори о јединственој Босни и Херцеговини, него се ипак ради о заједничкој држави.

Белине у Дејтону

● **Колико су тачне тврдње да је „де-монтажа“ Републике Српске почела од тренутка када су се почеле доносити ра-**

зне декларације од стране Управног одбора Савета за имплементацију мира у БиХ попут оне у Синтри, затим у Бону и недавно у Луксембургу?

Др Поплашен: Најпре морам да кажем да је Дејтонски мировни споразум исписан на један необичан начин и да се тешко може закључити да су његове одредбе у интересу српског, хрватског или муслимског народа. Он је оставио много „белина“ и много простора који изазива накнадно политичко тумачење. Зато је ту више реч о политичком, а мање о правном документу, као што би се из наслова требало закључити. У накнадну интерпретацију тако лабавих и неодређених одредби Дејтонског мировног споразума интензивно су се ушлеле западне силе, пре свега Сједињене Државе и њени послушници из Европе, да би у складу са својим интересом протумачили сваку одредбу која није до краја дефинисана и која може бити тумачена на овакав или онакав начин.

Насиље над Дејтоном

С обзиром да смо већ говорили о политичким намерама западних сила, пре свега САД, јасно је да је кршење Дејтона документима из Синтре, Бона и Луксембурга нешто што је суштински неспојиво са одредбама Дејтонског мировног споразума.

Тамо су унесене одредбе које потпуно мењају оно што су тврдње Дејтона и које у потпуно другу позицију доводе ентитете и народе који живе на подручју бивше Босне и Херцеговине.

Због тога то насиље, те измене у одредбама Дејтонског мировног споразума, нити у Синтри, нити у Бону, а ни у Луксембургу нису никада потписане од представника српског народа, односно Републике Српске. О томе најбоље сведоче изјаве наших представника, који су

били присутни на тим конференцијама. Они, наиме, сами признају да се њихово учешће на тим скуповима сводило на седење за столом, након чега им неко из такозване међународне заједнице донесе папире и каже: то је наш закључак. Већина наших представника те закључке најчешће прочита у авиону, односно по повратку у Републику Српску.

„Мултиетнички ентитет“

● **Како, господине Поплашен, објашњавате такво понашање и настојања међународних представника да се погрешним тумачењем појединих одредби Дејтонског споразума дође до потпуно нових решења?**

Др Поплашен: Ту се ради о једном крајње недемократичном и насилном поступку, при чему се доводи до закључака као, рецимо, онај у Синтри, који Републику Српску дефинишу као „мултиетнички ентитет“. Пре тога доживели смо признање и верификацију Републике Српске у коме се каже да је Република Српска држава српског народа и других националних мањина, који живе на овом подручју.

Дакле, у једном необавезном документу, као што је декларација из Синтре, мењају се одредбе Устава, па се Република Српска конституише као држава више народа, а истовремено се Федерација БиХ препушта муслиманима и Хрватима, док је присуство Срба тамо потпуно маргинално и фигуративно.

Никоме од представника великих сила и међународне заједнице није сметало флагрантно кршење и избацивање српског народа из Устава Републике Хрватске. У политичком смислу, та је чињеница отворила крвопролиће и геноцид, а на крају и потпуно протеривање српског народа из Хрватске.

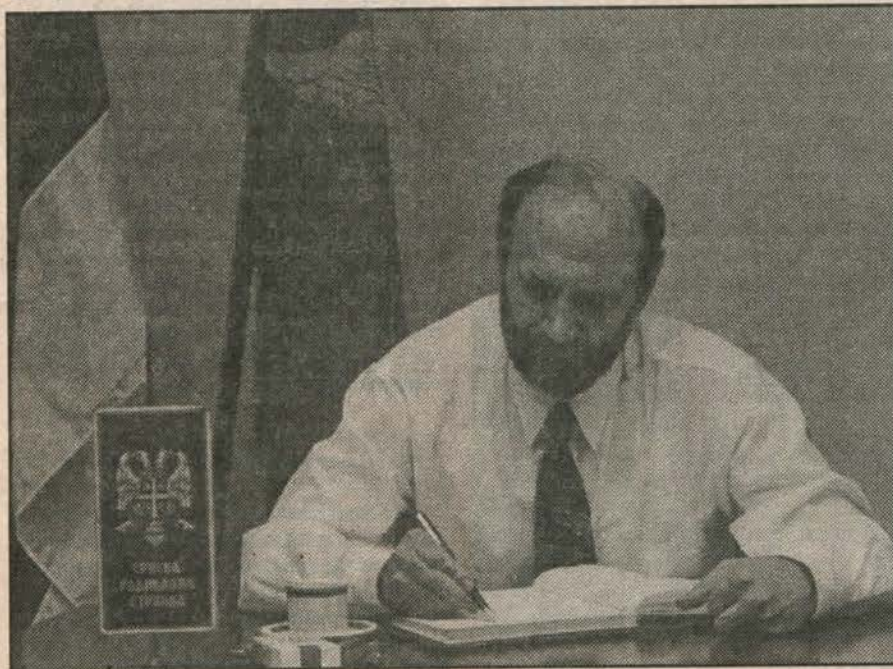
Ревизија наметнутих аката

● **Има ли начина да се онемогући таква врста насиља о коме сте говорили и да ли се на адекватан начин може очекивати реаговање Народне скупштине РС?**

Др Поплашен: Као што сам већ рекао, оно што је понудио Дејтон, уз болан компромис, сада се оспорава документима, који су на много нижем нивоу. Због тога је Народна скупштина РС донела закључак да се уради анализа свих докумената усвојених након Дејтонског мировног споразума, од стручне групе, након чега своју стручну оцену треба да дају уставна и законодавно-правна комисија.

Тако ћемо на наредној Скупштини моћи говорити шта је то што је након Дејтона усвојено, а шта је против одредби Дејтонског споразума, да бисмо могли усвојити политичке закључке и обавезати државне органе да се понашају на одговарајући начин.

● **Како се, онда, господине Поплашен одбранити од тог, како сте већ рекли, политичког насиља, које се спроводи и због погрешног тумачења Дејтонског споразума?**

Мудри државник: проф. др Никола Поплашен

Др Поплашен: Једина успешна могућност одбране од таквог насиља јесте српска слога и већи степен сагласности посланика у Народној скупштини Републике Српске око минималног националног интереса.

Потребан је, дакле, наш јединствен став око одбране тог легитимног права, а све друго изазива неспоразуме, поделе и најављује српску пропаст.

Тајна „слобода кретања“

● Да ли смо морали да прихватимо јединствене регистарске таблице на моторним возилима?

Др Поплашен: Сасвим је сигурно да нисмо. Јединствене регистарске таблице су нешто што је у супротности са Дејтонским споразумом. Подручје саобраћаја генерално је надлежност ентитета. Па, видите, чак и када смо ми предлагали компромис да се направе јединствене таблице, али да таблице из Републике Српске имају ознаке Република Српска, а из Федерације ознаке Федерација БиХ, то није прихваћено.

То се тумачи правом слободе кретања, као да је слобода кретања кад неко тајно дође у Републику Српску из Федерације БиХ или из Републике Српске у Федерацију БиХ.

Маскирање са таблицама

Заправо, слобода кретања би се састојала у томе да имамо ознаке таблица које јасно показују из којег места долазе аутомобили, али да су из било ког места та возила и људи потпуно сигурни. Ми имамо слободу кретања и толеранцију када је Србин из Бања Луке сигуран у Зеници и онај из Зенице у Бања Луци или на Палама. Све је ово једно маскирање које више личи на карикатуру принципа којим се правдају заједничке таблице.

Друго што треба напоменути, у вези са тим, јесте да су српски представници опет изиграни, али уз свој пристанак. Нашој јавности је познато да је у Народној скупштини вођена расправа о томе како је дошло до потписивања меморандума о увођењу јединствених регистарских таблица.

Том приликом настојало се оправдати то што је господин Боро Босић, копредседавајући Савета министара БиХ, био преварен да је меморандум пре њега потписао господин Милорад Додик, председник Владе РС.

Додик је, такође, речено да је то потписао господин Босић, па су онда странци из Бироа високог представника међународне заједнице у БиХ добили пристанак од једног и од другог српског представника за увођење јединствених регистарских таблица за моторна возила.

Игре са српским националним интересом

Међутим, сви заборављају да су и господин Босић и господин Додик могли да

Дебата за округлим столом

изађу пред Народну скупштину да кажу да су преварени и да повуку свој потпис. Тада бисмо били у потпуно другачијој ситуацији од ове у којој се сада налазимо.

Дакле, наши званични представници, мислим на господина Босића и на господина Додика попут деце од три-четири године varaју народне посланике и неозбиљно се играју са српским националним интересом, показујући своју спремност да падну на колена пред окупатором и да реализују њихове циљеве. Проблем је, ипак, до нас.

Потписи на реверс

● Господине Поплашен, ви сте на последњем скупштинском заседању говорили и о проблему везаном за успостављање јединствених регистарских таблица на војним возилима у Републици Српској и Федерацији БиХ.

Како је дошло до тога да поред пристанака на цивилне добијемо и јединствене војне таблице?

Др Поплашен: О томе могу да кажем онолико колико је мени познато. Тај потпис и пристанак, дали су представници власти у Републици Српској, а ми смо у опозицији и имамо веома мало утицаја на таква решења.

Стицајем околности, учествовао сам у једном разговору у коме су били председник РС, госпођа Плавшић, председник Владе РС, господин Додик, а били су присутни и представници политичких партија господин Живко Радишић и господин Алекса Буха.

Око 13,40 часова председници Републике и Владе су јасно тврдили да нема ништа од заједничких војних таблица и да је више реч о пропаганди и маневру из Сарајева. Увече сам, међутим, гледао дневник на државној телевизији и видео сам на екрану како се заједничке војне таблице причвршћују на возила Војске Републике Српске.

То ми је био довољан разлог да не верујем у тврдње председника Републике и председника Владе и због тога сам тражио од Народне скупштине РС да се блокира реализација става из Луксембуршке декларације око увођења мултиетничке полиције, док се у потпуности не сагледа овај проблем.

За време расправе један део посланика је предлагао да Влада РС заузме став по овом питању и да о томе обавести Народну скупштину. Међутим, проценили смо да би поново могли бити доведени пред свршен чин, па да предложена формулација о наводном ставу Владе може да подразумева да већ имамо неколико хиљада полицајаца - муслимана и Хрвата у Републици Српској и да би о томе Народна скупштина била само обавештена.

Зауостављањем потписа ми смо заправо обавезали Владу да нас обавести о свим релевантним чиниоцима, па да Народна скупштина накнадно донесе овакву, или онакву одлуку у погледу конституисања мултиетничке полиције на подручју Републике Српске.

Но, не би ме изненадило, као што је већ изјавила госпођа Елизабет Рен, да неко од представника власти у Републици Српској, у међувремену, потпише такав документ, на супрот израженој вољи посланика Народне скупштине и да нас опет доведе пред свршени чин.

Вестендорп – „Литл Каудиљо“

● Један од српских политичара недавно је рекао да је, за разлику од Карла Билта, који је био високи интелектуалац, његов наследник Карлос Вестендорп прави диктатор. Да ли се слажете са таквом констатацијом?

Др Поплашен: Па, у прилог таквој тврдњи ја сам већ навео низ илустрација. Тај закључак је прилично тежак, али морам да кажем да сам у народу, па и у приватном разговору са неким људима из других

земаља, а пошто је приватан разговор не могу да им наводим имена, чуо надимак за Карлоса Вестендорпа у смислу „Литл Каудило”. Мислим да све то довољно говори и да томе не треба додавати ништа друго.

„Берзелез” лига два ентитета

● Поред регистарских таблица, све већи су притисци да се у РС и ФБиХ успоставе јединствени спортски савези и такмичења. Како међународна заједница планира да се одигравају фудбалске утакмице у којима клубови из РС треба да играју са некаквим муслиманским Берзелезом, Змајом од Босне или Зеленим змајевима у ФБиХ?

Др Поплашен: То је још једна од илустрација размишљања да се ради о насилном интегрисању Босне и Херцеговине, без обзира на Дејтонски споразум и политичку вољу српског народа.

Поред осталог, и спорт је по Дејтону чиста надлежност ентитета и учешће спортских организација и клубова из РС у међународним такмичењима не би била никаква необичност. Као што у међународним такмичењима учествују представници Енглеске, Шкотске, Велса и Северне Ирске, тако би и представници Херцег Босне, муслиманског дела ФБиХ и РС могли да, у складу са међународним нормама, равноправно улазе у спортска такмичења.

Принудна историја

● Очигледно да такав третман није предвиђен за спортисте из РС?

Др Поплашен: Реч је, као што сам рекао, о једном новом насиљу, а пред нама су и насиља друге врсте. Већ се говори не само о мултиетничкој полицији, него и о разарању образовног система РС, који је такође у надлежности ентитета.

Ради се о избацивању свега онога што изазива напетости и неспоразуме између народа који овде живе. Од нас ће се врло брзо тражити да причамо о 500 година ослободилачке мисије Турака на подручју Србије и БиХ, да се не би изазивале напетости са муслиманима. Очигледно ћемо морати да хвалимо, уколико господин Ханс Шумахер овде остане дуже време, и период од 1941. до 1945. године, као период процвата слободе на подручју бивше Југославије под утицајем ослободилачког немачког народа.

Дакле, све се претвара у карикатуру, којој је резултат насиље и кршење елементарних међународних норма.

● Поменули сте образовање и школство. На једном семинару у Неуму, на којем су учествовали и представници Републике Српске, било је говора о изради заједничких наставних планова и програма за основне и средње школе у БиХ. Дали, дакле, ми сами прихватамо такву врсту заједништва?

Др Поплашен: Не би ме чудило, уколико ова власт има намеру да упропасти РС, да до септембра прихвати и тако не-

што. Потпуно сам уверен да далеко највећи број Срба у Републици Српској и далеко највећи број политичких партија желе да се наставни планови и програми у образовању у Републици Српској формулишу аутономно и у сагласности са српским народом у Србији и Црној Гори.

Све остало је насиље и превара. Дакле, могући су свакакви исходи, али они немају никакву сагласност са опредељењем на подручју РС, односно са опредељењем народа и најзначајнијих политичких фактора.

Терор симбола

● Може ли се, дакле, писати заједничка историја на тај начин што би се из ње избациле неке карактеристике, да би се наводно задовољили интереси сва три народа у БиХ?

Др Поплашен: Таква једна историја је могућа као резултат окупације и насиља. Наравно, одмах би поред такве историје постојала и паралелна историја. Ми би-

ципира њихова подређеност и подложност међународном светском капиталу, којим доминира САД.

Дакле, искључењем било каквих националних обележја са инсигнија народа и њихових држава на овом простору изражава се јасна намера да се ти народи и те државе учине неважним, маргиналним, да се игноришу и коначно потпуно еродирају.

Таква обележја су најобичнија игра геометријских фигура, која, као, не вређају ниједан народ, а, уствари, и не изражавају њихов народ. Као да господин Вестендорп и аутори тих инсигнија желе да кажу, да се ради о примитивним племенима која су у сукобу и где сваки знак, или свака представа о једном народу вређа други народ, па их треба потпуно уништити и учинити их бездушним, да би могли да живе у неким другим условима.

Дакле, нису у питању само намере међународног и светског капитала и представника тога капитала у облику САД и Вестендорпа, него и једно темељито иг-

Консултације пред коначну одлуку: Поплашен, Благојевић, Дамјановић и Радуловић

смо, међутим, уз наше историјско памћење, наше историјске књиге и нашу историјску, политичку и моралну свест, имали другу оријентацију у тумачењу историјских догађаја и морали би да трпимо један окупациони систем, апликован у подручју образовања.

Таква оријентација је потпуно бесмислена и она би за врло кратко време доживела крах.

● Вестендорп је скројио заједничку заставу БиХ, такозвана независна комисија је на њу ставила грб, а недавно је расписан и конкурс за химну БиХ. Чија су то, уствари, обележја?

Др Поплашен: Нијача! Ту се ради о једној, тако да кажем, денационализацији свих кључних инсигнија (знакова) народа који овде живе. Очигледна је тежња да се, у читавом поступку, људи и народи учине безличним и на тај начин анти-

норисање и омаловажавање људи и народа који живе на овим просторима.

Кокетирање са исламом

● Да ли се то, господине Поплашен, ствара неки потпуно нови систем на овим просторима, који има за циљ урушавање суверенитета Републике Српске предвиђеног Дејтонским споразумом?

Др Поплашен: Да, очигледно се ради о процесу „откидања” комад по комад тога суверенитета и његовог пребацивања на неко друго подручје, у неку другу државу, изузев у Сарајево, где се налазе људи, који су марионетски оријентисани према великим светским силама. На другој страни, ту се кокетира са исламском идеологијом и циахад оријентацијом исламских држава.

Када би БиХ по Дејтону била суверена, нама то не би толико сметало, јер би тај суверенитет био локализован у Републици Српској, као ентитету у Федерацији БиХ, такође, као ентитету и у неким елементима пренесен у заједничке органе. Али, ту се ради о разарању суверенитета и његовом измештању далеко од позиције Босне и Херцеговине. То је кључна ствар коју све више запажају не само представници међународне заједнице, већ и представници Хрвата и муслимана - Бошњака.

Убрзана приватизација

● У постдејтовском периоду стално се говори о обнови и реконструкцији РС и ФБиХ. Колико нови сет закона о приватизацији, који тек треба да усвоје посланици у Народној скупштини РС, може поспешити и убрзати тај процес?

Др Поплашен: Морам признати да је нови пакет закона о приватизацији највећим делом „бачен“ на сто народним посланицима у току заседања, иако се ради о стотинама страница текста законских одредби. Од нас је захтевано да по хитном поступку усвојимо те законске пројекте.

Истина, који дан пре Скупштине, ми смо добили нацрте тих законских прописа, па смо се припремали за дискусију, али претварањем нацрта у предлоге законских аката више немамо право на дискусије, него можемо само амандмански да интервенишемо.

У оној мери у којој сам, дакле, упознао те законске пројекте, мислим да се ради, у основи, о прихватљивим решењима и склон сам да предвидим да ће посланици Српске радикалне странке уз неке амандмане подржати та законска решења. Јер, убрзана приватизација је, ипак, боља од бескрајне дискусије о потреби за приватизацијом и од било каквог одустајања од тог пројекта.

● Шта је, уствари, крајњи циљ приватизације?

Др Поплашен: Шта је крајњи циљ приватизације, вероватно да карактер одговора зависи од угла из кога се посматра. Гледајући историјско-теоријски, можемо закључити да су се други облици власништва, пре свега мислим на такозвано друштвено, после тога државно, показали у приличној мери и неефикасним и непродуктивним.

То је једна од главних полуга, чије је померање обезбедило тако ефикасно рушење и самоуправног и других система реалног социјализма који су наша блиска прошлост.

Са друге стране, интензификација процеса приватизације државне имовине у земљама бившег социјализма може се посматрати, не само са становишта захтева и потреба за оним обликом власништва, који би обезбедио већу продуктивност, него и са становишта интереса реалних социјалних, па и политичких снага на одређеним подручјима.

● Како то објаснити?

Др Поплашен: У сваком случају, ради се о адаптацији облика власништва у зе-

мљама бившег социјализма, доминантном облику власништва у развијеним капиталистичким земљама и тражењу оних модела преко којих ће капитал из тих земаља моћи да обезбеди учешће и битан утицај на репродукцију економије у земљама бившег социјализма.

Приватизација неодложан и незаустављив процес

Може се то протумачити као један империјални поход западног капитала, који је у досадашњој фази мање-више успешан и може се са низ разлога констатовати да су отпори таквом империјалном походу западног капитала слаби, неуспешни и неорганизовани.

Са друге стране, гледајући земље бившег социјализма, изнутра и оне саме трагају за обликом приватизације, који је, очигледно, успешан или неуспешан компромис између новонараслих социјалних слојева, приватних власника са мањим или већим богатством и захтева широким слојева да не остану потпуно осиромашени, без посла и на улици.

Дакле, постоји низ разлога због којих је процес приватизације незаустављив. Но, у сваком случају, треба пронаћи најпотпунији и најбољег облику компромиса између свих субјеката заинтересованих за приватизацију.

Наиме, процес приватизације треба разумети не само као економски посао, или посао у области економије него, пре свега, као један озбиљан социјални преврат у земљама бившег социјализма, од којег се, ради будућности тих земаља, не сме одустати, па и онда када се констатује низ лоших и незаобилазно мучних последица у процесу приватизације.

Дакле, боља је и лоша приватизација него никаква, а најбољи пут је трагање за оним моделом који ће изазвати најмање проблема.

Распродаја државног капитала

● Постоје и уверења да је власничка трансформација у земљама бившег социјализма најбољи пут да страни повериоци наплате огромна дуговања. Распродајом државног капитала, постоји већа гаранција да ће презадужене државе из новостворених приватизационих фондова отплатити огроман стари дуг. Да ли је то, заиста, тако?

Др Поплашен: Мислим да та тврдња није далеко од истине. Многе западне земље, нарочито оне богате, стекле су то богатство добро пазећи и контролишући стицање и потрошњу сваког долара, сваке марке, сваког франка.

Дакле, потпуно је неутемељена идеологија којом се бомбардује свакодневно наш народ да је међународна заједница спремна да нам помогне са огромним средствима и да свакодневно улаже огромна средства за развој РС и БиХ. Ту се, заправо, ради о различитим облицима кредитирања нашег развоја, који, уз овакве или онакве камате мора бити плаћен у одређеном периоду.

Према томе, све оно што смо добијали као помоћ у облику разних пасти за зубе и оваквог и онаквог брашна и озраченог или неозраченог млека у праху, бива обележено као наш дуг, који ћемо ми и наши потомци морати да враћамо уз одређене камате, као што данас морамо враћати оно што су задужили наши претходници из социјалистичког и несоцијалистичког система.

Дуг са каматама

● Дакле, од наше приватизације велику корист ће имати и страни повериоци?

Др Поплашен: Страни улагачи веома добро пазе на рачуне у својим банкама, а поготово оне који говоре о нашем дугу према њима и траже све могуће начине да дођу до тих средстава, која су раније задужена на основу прописа који су установљени међународним нормама.

Дакле, без обзира да ли је то у интересу и да ли то одговара ономе ко је узимао тај дуг, он се мора вратити уз огромне камате. Према томе, не чуди ме оријентација да се процес приватизације користи у те сврхе.

То, заправо, значи да се са једне стране може правдати да је испуњена наша оријентација ка процесу приватизације, а са друге стране, доминантни власници наших предузећа, наших фирми постају страни. Ми тако губимо самосталност.

И, трећа тачка јесте та коју сте ви поменили. Јер, на тај начин страни долазе до дуга који је уписан у неким годинама које су далеко иза нас. Слично као што су земље Запада овладали и све више овладавају извозницима нафте, као највећим потрошачима. Најпре се за доларе купује нафта у земљама које су главни произвођачи, затим се обезбеде веће куповне погодности, камате у банкама у земљама Запада, па онда продавци нафте одређују нове услове и тако све у круг.

То је модел за доминацију финансијског капитала високоразвијених земаља Запада над земљама извозницима нафте. Очигледно се овакав модел понавља и настоји применити и на подручјима земаља бившег социјализма.

Губитак самосталности

● Шта то значи у конкретном случају?

Др Поплашен: То, у суштини, значи да се форсира модел приватизације унутар кога ми идемо на тржиште са свим главним фирмама. Те главне фирме треба да купе они који поседују капитал и на тај начин се постиже више циљева.

Прво, оправдава се наша оријентација ка приватизацији и поступци Запада идеолошки се правдају нашим захтевима. И друго, губимо самосталност, јер доминантни власници предузећа постају власници капитала из западних земаља. И, на крају, трећа тачка се односи на чињеницу да капитал који стекнемо од продаје предузећа морамо одмах да враћамо као наше дугове власницима финансијског ка-

питала са Запада и на тај начин губимо потпуну самосталност.

Но, и поред тога, уверен сам да је могуће наћи модел приватизације који одговара кључним интересима народа и земаља бившег социјализма.

Најважније у свему томе је да се они привредни капацитети који су од стратегијског интереса за један народ не предају у руке странцима, јер онда постају полуга са којом се независност и самосталност једног народа апсолутно може контролисати. Ту, пре свега, мислим на енергетске ресурсе, руднике, хидропотенцијале и на неке гране као што су саобраћај, везе итд.

Банке под контролом

● На једној од претходних седница Народне скупштине донета је одлука о формирању Агенције за банкарство, мада претходно није донета одлука о укидању Народне банке РС. Како коментаришете такав потез?

Др Поплашен: Морам одмах да напоменем да је Агенција за банкарство формирана противустановно, а део наших посланика, а нарочито посланици СДА са задовољством гласају за оно што доводи до кршења Устава Републике Српске.

Та агенција је могла бити основана тек након укидања Народне банке Републике Српске. Али, ето, и док није донета одлука о укидању Народне банке, формирала се та агенција, која има паралелне надлежности са Народном банком. Тако је, у ствари, на један вољшебан начин игнорисана једна значајна институција, којом се изражава суверенитет Републике Српске.

● Које су, у ствари, стварне њене надлежности?

Др Поплашен: Што се тиче надлежности новоосноване Агенције за банкарство, њу треба посматрати као део Централне банке БиХ и очигледно је да диригентска палица те банке није у српским рукама, него у рукама гувернера Питера Никола, који је странац.

Истина, ми имамо помоћника гувернера и надам се да ћемо настојати да утичемо на то да агенција, коју сте поменули, не буде још један од инструмената ерозије суверенитета Републике Српске.

О модалитетима разарања суверенитета преко нове монете и отпорима том разарању у овом тренутку је врло тешко говорити и треба бити крајње оперативан, дипломатичан и вући потезе који нису у сукобу са одредбама Дејтонског мировног споразума, истовремено чувајући суверенитет српског народа.

Шта крије реституција?

● У сету закона о приватизацији предвиђено је и стварање фонда о реституцији у висини од 5

процената. У Федерацији БиХ су видели посебно доношење закона о реституцији, око чијег су се напшта федерални партнери дуго спорили, а нарочито око стартне основе.

На крају су се ипак сложили да то буде 1945. јер су на предлог муслимана да то буде 1919. Хрвати као контрапредлог понудили 1878. годину. Шта, у ствари, значи то национално надмудривање око стартне године за реституцију?

Др Поплашен: То је, пре свега, политичко питање са снажним економским последицама. Фиксирати годину која ће бити стартна за процес денационализације, је у сваком случају, врло болно и многи ће остати на улици, а многи без имовине. Истовремено, многи ће се изненадити великим богатством, али они који пишу и реализују прописе, сигурно ће искористити могућност богатог лова у мутном.

Нисам склон да се у свему томе иде далеко у прошлост, јер увек ће се наћи неко ко ће тражити да се иде и пре 1878. године, односно пре краја XIX века, па и даље у прошлост, довући ће неке књиге и тражити неке доказе.

То је, ипак, питање са низом компликација и сигуран сам да се унутар тога мора наћи нека врста компромиса између главних политичких снага и фиксирати ону годину за коју се цени да ће имати најмање штетних последица, без обзира што ће свака година, која се фиксира, донети низ противречности.

Но, и то питање је део пакета законских прописа о приватизацији, па ће, као и свако друго, донети низ дилема и мучних решења. Једном се, ипак, мора почети и све то временом пребродити.

Здрав дух: проф. др Никола Поплашен

Корист од приватизације

● Постоје индиције да ће међународна заједница настојати да слична законска решења наметне и у Србији, а пре свега због Војводине и колонизације после Другог светског рата. Да ли ће Народна скупштина Србије на време осујетити такву врсту подвала?

Др Поплашен: Без сумње да ће Србија морати много смелије да крене у процес приватизације. Мислим да је тај процес у Србији поприлично и неоправдано заустављен и скренут у споредни колосек у протеклим годинама.

Влада Србије је оформила једну веома озбиљну групу за приватизацију, а припрема се и низ нових законских пројеката из те области. Колико ми је познато, власти у Србији су на најбољем путу да пронађу модел који највише одговара њеним грађанима, те мислим да ће успети да у позитивном смислу искористе средства из приватизације за добробит свих. Убеђен сам да у процесу приватизације Србија неће подлети маневарским решењима предлагача из западних земаља, којима би се могла угрозити њена независност и суверенитет.

Но, тај процес је пред нама и у наредним месецима ћемо моћи да на том плану на најбољи начин тестирамо успех и резултате Владе Србије.

Стара девизна штедња

● Господине Поплашен, у последње време много се манипулише и политизује питање старе девизне штедње, коју нам је у наслеђе оставила „Марковићева реформа“. Како српски радикали намеравају да разреше овај изузетно осетљив проблем?

Др Поплашен: Проблем старе девизне штедње везан је за низ питања која сте поставили. Једно је сасвим извесно: да су људи, који су штедели девизе у банкама за које је гарантовала држава, ни криви ни дужни, остали без властитих средстава.

Ако је држава гарант, ако сада имамо институције које наслеђују од претходне државе, онда је извесно да оне морају тражити модел да се врати људима оно што им припада по слову закона.

Без сумње, стару девизну штедњу треба укључити у процес приватизације и тај износ вратити људима из аутентичних државних прихода.

Који су све аутентични државни приходи и по којој је то динамици могуће остварити, зависи и од тока приватизације и од буџетског стања једне државе. У конкретном случају мислим на Републику Српску, а ту треба имати у виду и политичку процену о динамици у којој повратак тих средстава не би угрозио буџетску равнотежу Републике и њен укупан развој.

Уз све то, стару девизну штедњу треба корисити и као могућност учешћа у откупу станова и имовине предузећа.

● **Шта, уствари, значи бесплатна подела ваучера држављанима и недржављанима Републике Српске која је предвиђена у „лакету”, нацрту закона о приватизацији?**

Др Поплашен: Ради се о могућности да право власништва једног процента имовине, а не доминантног процента, имају сви грађани и држављани РС.

У исто време то значи да се очекује и прилив свежих инвестиционих средстава од оних који нису држављани РС, с обзиром на процену да финансијски потенцијал држављана РС није такав да би се реално могла реализовати приватизација која треба да уђе у поступак у наредном периоду.

Мислим да ће низ решења понуђених у Закону о приватизацији бити предмет накнадних регоовања, јер постоје још многа спорна питања која ћемо морати усагласити у данима испред, како би се уравнотежила главна решења Закона о приватизацији.

● **У Републици Српској и Федерацији БиХ уведена је нова валута – конвертибилна марка. Како с тим у вези гледате на јавно изречене оптужбе да је још у августу прошле године Федерација БиХ упала у платни систем у висини од 30 милиона немачких марака?**

Др Поплашен: Федерација БиХ у целини, а нарочито њихови представници су, као шипак, пуни разних малверзација и криминалних радњи, које су углавном чуване од јавности. Обим тога криминала и лоповлука далеко превазилази оно што је у погледу малверзација чињено и учињено у Републици Српској.

Нема користи од туђе пропасти

Међутим, то се чувало од јавности, да би се показивала доброта, кооперативност и способност за слободу службених представника Федерације БиХ, а пре свега муслимана.

Сада се налазимо у једној новој ситуацији, када се понешто од тога открива ради промене нагласка политике западних сила.

Сигуран сам да ће у наредном периоду у јавности избити много веће цифре и имена њихових виновника, али нисам убеђен да ће то променити политичку позицију српског народа и да ћемо из туђе пропасти извући неку корист. Више се треба концентрисати на одбрану Републике Српске, демократизацију укупног живота и обезбеђивање услова за просперитет и међународно признање Републике Српске у складу са Дејтонским мировним споразумом, а мање треба очекивати од промашаја и криминала, који се запажа у Федерацији БиХ.

● **Како тумачите то што је Централна банка БиХ дозволила само конверзију такозваног босанско-херцеговачког динара у нову конвертибилну марку?**

Др Поплашен: Као што је познато, на подручју Републике Српске и даље остаје југословенски динар, као важеће платежно средство, као и немачка марка. Да-

кле, имаћемо три официјелне валуте, што ће много оптеретити финансијско пословање у РС и изискивати још много додатних послова.

У сваком случају, то је израз опште и економске политике, као и државно-политичке позиције ентитета Републике Српске. Тешко је, изоловано посматрајући монету, долазити до глобалнијих политичких закључака.

Хоћу да кажем да најновија одлука Централне банке у неком озбиљнијем, ширем смислу не интегриса и не обједињује Босну и Херцеговину. И даље остају трендови о којима смо говорили у глобално-политичким развојним оквирима. Монета само изражава оно што се збива у економији и политици, тако да монетарна ситуација зависи од те ситуације.

На једном од међународних скупова: проф. др Никола Поплашен

Држављанство за Србе из Крајине

● **Да ли ће се Клуб посланика Српске радикалне странке залагати да у подели бесплатне имовине учествују и избеглице из Републике Српске Крајине и Хрватске?**

Др Поплашен: Ми смо се одавно залагали да Срби, који су дошли из Хрватске, односно Републике Српске Крајине, добију држављанство Републике Српске, што би им омогућило да имају сва права, као и остали држављани Републике Српске.

Но, то је оспоравано, највероватније, од представника међународне заједнице и ОЕБС-а због потенцирања њиховог бирачког права и резултата до којег би се дошло, уколико би они изашли на гласање. Сада се, међутим, испоставило да то право има последице и у новом процесу приватизације.

Разуме се да ћемо се залагати за потпуно равноправан статус тих људи у РС и њихово право да заједно са свим држављанима учествују у приватизацији. Уо-

сталом, највећи број њих био је активно укључен у стварање, па и у одбрану РС и у изградњу укупног живота у Републици Српској.

● **Како бисте оценили садашњи статус борачке полунације у Републици Српској?**

Др Поплашен: Тај статус је прилично мучан, поготово због чињенице да су борци главни ствараоци Републике Српске и да смо, захваљујући њиховом ангажману, добили Дејтон и све оно што нам је омогућено тим документом.

Данас је очигледно да њихов улог није добро ни правилно валоризован.

Мислим да треба све учинити да се, у складу са општом ситуацијом, побољша свеукупан положај тих људи. При томе бисмо морали имати сасвим другачији

морални и политички однос према свим учесницима рата, а посебно члановима породица погинулих бораца и инвалидима рата.

Нажалост, јављају се неке, да тако кажем, фракције у српском народу које игнорисау то учешће и резултате до којих се дошло потпуно занемаријући њихову мучну позицију. Јер, након ратних година, многи су остали без посла, многи без чланова породица и многи без крова над главом. То су кључни проблеми које морамо решити, не само декларишући и усвајајући неки законски пропис, него обезбеђивањем свих потребних услова, а пре свега новца којим ће они моћи да остваре своја права која су законом регулисана.

Борци у свим приоритетима

● **Поред бораца, ту су и остале категорије угроженог становништва као што су чланови породица погинулих бораца и инвалида рата. Како ваша странка намерава да реши њихов статус у оквиру најављеног процеса приватизације?**

Др Поплашен: Сви који су учествовали у протеклом отаџбинском рату, и сви који трпе тешке последице тога рата, а ту, пре свега, мислим на инвалиде рата и чланове породица погинулих бораца, у сваком погледу морају бити приоритет, чак и онда када су буџетска средства Републике Српске минимална. Значи, из тог минимума мора се приоритетно обезбедити онај обим средстава за који је извесно да гарантује макар минимум неког достојног и, тако да кажем, финансијски покривеног живота тих категорија становништва.

До сада смо имали више декларација у том смислу и не знам за политичку оријентацију која овај став није заступала. Познато ми је, међутим, да је претходна и нова власт, поред декларативног опредељења, мало учинила да то буде, заиста, реално. Сигуран сам, у случају победе Српске радикалне странке, да бисмо имали сасвим другачију праксу и много повољнију ситуацију.

Прогон Срба

● **Анекс број 1, односно војни аспект Дејтонског споразума, практично је реализован у стоодстотном обиму још пре годину дана, али СФОР и даље остаје на овим подручјима. Шта то, уствари, значи?**

Др Поплашен: Анекс о коме говори-те значи ефективну и ефикасну војну силу која се може супроставити евентуалној агресији и по истом Анексу наоружаној муслиманској војсци у протеклом периоду.

Надамо се да иронија игара светских сила, у вези са тим, није везана за намеру да исламске снаге, потпомогнуте западном подршком, крену у „чишћење“ Срба до Дрине, па и даље.

Ослоњени смо, ипак, на уверење да је мир најтрајнија вредност Дејтона и да он

неће бити прекинут општим фронталним ратом. Исто тако влада уверење да ћемо у складу са тим Анексом у месецима и годинама испред нас, успети уз посебну минималну војну силу, бранити Републику Српску и то ефикасном општом мобилизацијом и спремношћу људи да евентуално бране своја огњишта.

Слога – српско „опреми и обучи“

● **Господине Поплашен, много се говори и још увек се прича о програму „Опреми и обучи“, који за Војску Федерације БиХ спроводи једна приватна америчка агенција (МПРИ). Да ли би, по вама, у тај програм требало да се укључи и Војска Републике Српске?**

Др Поплашен: Не мислим да бисмо се ми требали укључити у програм „Опреми и обучи“. Српска слогa је наше најјаче оружје и најбоља одбрана. Што се тиче војне силе Федерације БиХ, а пре свега муслиманског дела те војне силе, она се дозирао снабдева значајним борбеним средствима из земаља Запада. Међутим, та средства нису првокласна и нису последњи дomet технике, него су из друге транше, а то значи да више нису најмодернији тип оружја са којима се снабдевају оружане силе у западним земаљама, а пре свега НАТО савез.

Али, у сваком случају, то су врло значајна средства, а још је значајнији велики број муџахедина, односно исламских бораца који су интегрисани у Војску Федерације, пре свега у муслиманску. Они су спремни да у жртвовање за Алаха и крену путем циљева које формулише фундаменталистичка исламска политика.

Према томе, НАТО пакт више фингира „Партнерство за мир“ на подручју Федерације БиХ, а на подручју Републике Српске та је могућност тек напомену-

та. Међутим, она би тражила, као претходницу за такав поступак нашу пуну интеграцију у Европску унију и наше саобраћавање интересима Америке и западних земаља, са једне стране, и, са друге стране, огромне трошкове које ми не можемо поднети.

Довољно је запазити колико неке бивше источноевропске земље као, на пример, Мађарска, морају да грцају у дуговима, да би се колико-толико прилагоди-ле интеграцији у НАТО пакт. Ми немамо намеру да агресивно кренемо према суседима у нека територијална освајања. Нама није потребна војна сила која има агресивни карактер. Уз то, треба имати у виду да смо ми не само национално, културно и духовно везани за нашу браћу у Србији, него да постоји и интегративни војни систем.

Наиме, сви наши војни системи и оружје су компактибилни са произвођачима са Истока. Не мислим, при том, само на Србију и Русију. Наше до краја спроведено разоружавање би у том погледу представљало огромно бацање и морали бисмо, потом, да инвестирамо огромна средства за други тип наоружања.

Дакле, ради се о једној веома спорној оријентацији о којој се, очигледно, неће озбиљније размишљати у наредним годинама. Готово да и нема потребе и основа да се озбиљније размишља о таквој оријентацији, али она у сваком случају не би требало да подразумева да ћемо тиме бити у лошим, или хладним односима и у конфронтацији са земаљама које припадају НАТО пакту.

Српска земља – НАТО базе

● **Како, у вези са тим, тумачите исхитрене изјаве појединих српских представника, који су својевремено тврдили да Република Српска треба да безусловно прихвати „Партнерство за мир“?**

Др Поплашен: Те изјаве су, као што сте рекли, исхитрене, и без покрића. Уверен сам да су оне изговорене у тренуцима тоталне непромишљености и без увида о могућностима и последицама таквог једног става.

● **На северозападном делу Гламочког поља однедавно се гради тенковски полигон за Војску Федерације БиХ у складу са програмом „Опреми и обучи“. На другој страни многи војнополитички коментатори тврде да је није реч о полигошима за тренинге федералне војске, већ да ће то бити стална база НАТО пакта. Како коментаришете такве намере?**

Др Поплашен: Колико је мени познато, тај полигон је већ изграђен и он функционише у складу са својим наменама. Мали приступ овом полигону има федерална војска и углавном он служи за тренинг и стационирање НАТО снага и за њихове евентуалне потезе и акције у наредном периоду.

Он ће бити стављен на располагање Војсци Федерације БиХ када власници НАТО снага буду сигурни да федерална војска неће учинити ништа што им није одобрено од НАТО пакта.

Увек са својим народом: дворана препуна радикала

„Шта радите икакo се осећате“: проф. др Никола Поплашен сусрет са браћом радикалима

Када смо већ поменули тај полигон, морам да кажем да је он стационаран на земљишту које је, у највећем делу, власништво припадника српске националности, који су крајем јула и почетком септембра 1995. године протерани са својих вековних огњишта и сада живе у Републици Српској.

Нико до сада, позивајући се на Дејтонски споразум, није поменуо да тим власницима треба надокнадити куће и земљиште, које је претворено у војни полигон, и то не њиховом вољом. Довољно би било да се то учини, па да се на задовољавајући начин реши проблем хиљаде и хиљаде избеглица, који се налазе у Републици Српској. Наиме, тако добијеним средствима многи би могли да себи изграде или поправе куће на простору РС и тако себи и својим породицама обезбеде солидну економску перспективу.

Парламент и међународна политика

● На седницама Народне скупштине РС до сада није разматран нити ратификован ниједан међународни уговор, осим већ познатог Споразума о специјалним паралелним односима између СР Југославије и РС.

Зашто се у Парламенту РС не води расправа о питањима из области међународних односа и када ће Народна скупштина почети да утврђује смернице у вођењу међународне политике?

Др Поплашен: Реч је о виду дерогирања компетенција Народне скупштине РС. Наиме, председник РС и председник Владе РС баве се оним пословима, који су чиста уставна надлежност Парламента РС и они не дозвољавају да питања из те области уопште долазе на дневни ред Народне скупштине РС.

Чак и сви међународни уговори, које потпише председник Додик, па и они ко-

ји су финансијског карактера, морали би бити верификовани на седницама Народне скупштине РС по слову Устава и закона РС. Међутим, очигледно је да представници западних сила трче за оним државним функционерима у РС који ће, без сумње и без икаквог питања, потписати папир који им се потури на сто.

Једна таква пракса ће морати бити преиспитана, уколико за то будемо имали сагласност, сложеност и снаге пре него што констатујемо да РС грца у дуговима за које не постоји никаква шанса да се врате за десетине наредних година.

Дакле, ради се о чистом кршењу Устава РС и немоћи, да тако кажем, легалитичких снага у РС да понашање државних функционера доведу у склад са Уставом и законима.

Прлићев патриотизам

● Јадранко Прлић је, као министар иностраних послова БиХ, једном приликом рекао: „бићу уз свој народ, па и онда када он не буде у праву“, као и то да ће се увек борити за хрватске интересе.

Др Поплашен: Ја му честитам на томе, јер он не заборавља народ коме припада, без обзира што формулација интереса хрватског народа и начин њихове борбе за те интересе подсећа, и најчешће је идентичан са начином борбе Хрвата од 1941. до 1945. године не само на терену, него и по подршци која долази споља.

Када бисмо били спремни да сваки Србин интензитет своје борбе усагласи са патриотским националним интересем српског народа, онда бисмо били у много бољој позицији. Овако, Срби опет прихватају своје присуство у неким државним органима као ненационално, као нешто изван националног интереса, па и онда када је то директно у нескладу са разлозима због којих је неко постао државни функционер, и у сукобу са начином на ко-

ји је постао државни функционер.

Довољно је поменути пример господина Боре Босића, који је заборавио како је постао копредседавајући Савета министара БиХ и који Републику Српску види само као базу за његову личну промоцију. На тај начин он РС може заборавити чим седне у столицу, која је само неколико километара удаљена од Пала.

Србима ускраћени агремени

● Након што је извршена расподеле дипломатско-конзуларних представништва БиХ у свету, једино је неколико амбасадора из Републике Српске остало „на леду“, пошто, за разлику од амбасадора из реда друга два народа нису добили агремане у БиХ. Како тумачите ову појаву?

Др Поплашен: Па, вероватно се ради о процени западних сила, то јест њихових институција, да мора проћи неко време до нових избора када ће, како они кажу, тврди Срби, или Срби националисти доћи у другу позицију због потпуно нове композиције власти и када ће стићи предлог за те људе да буду опозвани.

То је разлог због чега је неким земљама сугерисано да одустану од издавања агремана тим амбасадорима за неки период, како би се дошло до нових персоналних решења, то јест до оних људи који ће, наводно, радити у интересу муслимана и Хрвата, па и Срба у међународним представништвима.

Реч је, дакле, о још једној непотребној манипулацији, које смо сви свесни, али могућност утицаја је мала. Зато морамо сачекати један период, да бисмо могли констатовати до какве смо ситуације дошли.

● Како оцењујете наш свеукупни однос према српској дијаспори у иностранству?

Др Поплашен: Он је овакав, или онакав. Видели сте колико смо труда уложили на седници Народне скупштине РС у инсистирању да одређена права из области социјалног и здравственог осигурања добију сви учесници оружаних формација у рату од 1941. до 1945. године.

Дакле, ради се о партизанским и четничким формацијама и нашем покушају да приступом помирења, без отварања питања, која доводе до конфронтација и нових подела унутар српског народа, изједначимо сва њихова права. На тај начин би делом променили и однос према нашој дијаспори. То иде мучно, али, ипак, сигурно - корак по корак.

Ђујићево одликовање

● Недавно је председница РС Биљана Плавшић посетила Србе у Америци и Канади, и одликовала војводу Момчила Ђујића највишим одликовањем РС. Какав је став српских радикала према том чину?

Др Поплашен: Морам да кажем да ми је драго што је госпођа Плавшић, као председник Републике Српске одликовала војводу Ђујића, као великог борца и

браниоца српског народа и српских интереса на подручју српских земаља, а пре свега на подручју српске Далмације и Книнске крајине.

Војвода Момчило Ђујић, нажалост, није присуствовао том чину, због својих поодмаклих година. Надам се, ипак, да је то донело освежење и тренутке радости војводи Ђујићу. Тим чином је макар и једним делом, и на симболичан начин, исправљено низ тешких неправди, које су према њему и многим српским патриотима учињене од његовог, српског народа.

● **Шта мислите о стално потенцираној идеји о српској монархији, односно, да ли је у овом тренутку могуће уједињење Републике Српске, Црне Горе и Србије са монархом на челу?**

Др Поплашен: Монархија је, ипак, једна промашена ствар. Јер, и тамо у Европи где постоји монархија, она је велико оптерећење и представља праву муку за те народе из више разлога.

Нисам сигуран да се и Енглези не би најрадије ослободили краљице и огромних финансијских издатака које са собом доноси краљичин двор, поготово због чињеница да она практично нема никаквог утицаја на политику Енглеске и Велике Британије.

Уз то, само један јако мали проценат одраслих грађана српске националности заступа оријентацију ка монархији, јер су нам јасни сви промашаји и лутања која доноси монархистички систем државног уређења.

Што се тиче Српске радикалне странке она је, не само данас, већ и по својим претходницима, изричито за републиканско државно уређење. Ми, међутим, не сматрамо нелегитимним ставове којима се инсистира на обнови монархије. Али, понављам, републиканско опредељење, у то смо потпуно уверени, прихвата највећи део српског народа. Дакле реч је више о историографској евокацији него о нечему што пружа перспективу српском народу.

Монархија без веће подршке

● **Дакле, та идеја је, што се тиче српских радикала, потпуно мртва?**

Др Поплашен: Па, мора се признати да је она некад јасно функционисала уз мање или више промашаја, али мислим да би њен повратак на политичку сцену и уношење у државно уређење донело више конфузије, неизвесности и заблуда, него што би представљало неко корисно решење.

● **По многим, језик је најкрупније национално и политичко питање. Хрвати су већ нормирали свој хрватски језик, муслимани су прво установили „бошњачки“, а потом се брзо „прешагтали“ на „босански језик“. Нажалост, само су Срби наставили да се споре око свог, српског језика. Што је још трагичније, Срби се сами између себе деле на „екавце“ и „јекавце“, ћирилицу и латиницу. Није ли то сувише погубно за најстарији народ на Балкану?**

Др Поплашен: Очигледно да нам поделе такве врсте нису потребне. Све су то

Препознали улеза: проф. др Никола Поплашен, Огњен Тадић, Марко Спајић, Чедо Маркелић и Слободан Бунић

различите варијанте српских писама и није тешко доказати да је то што је сада измишљено као „бошњачки језик“ једна зачињена и измењена варијанта српског језика, као што је главни фонд, изузев ових бесмислених новотворина, у хрватском језику српског порекла. Ради се о српском језику, који има више изговора и два писма, па, према томе, ту не би смело да буде ничег спорног.

На нашу жалост, ми се споримо и око онога што припада нама и никако да схватимо да би се други народ поносио таквим богатством у језику, јер се у различитим варијантама изражава богатство.

Без обзира о којем је наречју реч, не треба доказивати да се ми брзо и јако добро разумемо и да нема спора у језичкој комуникацији, било у говорној или у писаној језичкој пракси.

То је, међутим, један од елемената српске неслоге која се, сасвим извесно, брзо може превазићи без штете за било који део српског народа. Штете би једино имали наши непријатељи, који недобронамерно измишљају неке језичке творевине фалсификујући српску традицију, српску културу и српски језик.

Антисрби против ћирилице

● **Поједини бањалучки интелектуалци јавно изјављују како Срби, наводно, не могу у Европу са ћирилицом. Као да је Јапан својом културом, традицијом и веома компликованим писмом освојио читав свет, а не својом врхунском технологијом.**

Шта мислите о таквим, рекло би се, потпуно бесмисленим тврдњама?

Др Поплашен: Такве тврдње су, заиста, смешне и оне више говоре о некоме кога је очигледно страх да буде Србин, да заступа српске националне интересе и да говори језиком аргумената.

● **Исто тако, један српски функционер је у једном листу изнео досад нечу-**

вену оптужбу и тешку увреду на рачун САНУ у Београду, која се у потпуности подудара са ставовима које износе поједини муслимански и хрватски интелектуалци. Он је, наиме, најугледнију српску институцију упоредио са мраком. Какав је ваш коментар у вези са овом тешком оптужбом на рачун САНУ?

Др Поплашен: И за тако нешто постоји адекватан одговор и образложење. Глодар који живи под земљом и у једном тренутку изађе на површину па га заплусне светлост сунца то доживљава као своју велику муку и трагедију.

Према томе, за неке је мрак оно што је за друге светло и очигледно да је реч о таквој врсти расправе.

Избеглице за манипулације

● **У Анексу 7. дејтонског мировног споразума предвиђене су три могуће варијанте за решавање проблема избеглих и расељених лица на овим просторима. Међутим, муслиманска страна стално инсистира на само једној од те три предвиђене варијанте – на повратку избеглица у предатна подручја. Како је ваше мишљење у вези са тим проблемом?**

Др Поплашен: Ту се, заиста, инсистира на повратку избеглица муслимана, и донекле Хрвата, а пре свега у јавним наступима њихових политичара и званичних представника Федерације БиХ. Такве ставове и приступ подржавају и представници међународне заједнице, а далеко мање припадници муслиманске и хрватске националности.

Заправо, најмеродавнији показатељ о расположењу избеглог и расељеног становништва било би тестирање њихове воље и опредељења у вези са повратком.

Са друге стране, огромна већина становништва српске националности која је избегла, опредељује се за размену имовине и компензацију за своју имовину, која је остала на територији Федерације БиХ.

У свему томе је веома важно и занемаривање одредби Дејтонског мировног споразума, које су везане за замену и компензацију имовине, иако су те одредбе потпуно равноправне могућности повратка на пребивалишта из 1991. године. Заправо, ту се ради, опет, о неуравнотеженом приступу западних сила, са очигледном намером да муслиманско, односно хрватско становништво овлада просторима Републике Српске.

Поред тога, треба имати у виду да је имовина која је била власништво Срба, а данас је на подручју Федерације БиХ, далеко већа и далеко вреднија од имовине на територији Републике Српске, чији су власници муслимани и Хрвати.

Довољно је упоредити стамбени фонд, па се може доћи до показатеља да се ради о огромним цифрама, а та средства су очигледно блокирана, заустављена и недоступна њиховим власницима, чиме их онемогућавају да отпочну неки пристојнији и бољи живот на оној територији коју сами одаберу. У свему је дубоко осуђено људско право о коме се толико говори у земљама западне демократије, које овде инвестирају своје демократске моделе, а ради се о праву појединца да сам одлучује о месту у коме ће живети, и разуме, се у складу са свим међународним нормама и законима.

Нема повратка у Сарајево

● Почетком фебруара ове године у Сарајево је одржана Међународна конференција о повратку. Том приликом, донета је декларација којом је предвиђено да се до краја ове године у Сарајево врати 20.000 избеглог и расељеног становништва, и то првенствено Срба и Хрвата.

Међутим, колико је познато, до данас се у Сарајево није вратила ниједна српска породица, а уз то, поднето је свега 350 пријава за повратак од стране српских избеглица. Није ли то још једна од мноштва фарси везаних за повратак избеглица?

Др Поплашен: Пре тога бих подсетио да је то још један од показатеља, који говори о јасној оријентацији српског становништва које је под претњом ножа и пушке побегло са територије Федерације БиХ. Због тога Срби своју перспективу не виде у такозваном заједничком животу са муслиманима и Хрватима, у смислу куће поред куће, комшије са комшијама.

У свему томе садржана је једна иронија, јер је око 150.000 Срба протерано са својих вековних огњишта из Сарајева, одлуком такозване међународне заједнице.

Велики број тих људи је имао своје станове, куће и имања од велике вредности. Многи од њих су поседовали мале фабрике и друга предузећа у приватном власништву. Све то огромно богатство, које је остало на територији Сарајева, у ширем смислу, и сада је недоступно власницима. Сада се говори о веома малом проценту људи који желе да се врате. Поред тога, бележи се и низ случајева да су приликом покушаја повратка избеглице доживљавале различите видове шиканирања, а поједини су, чак, и масакрирани на прагу власите куће.

Насупрот декларацији, постоји другачије понашање и атмосфера која тако нешто апсолутно зауставља и онемогућава.

Српско становништво све то има у виду при својој одлуци да свој живот утемељује и тражи на просторима на којима је присутна српска власт, не само у Републици Српској, него и Србији и Црној Гори и оним просторима који представљају подручје српске контроле у пуном смислу речи.

Немци оправљају куће

● Слична конференција је, на инсистирање муслиманских представника, одржана почетком маја у Бања Луци. Као резултат тог међународног скупа, у Модричи је већ почела реконструкција станава и кућа, коју, у висини од четири ми-

лиона марака, финансира влада Немачке, за повратак избеглица из ове земље. Како тумачите таква одређења?

Др Поплашен: Очигледно је да Немачка има проблем са великим бројем избеглица, а пре свега муслимана и Срба. Треба, међутим, имати у виду да је Немачка једна од оних сила која је својим поступцима припремила и организовала ратни конфликт који је иза нас.

Она је била адаптирана у таквом конфликту, а познато ми је да се Немачка припремила за прихват избеглица муслимана и пре него што је почео рат и крвопролиће у Босни и Херцеговини.

Према томе, тако нешто је очигледно планирано, као што је данас сасвим очигледно да су у Албанији припремљена станишта за избеглице са Косова. Чак и пре било каквих конфликта, које су албански терористи и сепаратисти имали са српском полицијом, вођене су активности за прихват такозваних избеглица.

Симптоматично је да је тако нешто припремљено баш у Немачкој. Они су рачунали да ће у краћем временском периоду потпуно пацификовати и поразити српску страну и омогућити повратак тих људи на територије на којима вековима живе Срби.

Како се то није десило, Немцима се, очигледно, жури због високих трошкова око издржавања тих избеглица и њихових унутрашњих политичких проблема. Зато не чуди да, поред политичког притиска, издвајају и нешто средстава за обнову кућа у које би се вратили муслимани.

Но, тако нешто није неприхватљиво за српску страну под условом да исти приступ имамо и на другој страни. Заправо, радовало би нас да долази до обнове кућа у српском власништву на територији Федерације БиХ, јер тако обновљене куће биле би стављене власницима на располагање, или за усељавање, или за замену. Али, при томе бисмо заиста морали омогућити да индивидуална одлука за модалитет решења избегличког проблема буде на располагању сваком поједincu да он својом слободном вољом одлучи шта жели и да његова одлука буде заштићена државним системом и у Републици Српској и у Федерацији БиХ.

Двоструки аршини

● Већ смо рекли да муслиманска страна, па и представници међународне заједнице не помињу нити обраћају пажњу на поглавље два у Анаксу 7. Дејтонског споразума, у којем су прецизиране све појединости везане за начине решавања проблема избеглог и расељеног становништва. У том документу предвиђено је формирање независне комисије за расељена лица и избеглице, која би решавала поднете захтеве, вршила процену вредности имовине и друго. Међутим, за разлику од других одредби, ове су потпуно занемарене и игнорисане. Шта мислите о таквом понашању представника међународне заједнице?

Др Поплашен: Реч је о двоструким ар-

Пријатељски разговори: проф. др Никола Поплашен са сарадницима

шинима, кривом тумачењу и кривој примени Дејтонског мировног споразума и о сврставању на једну страну уз интересе само припадника муслиманске конфесије. Очигледно да тај неуравнотежен и неизбалансиран приступ не може наићи на одобравање српског народа и његових представника.

Такав приступ мора бити и даље предмет нашег широког отпора и настојања да се све доведе на главни ток.

● У скупштинској процедури нашао се и Предлог закона о престанку важења Закона о напуштеној имовини. Шта, са аспектa избеглих и расељених лица у Републици Српској, значи овај законски акт?

Др Поплашен: Не верујем да ће тај закон бити усвојен у предложеној форми, то је једна ствар, а друго, ми ћемо жестоко инсистирати на томе да нико не може бити померен из стана или куће у којој тре-

путство, односно, како они кажу, „напуктак“ за повратак избеглица. Према том упутству, у Хрватску се дозвољава само индивидуални повратак и уз процедуру која би могла да потраје неколико деценија. Међународна заједница је, међутим, поздравила такве огромне „напоре хрватске Владе“?

Др Поплашен: Треба имати у виду да је међународна заједница не само одобрила него и персонално организовала етничко чишћење Хрватске и геноцид над српским народом, како у западној Славонији, тако и у Книнској крајини и тако саучествовала у највећем геноциду који се догодио у Европи после Другог светског рата.

Сада та иста међународна заједница поздравља неоствариве „напукте“ од стране хрватске Владе. Ту се ради, заиста, о ирониичном ставу хрватске државне власти и иронији међународне заједнице. У томе Срби нити виде шта добро, нити од тога могу нешто очекивати.

Сви за једног, један за све: пред митинг српских радикала

нутно станује, а да му претходно не буде обезбеђено адекватно стамбено решење.

То очигледно не може само Република Српска, јер Федерација БиХ и представници такозване међународне заједнице учествују у блокади и онемогућавају доступност имовине српског народа на подручју Федерације и тако нешто мора бити свима потпуно јасно.

Дакле, реализација кључних одредби којима се решавају проблеми десетина и десетина хиљада избеглог и расељеног становништва мораће да сачека озбиљнија и стабилнија времена.

Хрватски „напуктак“ за избегле

● Када је реч о избеглицама, не могу се заобићи прогнана лица из Републике Српске Крајине и Републике Хрватске. Након притисака међународне заједнице, Влада Хрватске је израдила једно-

Ми жалимо ситуацију у којој су се нашли Срби из Хрватске, јер је то највећа група апатрида у Европи која не може остварити своја елементарна људска права. Морам, међутим, да кажем, иако то звучи као став давленика који се хвата за сламку, да ми нисмо признали пораз Републике Српске Крајине, нити у будућем времену држимо да територија Републике Српске Крајине није подручје које мора бити под српском контролом, на овај или онај начин.

Сигуран сам да ће једног дана, не тако далеког, доћи до озбиљнијих промена и да ће све те силне неправде доживети праведан обрт.

● Није ли то, са поменутиим „напуктом“ и повратком избеглица, још једна у низу подвала хрватске стране и међународне заједнице?

Др Поплашен: Тек кад се идентификује ко се то до сада вратио и ко се, заиста, жели вратити у Хрватску, и, коме је тај повратак одобрен, лако се може уста-

новити да се, у највећем броју, ради о веома старим људима, који, због својих година, нису били у стању да се адаптирају на нову средину и на нове животне околности.

Ради се о једном броју људи који су имали тешке породичне драме и трагедије и желе да се врате на простор на коме су живели од рођења. Хрвати због тога радије примају те људе у поодмаклим годинама, који, очигледно, због одсуства репродуктивне способности, обезбеђују крај српског биолошког живота на подручју Хрватске, али нема младих људи који треба да развијају породицу и свој живот на том подручју. Чак и када се такви људи врате, доживљавају различите притиске и шиканирање, а било је речи и о логорима на појединим просторима за повратнике припадника српске националности.

Све то представља део „хумане политике“ државног руководства и, како они кажу, коначног решења српског питања у Хрватској кроз пуно етничко чишћење Хрватске од припадника других народа.

Клајн „етнички чистач“

● Бивши администратор за Сремско-барањску област и садашњи први заменик високог представника међународне заједнице у БиХ, амерички генерал Жак Пол Клајн је изјавио да је веома задовољан својом мисијом у Источној Славонији, мада је свима понато на чију се пгте-ту окончала његова мисије.

Како коментаришете његову недавну изјаву да би био веома задовољан да се у Хрватску сада врати 3 до 5 одсто Срба?

Др Поплашен: Ја се не радујем што је господин Клајн рекао да је задовољан са оним што је урадио у Источној Славонији. Он је имао задатак да доврши етничко чишћење и да га уоквири и уобличи под међународне норме и покрије елементима идеологије људских права и слобода.

Хрватска власт, и поред свега, није претрпела озбиљну критику за довршено етничко чишћење и за почињени геноцид над Србима.

● Дакле, прецизирајући унапред задани променат о могућем броју повратника у Хрватску, да ли се међународна заједница већ определила да Срби морају бити национална мањина у Хрватској?

Др Поплашен: По ономе шта је чињено и како је чињено, међународна заједница се, заједно са новом независном државом Хрватском, унапред определила за елиминацију Срба из Хрватске, тако да они више немају ни статус националне мањине.

Срба, дакле, у Хрватској више нема довољно ни за статус националне мањине. Истина, има још нешто Срба и људи српског порекла у већим градовима, а готово у Загребу, али њихов приступ, прича и политика више подсећа на екстремне хрватске позиције, него на оне утемељене српским националним интересом.

То је, дакле, једна јединствена политика и ја не видим разлику, рецимо, између приступа немачких власти, француске деснице и хрватских власти у односу на српско национално питање.

Адаптација избеглица

● Господине Поплашен, да ли се слажете са тврдњама да се проблем око избеглица исполитизовао до те мере да Срби још увек нису начисто да ли је корисније да се враћају тамо одакле су насилно протерани, или да наставе живети у новим местима становања у Републици Српској?

Др Поплашен: Та политизација је прилично присутна. О повратку Срба у ранија места становања под овим условима заиста се може говорити само ако је реч о људима који свесно или несвесно не мисле ништа добро српском народу. Дакле, ради се о оној групацији људи, која се нашла у условима који се више могу описати тугом и разочарењем, немаштином и у тако су мучним околностима да посежу за потезима који их воде у још инфериорнији положај.

Мислим да би све политичке снаге и сви људи у српском народу морали учинити много више за стварање добрих услова за живот избеглог и расељеног становништва на подручју српских земаља, а пре свега на подручју Републике Српске.

Уз то, треба стварати услове за брзо отварање перспективе за те људе, на начин да они ново станиште доживе као властити дом, властито друштво и властиту државу у кратком периоду испред нас.

На тај би се начин људи стабилизовали у индивидуалном психолошком смислу и много зрелије и стабилније могли да размишљају и о свом евентуалном повратку. Овако је више реч о реакцијима људи који су рањени у духовном погледу и који без своје воље могу да донесу погрешну одлуку и за себе и за своју породицу, али и за народ у целини.

Нема среће у ФБиХ

● Говорећи са социолошког аспекта, да ли би се Срби повратници могли „усрећити“, рецимо, у једном Мостару, Травнику, Чапљини, Зеници и другим градовима на подручју Федерације БиХ?

Др Поплашен: Не верујем! Јер, градови које сте поменули организовани су на један начин који је далеко од елементарних норми толерантног грађанског живота, или је реч о фундаменталистичкој организацији свакодневног живота, од устајања, до уласка у самоуслугу, код лекара или школског, информативног система итд. На другој страни, имамо ХДЗ-овски екстремизам усташког типа, што не обећава ни биолошки опстанак Србима, а камо ли свакодневни живот који има оне елементе задовољства на које има право сваки жив човек.

Нова коалиција – остајемо овде

● Недавно је у Бања Луци формирано Удружење избеглих и расељених лица под називом „Останак“, чији је главни задатак да окупа избегла и расељена лица која су се определила да трајно

остану живети у Републици Српској. Како је ваше мишљење о овој потпуно новој асоцијацији избеглица и расељених лица?

Др Поплашен: Мислим да та нова асоцијација може предузимати много више акција, које ће обезбедити пристојнији и солиднији живот Срба на подручју Републике Српске. Добро би било да је она формирана много раније и много пре организације која се зове „Повратак“, која је основана под диригентском палицом неких страних сила и наших промашених људи.

Удружење „Останак“ пре свега мора да инсистира на нашим политичко-правним документима, од Устава и закона до међународних норми и прописа и одредби Дејтонског мировног споразума. Постоји јако много политичких и законских аргумената који иду у прилог активистима тога удружења и људима које то удружење представља.

Српска радикална странка ће, у мери у којој то може, пружити подршку тој организацији и њеним оправданим хуманим циљевима.

● Један од првих заговорника повратка који је ступио у Коалицију за повратак на челу са тадашњим замеником високог представника у БиХ Михаелом Штајнером, претрпео је недавно жестоке критике од представника једне странке, због чињенице да живи у Бања Луци где има и канцеларију, а у исто време као градоначелник Дрвара не дели судбину Срба повратника у тој општини.

Вероватно вам је познато да је реч о Мили Марчети, који је доживео низ неугодности за време свог градоначелниковања у Дрвару?

Др Поплашен: Очигледно је свима јасно да је господин Марчета потпуно извршио наређење из сасвим других мотива и да више ни сам не верује у оно што је заговарао. Јер, да верује, као градоначелник Дрвара био би макар на територији те општине, ако не у згради Скупштине општине.

Додуше, он је то покушао и доживео оно што је доживео, па се то морало решавати на болничком трауматолошком одељењу. Но, очигледно су мотиви, да ли у облику идеолошке корупције или материјалне користи, много јачи и господин Марчета и даље инсистира на повратку, вероватно, очекујући другу или трећу рату, овакве или онакве врсте од његових ментора.

Дрварски градоначелник у Бања Луци

● Током кратког градоначелниковања у Дрвару српски део општине је био смештен у једној приватној кући, а хрватска администрација у зграду Скупштине општине Дрвар. Кућа у којој се налазио српски део општинског руководства је потпуно спаљена, Марчета је преживео линч, док се 150 српских повратника након месец дана под присилом морало поново иселити у Републику Српску. Како ви тумачите такво понашање и госто-

примство Хрвата у Дрвару?

Др Поплашен: Реч је о класичном хрватском гостопримству кад је реч о Србима и нисам убеђен да су то Хрвати урадили самостално. Јер, потпуно је јасно да у протеклим годинама, или макар у протеклих десетак година, господин Туђман, односно вршиоци власти на подручју Хрватске нису повлачили ни ручку на водокоптилићу, а да претходно нису обавили консултације, најпре у Бону, па и у другим центрима светске моћи.

Дакле, логично је закључити да се и даље ради о организованој и систематској политици усаглашеној између Хрватске и Немачке, као и неких других западних земаља у односу на Србе.

● Како бисте у глобалну решили, односно скинули са дневног реда питање повратка избеглица?

Др Поплашен: Ако се држимо реалистичких могућности, мислим да је кључна ствар у свему обезбедити сигурност на свим подручјима која су била захваћена ратом, а пре свега мислим на подручје Републике Српске, Федерације БиХ и Републике Хрватске.

Уколико је безбедан живот људи, избеглице би могле да посете своје бивше куће и станове, да овладају властитом имовином, а други део посла би био законско и друго обезбеђење приватног власништва и приватног поседа, односно стављање тог поседа на располагање стварним власницима, како би они били у могућности да га валоризују по тржишној вредности.

На тај начин би била ослобођена индивидуална воља избеглица и расељених лица, они би могли слободно да одлуче да ли да се врате или продају своју имовину или изврше размену своје имовине. Све друго је насиље и притисак, што значи да представљају лоша краткорочна и привидна решења.

Муслимански страх од Пала

● Господине Поплашен, како гледате на коментаре и упозорења представника хрватских и муслиманских странака да им се ни у којем облику „не сме догодити и поновити Пале и СДС“?

Др Поплашен: Мислим да су представници хрватског и муслиманског политичког живота запазили успех неких западних земаља у разбијању српског државног руководства, најалост, не само у Републици Српској.

У нашој Републици илустративан сукоб такозване паљанске и такозване бањалучке линије, односно врха СДС, са једне, и госпође Плавшић и господина Додика, са друге стране, довео је до поларизације унутар људи укључених у политички живот у РС и српског народа у целини. То је основа на којој је могуће разбијање српског националног интереса.

Запажајући то, они су желели да се то њима никада не деси, али питање је како ће се ствари даље одвијати.

Српско питање

● Да ли постоји српско питање и шта се то, уствари, Србима догодило у последњој деценији 20 века?

Др Поплашен: Српско национално питање за разлику од других модерних европских држава није решено на уобичајен начин. Заправо, све европске нације, да не кажем значајне, али сви озбиљнији народи су уоквирили свој живот у националну државу, обезбедили државне и политичке институције, које штите ту нацију на одређеној територији.

У низу покушаја од Косова, а нарочито у XIX и од XIX века, Срби, нажалост, нису у томе успели. После Првог светског рата, у коме је Србија један од главних победника, грешком државног и политичког руководства, у најбољој намери, направљена је једна јужнословенска држава коју су, у тренутку уласка у такву државу, Словенци и Хрвати доживели као могућност из које треба да извуку своју корист.

Обнављањем насилне заједнице после Другог светског рата, то ружно стање само се продужило и експлодирало у последњих десетак година.

Нажалост, констелација светских снага је таква да се Србима не дозвољава право на самоопредељење које је гарантовано свим народима, па чак и нама суседним.

Нама се, међутим, оспорава оно што је елементарно право дато и много млађим и много мањим и у историјском смислу много незапаженијим нацијама. На нашу несрећу, тако нешто није на довољно озбиљан начин схваћено ни у државним руководством српских држава, тако да су у годинама када је припреман распад претходне Југославије, представници свих нација направили и идеолошке и оперативне програме свога оспостаљења и одржавање.

Бањалучка и паљанска струја

Док су они то чинили, Србима су владали углавном неспоразуми, исфорсиране су разлике, тако да није направљен минимални национални програм који би био тачка окупљања и концентрације свих главних српских политичких снага.

Ниједно државно руководство нити једне српске земље, укључујући и Републику Српску Крајину и Републику Српску, Црну Гору Србију и Југославију као заједничку државу, није било на нивоу историјског задатка.

Прављене су врло озбиљне грешке у појединим периодима, имали смо талас патриотског настула, који је више изливан у војну снагу, а мање у рафинирану дипломатску политику, којом би се обезбедила реализација таквог циља.

Нажалост, такво стање још увек траје и очигледна је поларизација у Црној Гори између струје Мила Ђукановића и Момира Булатовића и супростављање

Дама међу радикалима: Мирјана Шайновић, носилац листе Српске радикалне странке за Народну скупштину Републике Српске

струје Мила Ђукановића опстанку у заједници са Србијом.

Очигледан је сукоб између такозване паљанске и такозване бањалучке струје у Републици Српској и конфронтација бањалучке струје са државним руководством Републике Србије и Југославије.

Ови проблеми ће бити продужени, српско питање ће остати нерешено и нерешиво све док главне политичке снаге у српском народу и у свим српским земљама не покажу више спремности за формулацију минималног националног интереса, више способности за формулисање компромиса и за превазилажење ниских и споредних мотива за инсистирањем на разликама и сукобима, док сви заједно не исфорсирамо оно што нас спаја и обједињује.

У том смислу, дошли бисмо до такве концентрације социјалних и политичких снага која би била респектабилна и са становишта великих сила.

Посебно због тога што концентрација таквих српских снага у себи не би носила ништа агресивно и поражавајуће за народе који живе око нас.

На тај начин, обезбедили бисмо услове за трајан мир, а не само за прекид рата на овим просторима, створили бисмо перспективу у којој ми као родитељи знамо у коју основну школу уписујемо децу и очекујемо да дете ту школу и заврши, како би се даље школовало и тако отворило своју животну перспективу.

Под условима наших међусобних разједињености и сукоба, ми више мислимо на следећи град, или место и спортску халу у коју треба да се преселимо, а мање отварамо перспективу мирном и стабилном развоју.

Споразумом до формуле

● На почетку сте поменули институције. Да ли постоје такве националне институције које би око себе окупиле целокупан српски народ?

Др Поплашен: Нужно би било окупити све официјелне представнике српског народа, а пре свега мислим на изабранике, односно посланике скупштина у свим српским државама, окупити их у једну салу, заједно са члановима владе и еминентним представницима културног јавног, научног и духовног живота.

Такав један састав очигледно не би могао да донесе пропис или закон, али утврдио би и формулисао нешто што би се могло означити платформом или декларацијом, која би по својој суштинској снази обавезивала све присутне и све оне које ти људи представљају на један одређени стил понашања.

То би био снажан увод у нормирање таквог понашања у државно политичком животу у свим српским земљама и на тај начин би се учинио један одлучнији корак.

Не могу се заобићи официјелни представници српског народа, који су резултат демократских избора, као што се не могу заобићи они људи који у културно духовном животу формулишу и представљају српски народ, унутар њега, у Европи и у свету.

На удару српске вође

● Постоји уверење да Срби наносе сами себи веће зло него њихови непријатељи. Видели смо да Туђман настоји да помири Крешимира Зубака и Ангу Јелавића, Алија Изетбеговић се поново кандидује на место члана у Председништву БиХ, из националних интереса... Шта се то онда са нама догађа?

Др Поплашен: Да, ту постоји нека коб, нека трагедија или нека судбина српског народа да ствара вође да би их осуђивао, мрзео, па и уништавао. Као да се испреплиће потреба за идолопоклонством са потребом да се уништавају властити идоли и властити представници. Нама то изнутра изгледа још драстичније, још драматичније, иако таквих појава, у мањој или већој мери има и код других народа, па и оних народа који стотинама година имају демократски и парламентарни живот попут Велике Британије.

Но, наша утеха није што тога има и међу другим народима и ми морамо учинити све да тако нешто постане прошлост, на коју се повремено подсетимо као на ружну димензију наше историје да бисмо опстали и створили какву-такву перспективу за народ у целини.

● Након оног што се догађа у последње време, можемо ли очекивати да нам неко други одређује представнике у званичним органима власти?

Др Поплашен: Што се тиче Републике Српске, ми смо фактички окупирани

и одлуке су углавном окупацијске, стим што увек добијају форму људских права, из наших недостатака који се хиперболишу и форсирају. Због тога није чудо што званични представници свих нивоа тако слободно и арогантно деле Србе на кооперативне и некооперативне, на агресивне и демократичне, на оне које треба елиминисати из политичког живота и оне које треба афирмисати.

Та подела није само идеолошка, медијска и политичка, подупрta снагама међународне полиције ИПТФ и СФОР-а, него се она допуњује таквим устројством правила за изборе и подржава се чак компјутерима и врећама, фалсификовањем у пребројавању и све то може да води једном недемократском резултату.

Крајњи циљ је марионетска влада у РС, која би била приказана као влада која је носилац нових демократских процеса, која је кооперативна и која би Републику Српску и српски народ потпуно интегрисала у несрпску целину, било да је реч о Босни и Херцеговини као једном маргиналном подручју у коме има нешто прљаве индустрије и која служи за одлагање отпада, не само фабричког него и идеолошког отпада из западних земаља.

Контроверзе о паду РСК

● **Зашто су још увек у нашој јавности присутне контроверзе о паду Републике Српске Крајине?**

Др Поплашен: У народу су присутне зато што народу није јасно објашњено и показано да Српска Војска Крајине, уосталом као и Војске Републике Српске није поражена од војске Хрватске, ХВО, или од Армије БиХ, него од НАТО снага.

Пад Републике Српске Крајине организовали су инструктори, а пре свега пензионисани амерички генерали под утливом и уз подршку америчких званичника. Међутим, није само реч о инструкторима и подршци стручне природе, него је српски пораз подржан од стране НАТО и авијацијом. Почели су уништавањем свих релејних веза, затим бомбардовањем главних српских снага, а нарочито медијском кампањом, која је припремана више месеци и која је, у недостатку информација, успешно проширила дефетизам и осећај изгубљености и пораза код српских снага. Крајњи исход таквог деловања је добро познат.

Према томе, нисам склон да живим са комплексом кривице због пораза од Хрвата или хрватско-муслиманске војске, јер се заиста ради о поразу иза кога на све могуће начине стоји НАТО пакт. А бити поражен од НАТО пакта у условима у којима живимо није нешто необично и, заправо, очекивати други исход било би сигурно нереално.

Радослав Каћерић из Бијељине, носилац листе за Представнички дом Парламентарне Скупштине БиХ

Официрска идеологија

● **Високи војни официри су у почетку тврдили да су Република Српска Крајина и западни делови Републике Српске изгубљени војнички, а у последње време све се више лансира тврдња да су ти српски делови изгубљени политичким путем. Како им веровати и да ли су били искренији раније или пак сада?**

Др Поплашен: Па, ти официри ће вероватно доћи до треће варијанте, која је ближа истини. Ни у једној ни у другој варијанти нису у праву. У првом тренутку требало им је да оправдају своје промашено командовање, или да макар то делом учине, па им се онда причинило да је добро да помену разлику између своје идеологије и идеологије државног руководства Републике Српске Крајине и Републике Српске.

Намера им је, дакле, да исфорсирају вредности свог стручног и идеолошког образовања из социјалистичког периода наспрам идеја које су заступали српски националисти у власти у републици Српској и Републици Српској Крајини.

Нажалост, ни једно ни друго објашњење није на трагу истине, и она више говоре о личним конфронтацијама и сукобима, што је опет једна карактеристика српског војног, државног и политичког вођства. У суштини се ради о поразу о коме сам говорио и кога, пре свега, треба везивати за западне силе и НАТО пакт.

● **Постоје и тврдње да је наша најопаснија „лета колона“ био један део официрског кадра, те да су они били само егзекutori издаје која је дошла са једног места. Да ли је то тачно?**

Др Поплашен: Па, нисам баш сигуран у то. У командном кадру Српске Војске Крајине и Војске Републике Српске од 1991. до 1992. године заиста је било људи који се нису могли у свом понашању и стилу рада ослободити од свог „братствено-јединственог“ и болшевичког синдрома.

У годинама које су следиле, многи официри, па и високи официри показали су и доказали своју спремност да бране српске територије и српски народ у целини. Ми смо стварали војску која је све више српска, а мање израз југословенске конфузије, која је била присутна пре рата.

Но, инсистирање на персоналном виновнику пораза и разлозима пораза који се могу нацртати на једном листу папира, више су део дечије психологије, а мање димензија озбиљног схватања онога што се догађа.

У сваком случају, када се начини историјска дистанца и када на столу буде много више релевантних чињеница за објашњење онога што се догађало, имаћемо јунију истину о свему. Не могу да кажем да многи Срби, укључујући државне и војне руководиоце, нису укључени у тај пораз, укључујући и много тога што је чињено и одлучивано на Дедињу.

Српски радикали су о томе опширно говорили, а та неспремност да се формулише српски национални интерес и да се иза њега јединствено стане, заиста је главни разлог српског пораза.

Ко су петоклонаши?

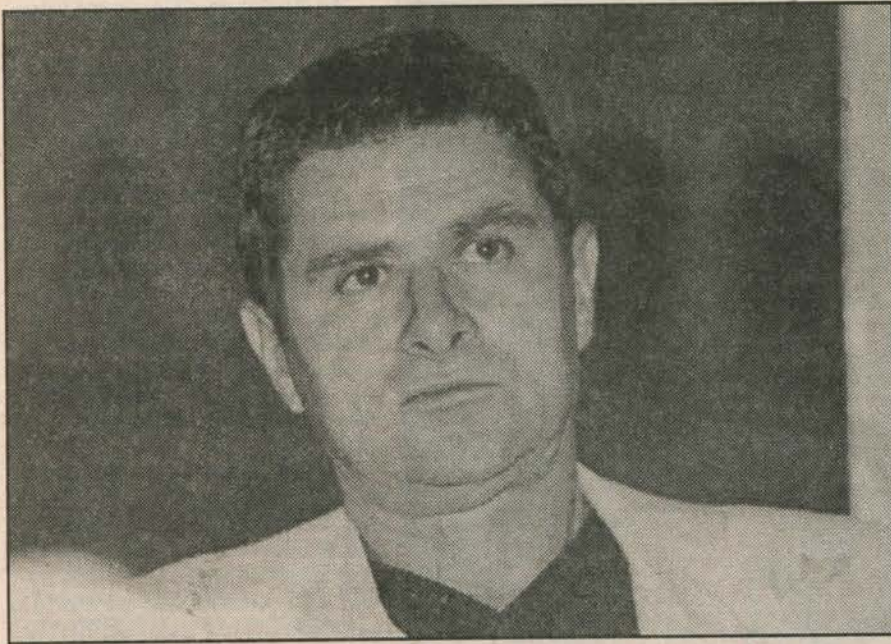
Тешко је пребацити ту судбину и трагедију српског народа у целини на једну личност. Ипак, постоје личности које су више одлучивале од других, али тешко је замерити детету што не може да подигне 200 килограма терета.

Срби би морали имати и демократски политички систем у коме су такве личности на демократски начини промењиве.

Међутим, ми, под притиском земаља запада и у Републици Српској имамо више председнички него полупредседнички систем и налазимо се у ситуацији када председник Републике може у сваком тренутку који му падне напамет да распусти Народну скупштину и доноси судбоносне одлуке без стварног увида у последице таквих одлука.

Ја на овај начин не приговарам госпођи Биљани Плавшић, јер тај Устав је писан у другим приликама, и, очигледно, за другог човека, али, код промењених прилика нисмо показали политичку спремност да тако нешто изменимо и у тексту Устава да би остварили основе за демократскије и извесније облике одлучивања који обезбеђују опстанак српског народа.

Дакле, ради се о сплету чињеница и догађаја и појединостављен одговор банализује читаву ствар, те је тешко фикси-

Увек на правом месту: Пантелија Дамјановић, угледни радикал из Бања Луке

рати појединце или групу појединаца који би били одговорни за српски пораз, који је иза нас.

Уосталом, кад говоримо о српском поразу, не можемо рећи да се ту ради о поразу доведеном до краја, него о једном несрећном тренду догађања који још увек може бити заустављен и промењен у другом правцу. Уверен сам да деловањем у том другом правцу, а пре свега сабирањем свих снага српског народа, демократизацијом политичког живота и еластичном политиком можемо променити ствари на боље.

Карикатурална сервилност

● Шта мислите о нашој превеликој ОЈ сервилности према међународној заједници? Хоће ли нас то коштати губитка достигнутог суверенитета из Дејтона?

Др Поплашен: Ту сервилност сваког дана гледамо на телевизијским програмима који се емитују на подручју Републике Српске, а пре свега на СРТ-у, државној телевизији.

Носиоци те сервилности већ делују карикатурално, а што се тиче другог дела питања, мислим да смо већ изгубили значајне елементе суверенитета. Тај процес може до септембра бити чак и трагичнији, али ипак су пробуђене снаге које желе зауставити такав ток.

Чак мислим да западне земље у пуном или до краја доведеном поразу српског народа не би виделе нити свој успех, нити подручје за реализацију интереса.

Ропски однос према међународној заједници Срби ће брзо увидети и оценити као такав.

● Како бисте објаснили појам о „меким“ и „тврдим“ Србима, које сте и сами поменули?

Др Поплашен: Па, меко је оно што се брзо обликује и што доводи до форме која је садржана у туђој руци. Према томе, мек Србин је онај којег било ко може бр-

зо ставити у руку или ставити га у џеп или на место које му одговара без икаквог отпора.

Тврд Србин би био онај који због своје тврдоће зна да у њему има неки садржај који није тако брзо савитљив и ломљив, који, управо због те своје особине, траје у времену и простору.

Разуме се, код тврдох Срба недостаје еластичност, јер поменуто време и простор тражи, па макар и дугорочније, гледајући неку врсту прилагођавања. Али, у мекој варијанти немамо могућност никаквог прилагођавања, јер је сва форма садржана у туђим идејама и туђим притиском.

Корисна кооперативност?

● Може ли се, дакле, бити кооперативан, а да у исто време не убијамо вола за килограм меса, односно да будемо кооперативни, а да не изгубимо ратом створену државу?

Др Поплашен: Тако нешто је, заиста, могуће. Наиме, могуће је дипломатским и политичким путем врло јасно и гласно, позивањем на међународна документа, а пре свега на Дејтонски мировни споразум, истаћи оне одредбе и оне вредности које иду нама у прилог, а не вређају било кога другог.

Аргументи су јасни и убедљиви и на њима треба insistирати. Успех је обезбеђен уколико смо сложни у insistирању на таквим аргументима и организовани за одбрану наших интереса о којима ти аргументи говоре.

Кооперативност би, по моме уверењу, подразумевала и очување достојанства и минимум равноправности у разговору и доношењу решења.

Није кооперативност пасти на колена и сервилно очекивати туђа решења, одлуке и једну десетину долара који се приказују као милион.

● Мада смо ово питање апсолвирали, било би ипак добро да појасните за-

што Срби немају једног Анту Старчевића и хрватске тврдње да они нису против прогона Срба, а у пракси вуку сасвим другачије потезе?

Др Поплашен: Па, очигледно је у питању разлика у националним карактерима. Срби су, тако да кажем, по свом карактеру мање подведљиви под принцип дисциплине и када је реч о реду државног или религијског поретка. Православље је, уопште, много лепршавије и разиграније од католичанства и подразумева много више индивидуалних варијација и спонтанитета, него што је све то присутно у католичанству.

Срби нису склони да праве величину, коју деценијама и вековима поштују, иако међу Србима има много умнијих него што је Анте Старчевић. Они улазе у културни, научни и духовни фонд српског народа. Из дела таквих људи треба црпити идеје и поштовати их. Сигуран сам да у том погледу српски народ показује и извесне недостатке, али они су решиви на начин о коме сам већ говорио.

Српски радикализам

● Шта мислите о радикализму кроз векове и зашто он на овим пртосторима није пустио још веће корене?

Др Поплашен: По томе како се радикализам формулише, очигледно да радикалан приступ у једном подручју има тенденцију да коренито измени односе и да коренито донесе ново решење.

Нисам уверен да тако протумачен радикализам није далек од екстремизма и он је пре свега, на изванредан начин укидање континуитета и политичка оријентација која не би имала широку подршку.

Но, када је ситуација тешка, неизвесна и мучна, другог решења нема осим радикалног. Сам рат је једна радикална појава, јер у темељу радикално прети и уништава чак и биолошки живот људи и народа.

Због тога и политички предлози за решења морају бити адекватни једној ратној ситуацији. Управо због мучне историјске ситуације српског народа и мислим да нам радикалан приступ обезбеђује опстанак и солидна и стабилна решења за дужи период.

Што се тиче увида у радикалне оријентације у ширем смислу, односно у смислу њиховог везивања за десне националистичке оријентације са таквим проблемима, ту треба имати у виду да је уопште дошло до померања у оцени онога шта је левица, а шта је десница, шта је радикално а шта умерено, шта је либерално.

Многи елементи програма Српске радикалне странке и наше оријентације у традиционалном или класичном смислу тешко су везиви за екстремни радикални приступ.

Ја сам од људи који су компетентни у овом погледу, чак, приметно запажање да, рецимо, у Србији ЈУЛ заступа више идеје крупног капитала и неконтролисаног богаћења.

Српска радикална странка више заступа и практикује идеје шире социјалне правде и интересе најширих слојева, тако да

они оцењују да ту стоји нека неравнотежа или дисбаланс у формулацији програма.

И то говори о томе да појава левице и деснице, па и радикализма захтева нови приступ и нову формулацију.

Но, ми се толико не огређујемо идеолошким проценама и оценама, него настојимо заступати интересе најширих слојева српског народа, уверени да је то на трагу очувању српског националног корпуса и стварања просперитетног модерног друштва.

Претерана адаптивност

● Шта у вези са тим мислите о нашем поданичком менталитету и мишљењу да радикализам код Срба на овим просторима „ограничавамо“, да не бисмо превише притицали наше комшије Хрвате и муслимане?

Др Поплашен: Па, не бих рекао да Србе карактерише поданички менталитет. Више је ту присутан менталитет стварног отпора, иако тај отпор не мора увек примати драматичне форме.

Срби су стрљиво и љубоморно чували своје обичаје, своју религију, своја национална обележја вековима, усталом, тако су се очували и као народ.

Претерана адаптивност која има карактеристике самопљувања, а често и подаништва, присутна је у периоду након другог светског рата, у периоду комунизма и то у једном енормном прилагођавању Срба обичајима и карактерима муслимана и Хрвата, првих комшија.

То је резултат и системских комунистичких решења и једног планског сузбијања не само измештања и премештања Срба у биолошком смислу кроз разне колонизације, него и у идеолошком смислу инсистирањем на обезвређивању и понижавању православања и обезвређивању свега што је израз српског националног бића.

Но, сигуран сам да је то време иза нас и у том погледу стране су се потпуно промениле.

Спречено уједињење

● Како тумачите чињеницу да је још 28. јуна 1991. године у Грахову донета декларација о уједињењу Републике Српске Крајине и Републике Српске, потом је уследила Приједорска декларација, али до фактичког уједињења никад није дошло?

Др Поплашен: Ето, то је још један од промашаја које директно треба приписати Србима, а не притисцима и уценама западних сила.

Уједињење Републике Српске Крајине и Републике Српске било је могуће, изведиво и оправдано, без обзира, чак и на став који је долазио са Дедиња.

Сигуран сам да би уједињење РСК и РС створило нову државу са релативно великом територијом. При томе мислим на поређење са

великим бројем малих и мањих земаља у Европи, наравно, без поређења са средњим и већим земаљама.

Тако уједињени, добили бисмо једну нову државну и политичку реалност, коју би велике силе могле респектовати. Претпостављам да би у периоду иза уједињења морали чинити неке уступке, неке попусте, чинити више компромиса и тако показати више еластичности у политици, на терену и у борби.

Али, у сваком случају, остала би Република Српска Крајина и можда не би били део наше територије Задар, Карловац или Осјек, али би сигурно тој Западној Србији припадали и Книн и Бенковац и Грахово и Дрвар, па и Српско Сарајево. Овако је државно руководство Републике Српске Крајине и Републике Српске, изнутра подељено и супростављено једно другом, промашило у политичкој процени и донело практичне одлуке насупротив тим декларацијама.

Декларација је морала бити платформа за повлачење практичних политичких потеза, како би се дошло до нове ситуације.

Западна Србија егзистира

● Могу ли се, по вама, идентификовати кривци који су тајно спречавали поменуто уједињење РСК и РС?

Др Поплашен: По оном што је мени познато, представници такозваног великог света су извршили притисак на Дедиње, а Дедиње је извршило притиске на већи део руководства РС и на део државног руководства РСК. Када саберете све те

притиске, као фонд негативног понашања, кривце је могуће идентификовати.

● Шта је са идејом о успостављању Западне Србије, коју сте малопре поменули, да ли она још увек постоји и када ће доћи до њеног уједињења са Србијом и Црном Гором?

Др Поплашен: Па, од онога што је по нашој идеји била Република Западна Србија, засад имамо Републику Српску. Ако изађете на улицу у било којем граду или селу Републике Српске можете сзапазити да још увек постоји Република Српска као део те Западне Србије.

Што се тиче уједињења са Србијом и Црном Гором, још увек ми идемо слободно у те две српске државе, и они долазе у Републику Српску.

Још увек имамо и јединствен монетарни систем, јединствен образовни систем, повезани смо у разним областима, те везе нису прекинуте, иако су оштећене, дефектне и стално су под притиском и присмотром.

Дакле, постоји један и други тренд, а ми се боримо за онај тренд који смо зацртали у нашем програму, а нисмо се одрекли ни других територија које треба да уђу у састав Западне Србије, као што се нисмо одрекли, у овом тренутку, културних, социјалних и других чврстих веза са Србијом и Црном Гором, да би у перспективи остварили државно-политичко јединство.

Теледиргован пројекат отцепљења

● Док ми говоримо о неуспелом уједињењу са оне стране Дрине, све чешиће се говори о отцепљењу Црне Горе од Србије. Да ли верујете у такву могућност?

Др Поплашен: Могуће је! То је опет резултат теледиргованих политичких пројекција, коме је подлегла нова класа са господином Ђукановићем на челу. Такав тренд је могућ, а еквивалент тога тренда постоји у Републици Српској. Наравно, он је предмет наше свестране критике и предузимамо све да га блокирамо и да променимо ток догађаја.

Но, очигледно да је то кључно питање које ће обележити динамику политичког и другог живота у наредним месецима и годинама.

● Како гледате на активности и потезе Српског грађанског већа у Сарајеву? Уствари, како оно уопште може имати предзнак српски када сами за себе кажу да су мултиетничка организација?

Др Поплашен: Оно, грађанско би требало да значи да је отворено за муслимане и Хрвате, а српски значи да треба исцрпити српску енергију не само Срба у Федерацији БиХ него и других, да би након тога на клиском терену били неутралисани и интегрисани у друго поље.

Теслић- бедем српства: проф. др Раде Каламанда

Тако нешто је брифирано са стране и на челу тога Већа, насталог у мултиетничкој варијанти, налазе се глупаче које ми доста прецизно означавамо као „Алијини Срби”. То су, уствари, људи који немају никакве везе са српским националним интересом и српским националним осећањем, као и потребом да се развија аутономија српског народа као и осталих народа на овом подручју.

Нема изоловане политике

● Могу ли, дакле, људи попут Мирка Пејановића, Пашинга и других да воде некакву изоловану српску политику на овим просторима?

Др Поплашен: Они то могу да покушају. Уколико ми клекнемо и дивимо се таквој политици, онда та политика може имати неког успеха. Иначе, и хрватско и муслиманско вођство их доживљава карикатурално.

Они доживљавају свакодневна положења, измештања, и у простору, и у идеологији, од стана до стана, од радног места до радног места, задовољавајући налоге својих ментора и инструктора.

Дакле, Српско грађанско веће или неки његов продукт ни у једној варијанти не може представљати Србе, нити српски национални интерес, него више служи за проишлагање српског националног интереса на споредном колосеку.

● Да ли је то онда српско или антисрпско удружење с обзиром да је недавно генерални секретар овог СГВ рекао да су они више урадили за Алију Изетбеговића него што им је он помагао све ово време?

Др Поплашен: У том њиховом горком признању садржана је сва истина. Све што чине, они чине у корист Алије Изетбеговића.

Недавно, на једној конференцији у Будимпешти, где су били присутни представници неких међународних асоцијација муслимана и Срби, имао сам прилику да слушам неке Србе блиске СГВ, који су тврдили како су Срби читаво време рата били пажени и мажени у Сарајеву од муслимана, дотирани од „Мерхамета” и како су се читав рат заједно молили муфтије, католички и православни свештеници.

То је та идеологија која треба да неутралише Србе, актери те идеологије имају за хоризонт само своју собу и дневни боравак, а њихова активност иде до политичког некуса.

Помоћ Србима у ФБиХ

● Како онда гледате на појединачне судбине српског народа, који тренутно живи у Федерацији БиХ и како им помоћи да се ослободе од којекаквих Пејановића?

Др Поплашен: Врло тешко. Низ појединачних судбина су заиста трагичне судбине, које ће тек бити описиване у литератури. Ради се о једном броју немоћних људи који живе под свакодневним терором и притисцима, преварени и заварани од Срба типа Мирка Пејановића. Ја

се надам да ће у наредним месецима, ако ништа друго, бити обезбеђен њихов биолошки опстанак да би се створио неки простор за дуготрајније и потпуније решење њиховог проблема.

Ту је реч о нашој браћи која су се, нити својом кривицом, нити својом заслугом наша у тешкој ситуацији. Они су, на име, преплављени историјским током догађаја и морамо све учинити да се такво стање промени.

● С обзиром на све напред изнето, да ли смо у прилици да помогнемо у политичком или неком другом облику организовање српског народа у Федерацији БиХ?

Др Поплашен: У том погледу постоје одређени покушаји. Пошто ми жестоко инсистирамо на респекту институција које постоје у Републици Српској, које произилазе из Устава и закона РС, ми не можемо оспоравати с обзиром на потписе из Дејтона, оне институције које постоје у Федерацији БиХ, као и БиХ у целини.

Наравно, можемо реаговати увек када је реч о кршењу, или еклатантном кршењу прописа који постоје у Федерацији БиХ, којима се доводи у питање положај припадника српског народа који тамо живи.

Но, наше садашње могућности за такво деловање у том погледу су мале, што, опет, не значи да нису никакве. Ја се, опет, надам да ће из дана у дан бити све веће и веће.

Вештачки принципи

● Како бисте из досадашњих искустава оценили организацију и прокламоване принципе о неутралности, демократичности, слободи и регуларности избора у БиХ, који се већ четврти пут организују под пуном контролом ОЕБС-а?

Др Поплашен: Па, ви сте управо набројали низ значајних појмова из слободарске, либералистичке традиције и ја бих

сада морао да уложим много напора да те тако велике принципе вештачки повежем са деловањем међународне заједнице.

Сигуран сам, међутим, да би у свим тим покушајима доживео неуспех, у повезивању тих појмова са облицима и ефектима деловања представника међународне заједнице.

Најпре треба подсетити да су претходни избори одржани у организацији и под ингеренцијом ОЕБС-а и да су колико-толико имали регуларност. Ту регуларност су имали у смислу овлашћења ОЕБС, да те изборе организује и одржи, мада поверених неким међународним документима и потписима представника српско-хрватско-муслиманског народа.

Што се тиче избора у септембру ове године, Дејтонски мировни споразум гарантује њихово одржавање по законима и у организацији ентитета, односно Босне и Херцеговине.

Делегирање овлашћења ОЕБС-у могуће је, ако иза тога стану највиши државни, односно представнички органи Републике Српске и Федерације БиХ.

Изостанак потписа од било ког од официјелних представника Републике Српске, а поготово Парламента РС говори да су они насилно отети РС из њене надлежности и у том смислу нема никаквог покрића.

Правдање ОЕБС-а да је услов да изборе одрже ентитети, везано је и за изостанак закона о држављанству и закона о избору у Босни и Херцеговини, али доношење тог закона углавном је било у рукама странаца и блокирано је, са једне стране, неактивношћу странаца да се такав закон донесе, односно њиховом активношћу да блокирају доношење таквог закона, а са друге стране, онемогућено је конфронтацијама српско-хрватског и муслиманског народа у заједничким органима, јер имају концептуално различити приступ проблему избора.

То правдање је површно, вештачко и очигледно прозирно и сада имамо једну

Радна атмосфера у клубу посланика Српске радикалне странке Републике Српске

Посланичка ударна тројка: Марко Спајић из Требиња, Мирјана Шаниновић из Добоја и Слободан Цвијетић из Бијељине

насилну ситуацију коју морамо прихватити ради статуса и будућности српског народа, иако тај чин нема никаквог покрића у документима које сам поменуо. Ми очекујемо даље манипулације и притиске у погледу подршке једној, такозваној кооперативној или некој страни о којој смо до сада говорили.

По експлицитним изјавама представника ОЕБС и западних сила да се закључити да ће они подржати своје љубимце. Они чак наводе господина Додика, па и госпођу Плавшић, као и њихову политичку оријентацију, странке које заступају мултиетничност, односно нестанак онога што је исписано у Дејтону.

Мислим на Републику Српску и Федерацију БиХ, и у том смислу ми се налазимо у прилично нелагодној политичкој ситуацији.

Но, сигуран сам да ми морамо и можемо инсистирати на демократским политичким принципима, да се морамо организовати тако да осујетимо и нормалан проценат фалсификата, који би, неоправдано, био сврстан на страну само појединих кандидата и појединих политичких странака.

Такође, морамо уложити довољно напора да се изборимо за колико-толико објективан резултат.

Српска радикална странка је спремна да унапред призна резултате избора, без обзира како ће она проћи.

Под претпоставком да фалсификати и манипулације не буду такви да битно опредјелују резултате избора.

Минимални фалсификати су извесни, а наша изборна и предизборна активност састојаће се у блокирању великог степена фалсификата, макар у подручју на које можемо утицати. Нешто више можемо утицати на подручју Републике Српске у свим изборним јединицама, на свим изборним местима, док и даље остаје загонетка броја гласова у врећама које ће доћи из иностранства и Беча и бити пребројаване и нумерисане у Сарајеву.

Већ рачунамо и јасно нам је да муслимани нити се рађају, нити умиру, они имају константан број и стално бирају 18 представника у народној скупштини РС и ми једноставно тај број отписујемо и на њега не рачунамо.

Председничка овлашћења

● По свему судећи, и на предстојећим септембарским изборима функција председника Републике Српске биће најатрактивнија и најизазовнија за страначке кандидате. Шта ви, као заједнички кандидат Српске радикалне странке и СДС очекујете у изборној трици са Биљаном Плавшић, кандидатом Коалиције „Слога“, Сафетом Бичом изборним адутотом Коалиције за целовиту и демократску БиХ и евентуално неким другим кандидатима?

Др Поплашен: У погледу функције председника Републике Српске могло би се рећи да председник Републике и нема и има широка уставна овлашћења. Сетимо се само, док је господин Караџић био председник Републике, у једној фази представници међународних сила и институција међународне заједнице су заобилазили председника РС па су низ својих послова завршавали са другим људима.

Били су то пре свега људи из Владе, а у једној фази и господин Рајко Касагић, као премијер, јер им се причинило да је реч о меким Србима са којима могу завршити посао.

Дакле, међународна заједница ће своје послове и своје захтеве концентрисати на ону личност која им се учини мекшом, без обзира на којој се функцији та личност налази. То треба имати у виду, а председник Републике Српске заиста има шире могућности и шира овлашћења него што је то уобичајено у скупштинском систему.

То је подударно са највећим бројем демократски организованих друштва, јер

председник има могућност именовања мандатара који саставља и предлаже владу Народној скупштини, а има и могућност распуштања скупштине под одређеним условима и могућност враћања неких закона које усвоји скупштина на поновни претрес, уз захтев да се разматрају и сустије и мишљења председника Републике.

Остале надлежности су више манифестационе и не представљају израз концентрације политичке моћи. Но, и ово што сам побројао, није мало и у том погледу је прилично велика одговорност председника Републике, нарочито ако његов рад није усаглашен са осталим државним представницима и институцијама политичког система у Републици Српској и ако тај рад није до краја демократизован.

Та атрактивност је двовалентна, а то значи да она постоји и носи у себи извесне опасности. У сваком случају, онај ко се нађе на челу Републике у тренутку избора, не сме заборавити да је он председник свих Срба и свих грађана у Републици Српској, и да не представља искључиво једну политичку странку, мада ће онај ко буде изабран, бити изабран на основу програма једне политичке позиције. То не сме, разуме се, ни заборавити, али истовремено мора радити у интересу свих становника Републике Српске и усаглашавати прилично различите позиције.

Исто тако, веома је важно да председник Републике има хармоничну и свакодневну сарадњу са нашим представницима у заједничким органима, а пре свега са председником у Председништву БиХ, са Народном скупштином и Владом Републике Српске.

Мислим да на тај начин можемо постићи много више и за наш народ гледајући изнутра, у смислу побољшања стандарда, развијања демократских процеса, као и за јачање међународне позиције и угледа Републике Српске.

Српска радикална странка ускоро водећа странка

● Да ли намеравате да задржите тренд сталног побољшања изборних резултата у сва три досад одржана изборна процеса, у којима се Српска радикална странка потврдила као друга по снази странка у Републици Српској?

Др Поплашен: Процењујемо да је народна воља таква и организујемо се у том смислу да постанемо прва странка у Републици Српској. Давно смо рекли да првим нашим изласком на изборе, уосталом како је то и у Србији, улазимо у парламент и са другим-трећим, или највише четвртим избором постајемо водећа политичка странка.

Наравно, немам илузија да ће Српска радикална странка освојити посланичку већину али сам сасвим убеђен да ћемо поправити, односно увећати број посланика који сада имамо у Народној скупштини и да ћемо успети у формирању српског патриотског блока као главни носилац у том правцу.

Козарчанин у одбрани српства: Буро Ковчар, радикал из Приједора

Очекујем не само да ће у том блоку бити СДС, као наш коалициони партнер, него да ће учествовати и друге српске странке и да ћемо отворити могућност формирања владе националног јединства.

Не би било добро, ни за опште политичке прилике, ни за српски народ у целини, да се формира влада уз муслиманску подршку којом они могу да диригују и да је усмеравају у правцу доношења законских решења која најчешће не одговарају српском народу, нити су у складу са српским националним интересима.

Да би дошли до тог циља, сви морамо показати више еластичности и способности за компромис и спремности да предано радимо на реализацији минималног српског националног интереса, а да се у периферним и магиналним разликама такмичимо, конкуришемо и супротстављамо, тражећи најбоље могуће решење.

Патриотизам спаја патриоте

● На чему се заснива сарадња Српске радикалне и Српске демократске странке, које ће на предстојећим изборима по први пут изаћи са јединственим кандидатским листама на два изборна нивоа – за члана Председништва БиХ и председника и потпредседника Републике Српске?

Др Поплашен: Није тешко запазити да између Српске демократске странке и Српске радикалне странке постоје озбиљне разлике у процени конкретних политичких дешавања, конкретних догађаја и ономе што је иза нас. Српска демократска странка је била странка на власти, а Српска радикална странка од свог оснивања у Републици Српској до данас, а и данас, је опозициона странка.

Српска радикална странка, дакле, де-

лује као опозициона странка, и изложена је критици и трпи све оно што је класично за једну опозициону политичку партију.

Наше примедбе СДС-у у протеклом периоду су прилично велике и једну од тих примедби поменули смо у вези одустајања од уједињења са Републиком Српском Крајином, а друга се односи на дуг период подложности неисправној режимској политици која је долазила са Дедиња.

Трећа наша велика примедба односи се на сувише велики степен криминализације Републике Српске и људи из државних органа и око државних органа у протеклом периоду, а нарочито док је трајао рат.

Све те разлике су ипак мање у односу на сличност и подударност основних стратегијских циљева Српске радикалне странке и СДС. Ми смо и у току рата увек давали подршку Српској демократској странци у формулацији и у одбрани српских националних циљева, а пре свега у борби за аутономију и самосталност Републике Српске, у настојањима да дођемо у што чвршће везе са Србијом и Црном Гором и у организацији борбе на линијама фронта.

Таква сличност, односно подударност стратегијских циљева биће и у основа за наш заједнички наступ при избору кључних политичких функција у Републици Српској, мислим на председника и потпредседника РС, као и члана Председништва БиХ.

Са друге стране, истицање кандидата на једној страни СДС и на другој страни Српске радикалне странке вероватно би допринело прилично великој дисперзији српских гласова и то би ишло у прилог победи неког трећег кандидата, за кога нисмо сигурни да ће водити доследну и коректну политику, политику која иде у прилог опстанку Републике Српске и њеним добрим перспективама.

Провера снаге у Парламенту

● Када је то тако, зашто онда нисте изашли са јединственим кандидатским листама и за Народну скупштину РС?

Др Поплашен: Како сам већ рекао, постоји доста разлога за заједничке кандидате за члана Председништва БиХ и председника и потпредседника РС, као што постоји доста разлика због којих самостално наступамо на изборима за Народну скупштину Републике Српске и Представнички дом Парламентарне скупштине Босне и Херцеговине.

Резултати за једну и другу скупштину ће показати колико која странка има утемељења у бирачком телу, колика је њена бирачка снага и колики је њен легитимитет за формирање владе, па и других извршних органа и јавних функција у Републици Српској.

● Да ли сте у протеклом периоду водили преговоре о коалицијама са неким другим странкама и ако јесте, са ким сте контактирали?

Др Поплашен: Та врста преговора била је чак и јавно напоменута од Социјалистичке партије Републике Српске, па и са моје стране. Међутим, из мени непознатих разлога разговори те врсте су изостали, а у међувремену сам сазнао да је Социјалистичка партија РС формирала коалициони блок са Српским народним савезом и Странком независних социјалдемократа.

Они су, вероватно, мотивисани потребом да очувају и репродукују постојећу власт, јер имају такве политичке процене. То је њихово право и ја не изражавам велико жаљење што до савеза није дошло.

Промашаји Социјалистичке партије РС су озбиљни, иако у деловању те партије има и добрих страна. Но, и са формирањем коалиционог савеза са СДС и Српском радикалном странком ми нисмо устврдили нити констатовали да је наш савез затворен за друге странке, нити да је затворена могућност за интензивну или мање интензивну сарадњу са другим политичким странкама, а нарочито са странкама из Републике Српске.

За сада ћемо се одмерити у предизборној кампањи на изборима, очигледно, у формацијама које су већ објављене народу, а кад се заврше избори и преброје гласови, очигледно да ћемо морати ући у овакве или онакве преговоре, да би дошли до компромисно прихватљивог решења.

Спорне алијансе

● Једно од новоуспостављених правила од стране Привремене изборне комисије јесте и стварање изборних алијанси. Да ли Српска радикална странка планира да ступи у такву алијансу са неком од мањих странака?

Др Поплашен: У предизборном процесу морале су се потврдити и потписати изборне алијансе које ће бити важне приликом пребројавања и придруживања гласова након септембарских избо-

ра. Српска радикална странка је потисала коалицију са Српском демократском странком и немамо намеру да потпишемо алијансу са било којом другом странком.

Тиме нисмо блокирали Српску демократску странку да уђе у различите облике алијанси са другим странкама или блоковима. Штавише, нама је драго да у том погледу обезбедимо што већи број гласача, ако ништа друго, оно ради изборног резултата.

Иначе, у целини гледајући, морам да кажем да изборна правила и прописи који важе за ове изборе представљају једну необичну новост. Мислим да нигде у свету не постоје таква изборна правила и потребан је прави студијски рад, чак и стручњака за изборе, да би све елементе изборних правила разумео, да би се ушло у њихову суштину.

То је већ изазвало прилично велику конфузију код бирача и оних који са стране прочитају тај предизборни ток и свим политичким странкама биће потребан огроман напор, из једноставног разлога што ће бити потребно показати људима, тако да кажем, просечним бирачима, како ће њихова политичка воља доћи до изражаја заокружујући тај и тај број.

Заиста се ради о врло компликованим изборима и веома компликованим прописима, где у шуми чак и противречних елемената, треба тражити могућност да дође до изражаја политичка воља народа. Остаће забележено у историји, али ваљда ћемо из те конфузије, на крају, ипак, испливати.

Большевици и републиканци

● **Какво је ваше мишљење о Коалицији „Слога“?**

Др Поплашен: Мислим свашта! Најпре, то је једна необична коалиција. Ако се у коалицију удружују дојучерашњи большевици, а сада неки републиканци са социјалистичким програмом, са екстремним монархистима, то довољно говори о такозваној конзистенцији и логичној програмској повезаности те коалиције.

Са друге стране, то је блок људи и странака који су на власти и мислим да је интерес власти и свих привилегија коју доноси власт један од врло важних фактора њиховог пристајања на поновно обједињавање у Коалицију „Слога“. Треба имати у виду да постоји диригентска палица, не само у Сарајеву него и преко океана и да једном послушати некога само представља увод у даљу послушност која је бескрајна.

Но, ту се ради о нашим главним конкурентима и избори ће верификовати поверење тој коалицији на овај или онај начин.

Одумиру мале странке

● **Како објашњавате чињеницу да се од прошлогодишњих 65, ове године у Републици Српској пријавило за изборе свега 26 странака, од којих су главне ушле у коалиционе савезе?**

Др Поплашен: Инсталација вишестраначког система у сваком подручју у свакој држави након периода монолитности једностраначког типа увек је била обележена експлозијом великог броја политичких странака и великог броја политичких оријентација.

Већи део тих странака је неозбиљан са становишта утемељења у бирачком телу и са становишта политичке оријентације.

Временом долази до смиривања и скретања према мањем броју озбиљних странака. Очигледно је да је такав тренд присутан и ја очекујем да ће на наредним изборима бити још мањи број странака и да ће доћи до груписања главних политичких снага на леву и десну позицију и у подручје центра.

Сам настанак коалиција говори о томе које странке би се евентуално могле претворити у једну озбиљнију странку и у дужем временском периоду играти неку политичку улогу. Дакле, у томе нема ничег необичног, то је очекивана појава и сигуран сам да ће се број странака још више смањити.

Профилисање политичке сцене

● **Значи ли то да улазимо у нову фазу, у којој треба да се напокон профилисање политичке сцене у Републици Српској, па тако и у Федерацији БиХ?**

Др Поплашен: Па, може се рећи да идемо ка тој фази, али још не можемо рећи да се профилисала вишестраначка политичка сцена за дужи период ни у Босни и Херцеговини, нити у Републици Српској, али, рекао бих ни у Србији и Црној Гори.

Занимљиво је да извесан паралелизам са нашом политичком сценом постоји и

у Србији. И тамо се политичке снаге сврставају на леве или благо леве оријентације и снаге десне и благо десне оријентације. На једној страни је Социјалистичка партија са својим блоком, на другој страни Српска радикална странка као благо десна странка, која вуче национално патриотски блок.

У средини, или око тога, плете се више странака, многе мале су нестале и поново се појављују са неким ситним изјавама. Оне су углавном без чланства, са једном групацијом ситних и сујетних лидера. Са политичке сцене нестају због лоших политичких процена и због лошег програмског утемељења и оне странке које су изгледале озбиљније и значајније, пре свега мислим на Српски покрет обнове, Демократску странку и Демократску странку Србије.

И на подручју Републике Српске очигледно ће главне снаге бити сконцентрисане око левог блока, пре свега мислим на Социјалистичку партију РС и на благо десне или десну страну око Српске радикалне странке, која је очигледно и даље у расту због озбиљности свога програма и озбиљности политичког деловања. Она ће, вероватно, у наредном периоду адаптирати све оно што је добро у Српској демократској странци, а у СДС, ипак, има више тога што је вредно и прихватљиво од онога што треба одбацити и разумети као историјску прошлост.

Битка између два блока

● **Дакле, ви очекујете да ће септембарске изборе преживети једино странке које су ступиле у коалиционе блокове?**

Др Поплашен: Чак не и све коалиције. Мислим да ће се главна изборна бит-

Тандем који све може: храбри радикали и велике патриоте Мирко Благојевић и Пантелија Дамјановић

ка одвијати између оног коалиционог блока који је инсталисан на факторима које сам већ поменуо, окупљеног под називом „Слога”, везаног за власт и међународну подршку, а, са друге стране, Коалиције Српске радикалне странке и Српске демократске странке.

Могуће је да, стицајем неких околности, још понека коалиција или странка партиципира у Народној скупштини РС. Наравно, подразумевам коалицију коју води Странка демократске акције, јер је то већ унапред пребројано и у томе нема ничег непознатог.

● **Како с тим у вези гледате на чињеницу да је недавно дошло до одвајања једног крила у Српској радикалној странци, које предводи Мирослав Радовановић?**

Др Поплашен: То је више део пропаганде наших политичких противника и оних који своју срећу виде у поразу Српске радикалне странке. Господин Радовановић и Мико Пековић и нису заправо чланови Српске радикалне странке, јер су искључени пре седам-осам месеци и они су, као слободни грађани, направили нову странку.

Заправо, наш једини дисидент је господин Нико Вујићић, који је изабран у нови сазив Народне скупштине на нашој посланичкој листи. Разлози за искључење господина Вујићића из странке су објашњени у јавности.

Господин Вујићић је будућност Вишеграда, односно формирање локалне власти у Вишеграду, па на тај начин и читаве Републике Српске, видео у коалицији са Странком демократске акције. Очигледно да је он пао далеко испод личних мотива због којих је био присутан у Републици Српској и борби у протеклом периоду и понашао се директно насупротив програмским и статутарним одређењима Српске радикалне странке.

Сујетни лидерчићи

То је разлог због кога смо га ми, апсолутно у складу са Статутом и Програмом, искључили из Српске радикалне странке и због чега смо тражили од Мандатско-имунитетске комисије и ОЕБС-а замену и искључивање господина Вујићића из Клуба посланика Српске радикалне странке и промоцију нашег следећег кандидата на листи.

Није неочекивано да господин Вестендорп у господину Вујићићу види новог кооперативног меког Србина и да је тај легитиман захтев Српске радикалне странке блокирао и зауставио.

Новонастала Радикална странка Републике Српске не представља никакву озбиљну политичку појаву. То је патуљаста странка настала на основу сујете и емотивних реакција малог броја људи, уз њихову промашену политичку процену и одсуство базе на предстојећим септембарским изборима. Било би огромно изненађење да та странка уопште постане парламентарна. Међутим, и ако постане парламентарна са једним послаником, ми ћемо то оцењивати као њихов огроман и изненађујући успех.

● **Да опет нису посредни политичке игре које имају за циљ разбијање Српске радикалне странке у РС?**

Др Поплашен: То је једна од игара. Стална прича о ерозији Српске радикалне странке и сукобу унутар ње треба да одвуче што већи број бирача од Српске радикалне странке, да разбије њено бирачко тело и усмери га у другом правцу.

Међутим, бирачима и грађанима који су обавештенији и зрелији, па читаву ствар посматрају на прави начин, сасвим је јасна та игра и ми не видимо да ће те манипулације донети нама неку велику штету, односно корист нашим политичким противницима.

Гласачка тајна у цаковима

● **Да ли очекујете да ће након септембарских избора однос између српских странака и коалиција поново пореметити гласови из цакова и како ће тај омер изгледати на крају?**

Др Поплашен: Очекујем да ће гласови из цакова донети најмање 18, а можда и којег више посланика нашим гостима из Федерације БиХ, који аутобусом долазе на седницу у Републику Српску. Ми, као људи који објективно посматрају политичке процесе, морамо рачунати на ту чињеницу и прилагодити се реалности, тражити решење независно од групе муслиманских и хрватских посланика, који ће и даље гостовати на Народној скупштини Републике Српске.

● **Како, међутим, тумачите то што у Републику Српску углавном стижу гласови муслиманских бирача, а далеко мање од хрватских гласача?**

Др Поплашен: Ја сам, управо, рекао муслиманско-хрватских посланика. Јер главнина је муслиманских посланика, а у тој главнини је највише оних из Странке демократске акције. СДА је водећа политичка снага у тој коалицији.

Хрвати у њој гостују више под присилом и они су далеко више заинтересовани за формулисање Херцег-Босне као новог ентитета у Босни и Херцеговини, односно као равноправног партнера са муслиманским државним комадом Босне и Херцеговине и Републиком Српском као државом српског народа на овом простору.

Очекујемо интензивирање конфронтације између хрватског и муслиманског народа и можда неку нову политичку преоријентацију хрватског народа, која се већ изражава у расцепу ХДЗ-а и њиховом чврстом инсистирању на Херцег Босни.

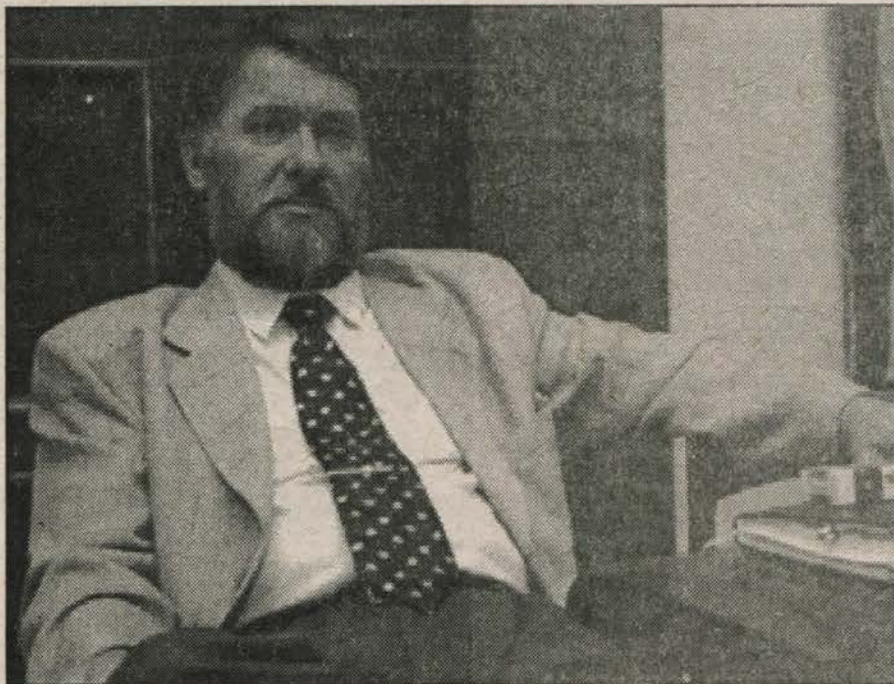
Но, Федерација Босне и Херцеговине као једно мртво новорођенче створено у Пентагону, нема дугу перспективу, али не видим да је то изворно српски проблем, односно проблем Републике Српске. Више бих волео да су у Федерацији добри односи, мирно стање, ради нашег мира, будућности и просперитета. Али, заиста немамо разлога, нити могућности да улазимо у њихове проблеме и конфронтације и желимо да их они сами реше без нас.

Арогантни преговарачи

● **Било би добро да пренесете ваша лична искуства која сте стекли у досадашњим контактима са представницима међународне заједнице?**

Др Поплашен: Навешћу само неке илустрације тих контаката, а њих је било, заиста, много.

Врло често су ти контакти били формални и исцрпљивали су се на плану неких прихватљивих или неприхватљивих принципа описаних у Дејтонском мировном споразуму и у правилима која регулишу изборни процес.

Радикал са Дрине: Раденко Ристић, народни посланик из Зворника

Морам да кажем да су ти контакти понекад били обележени ароганцијом представника институција међународне заједнице, а пре свега ОЕБС-а. Треба поменути само састанак који су готово сви шефови политичких странака имали са амбасадором Робертом Беријем, шефом мисије ОЕБС-а на овом подручју.

Бери је на том састанку једноставно рекао да за организацију нових избора њему није потребна сагласност и пристанак Републике Српске и да ће они бити одржани по правилима која утврђују он и Привремена изборна комисија. Рекао је да се чланови само обавештавају, а да наше сугестије може или не мора узети у обзир.

Српска радикална странка је више пута усмено и писмено достављала своје примедбе Привременој изборној комисији и раније господину Роберту Фровику, а потом и господину Берију, али, углавном ништа од тих наших сугестија није усвојено. Све то говори о стилу рада институција међународне заједнице и ОЕБС-а који сам описао у претходним питањима.

Са друге стране, било је и таквих контаката са представницима из других земаља који имају сасвим другачији карактер. Са њихове стране постоји молба да се ти разговори схвате као приватни и као разговори који немају службени карактер и било би потпуно нељудски и недипломатски да сада помињемо њихова имена.

Али, у сваком случају довољна је илустрација да они помињу у објашњењу постојећих политичких прилика и ситуације исте термине које и ја помињем у овом разговору. Ради се, дакле, о терминима окупација, агресија, притисци, уцене, „Литл Каудиљо“ итд.

Објективност у политичкој вољи

● **Колико онда изборни могу бити праведни и објективни, када представници међународне заједнице намећу и диктирају изборна правила?**

Др Поплашен: Све зависи од угла из којег се то посматра. За организаторе и реализаторе предизборног процеса и пребројавања гласачких листића, односно утврђивања изборних резултата, уколико у својим намерама успеју, избори ће бити „објективни“. За оне који су незадовољни, избори су необјективни.

Требало би тачно избројати оно што је ушло у кутије и сврстати према политичкој вољи људи. Међутим, изгледа да су кутије у Републици Српској прилично магичне, јер представљају нараву из које изађе оно што није у њу ушло. Ако се томе дода притисак дефектног регулисања изборног права, онда је укупна необјективност још видљивија.

Мислим на чињеницу да сви Срби који годинама живе у Републици Српској, који су дошли из Хрватске и Републике Српске Крајине, још увек немају држављанство, па немају ни право гласа нити у Републици Српској, нити у Хрватској, нити у Србији, нити било где у свету. Ради се о десетинама и десетинама хиљада људи, који су годинама наши грађани и живе као наша браћа и комшије са нама а немају никаква права.

Са друге стране, имамо стотине хиљада Срба у Србији и Црној Гори, који немају право гласа, односно оно је апсолутно блокирано, јер се тражи да се врате у место где су живели пре 1991. године и да гласају; а не дозвољава им се друга опција. Истовремено, многи Хрвати и муслимани који су се трајно определили да живе у Сиднеју, Чикагу или Хамбургу имају право гласа и то у Републици Српској коју не мисле ни туристички посетити.

Ради се о збирци прописа која је унапред необјективна и када би се договарали о томе шта је то објективно, онда бисмо морали да формулишемо критерије како бисмо се усагласили по том питању.

У сваком случају, овде се ради о насиљу над читавим изборним процесом и изборним правилима која смо ми у овом тренутку присиљени прихватити ради будућности Републике Српске и српског народа у целини.

Заправо, очигледно је да морамо добити преко 90 одсто гласова да бисмо могли пребројати макар 51 одсто, а све остало је ствар манипулације и притисака.

Дискриминација бирача

● **Хрват који је заменио стан у Бања Луци са Србином у Загребу има право не само да гласа него да буде биран и у Парламент РС, а у исто време, новопристигли Бањалучанин не може да се региструје за изборе. Како гледате на то?**

Др Поплашен: То је само један пример и да је он усамљен, па чак и да има још неколико таквих примера, то не би могло битно да утиче на политичку позицију Републике Српске. Међутим, ствар је у томе што тај пример изражава масовну појаву. Јер, требало би да поменемо пример Сребренице. Читав свет је објављивао такозвану информацију о такозваном геноциду над седам-осам хиљада Сребреничана,

који су, наводно, нестали приликом ослобађања Сребренице.

По тој фалсификованој информацији у широком обавештавању јавности оперисало се податком да је убијено више муслимана него што их је било у Сребреници као становника. Кад су одржани први избори, гласало је више муслимана из Сребренице него што их је било у Сребреници у току рата.

Дакле, или су сви који су побијени оживели, а уз то су многи малолетни послани пунолетни, или је у питању чист фалсификат.

Они који су објављивали те информације сада неће да коментаришу ову нелогичну појаву. У сваком случају, у Сребреници, чак и они који су се сада доселили, као, на пример, Срби из Сарајева, углавном немају право гласа, па су муслимани одборничка већина. Све то говори о начину на који су прављени изборни процеси.

Егоистичке мотивације

● **Кога онда сматрате одговорним због тога што, након две године, није дошло до формирања сталних изборних правила и сталних изборних комисија?**

Др Поплашен: О томе смо већ говорили. Мислим да је међународна заједница морала деблокирати процес доношења сталног изборног закона и одговарајуће изборне комисије. Заправо, има ту и ниских, уобичајених и свакодневних егоистичких мотива код људи из ОЕБС-а и институција међународне заједнице.

Треба имати у виду да многи људи којих има хиљаде и хиљаде у Републици Српској и Федерацији БиХ имају јако високе плате.

Те плате су резултат кредита које добија Република Српска и Федерација БиХ. Плата од 30 или 40 хиљада долара месечно, коју има господин Вестендорп, његови заменици и нешто мањи број његових

Нове медијске звезде: Слободан Цвијетић и Огњен Тадић, постају све познатија лица са малих екрана

сарадника, ми и наша деца мораћемо да враћамо у облику кредита.

Такав доходак је енорман чак и за високоразвијене западне земље, а поготово за ово подручје. И то је један од мотива због којих се траже разлози за њихову даљу активност на овим просторима.

Оваква ситна егоистичка мотивација ослоњена је на главне политичке мотиве западних сила и техранско-фундаменталистичку оријентацију Сарајева и добили смо овакав резултат какав имамо.

Етничко прочишћавање општина

● **Слажете ли се са констатацијама да после сваких избора општине у Федерацији БиХ постају етнички све чистије, а Република Српска све више мултиетнички ентитет?**

Др Поплашен: Да, то је један тренд који је сасвим видљив и који је демонструван у пракси. Волео бих да ми се наведе макар један број општина у Федерацији БиХ у којој су Срби из Републике Српске чланови извршне власти, да бисмо могли да расправљамо о еквиваленту.

На то представници међународне заједнице кажу- па ви нисте хтели да уче-

ствујете на изборима. Тачно је да нисмо хтели да учествујемо на изборима у Федерацији, а по Дејтону хтели смо да поставимо држављани Републике Српске, да заменимо своју имовину и да будемо обештењени у тржишном смислу.

Међутим, и тај други процес је блокиран. Ствар је у томе што представници Федерације и такозване међународне заједнице стимулишу и форсирају све оно што иде на штету српског народа, а блокирају или заустављају све оно што је у његову корист, па макар било регулисано и Дејтонским мировним споразумом.

Ту се огледа проблем неравноправног третмана српског и других народа и њихових званичних и незваничних представника.

Реч је о једној неуравнотеженој политици и зато тај приступ не може обезбедити трајну стабилност и мир и он мора бити измењен у наредним годинама.

Декларативне критике

● **Како гледате на толерантан став представника међународне заједнице, према стварању етнички чистих општина у Федерацији БиХ на тај начин што**

Хрвати формирају своје општине где год имају две хрватске куће?

Др Поплашен: Критика хрватске и муслиманске стране је понекад присутна више као декларација и укор, а критика српске стране је присутна као одузимање суверенитета и уставних и законских надлежности или као директно бомбардовање НАТО-авиона. То најбоље говори о позицији српског народа, која нужно мора бити промењена.

● **Како гледате на ситуацију у медијима Републике Српске?**

Др Поплашен: Последњих година морам да кажем да је медијски живот разноврснији, па рекао бих, и богатији, а то би могло да значи и демократичнији у односу на период пре тога.

Притом мислим на владавину СДС, а посебно на период комунистичке владавине. Развио се велики број локалних радија, па и један број телевизијских станица. Имамо врло различитих листова, углавном са мањим тиражом и, нажалост, недоступних ширем кругу читалаца.

Главни проблем остаје доминација страног фактора државном телевизијом, односно, како се још увек зове, Српском радио-телевизијом (СРТ). Она је, очигледно, више укључена у једну оријентацију која нема много везе са Републиком Српском и српским националним интересом, јер више служи за лажна приказивања страних интереса и манипулацију српског народа, него што обавља своју функцију због које је основана.

Надам се да ће то бити промењено и да ће противуставне одлуке, попут оне да странац буде главни диригент у Управном одбору СРТ, бити елиминисана. Подсећам на седницу Народне скупштине, на којој је министар информисања изашао за говорницу и рекао да је избор странца у Управни одбор СРТ противустанован. Након тога прелази се на гласање и Бичина коалиција са Српским народним савезом и социјалистима изгласава једну такву одлуку не обазирећи се на уставне одредбе.

Резултат тога јесте потпуно стерилан програм на СРТ са серијом спотова који пропагирају бесмислице попут хумане и незамењиве улоге ОЕБС-а, СФОР-а, ИППФ-а итд.

Према томе, жалосна је чињеница да СРТ у сред Бања Луке има диригента странца и да нема никакве везе са српским националним интересом и објективним информисањем народа о ономе што се догађа у Републици Српској.

Пропагандне бесмислице ОЕБС-а

● **За тог странца у СРТ о коме говорите прво се говорило да је супервизор, затим међународни администратор, а неки тврде да је реч о суперцензору. Да ли се слажете са таквом квалификацијом?**

Др Поплашен: Он је у исто време супер генерални директор и супер главни уредник Телевизије Републике Српске са овлашћењима која превазилазе уставне одредбе и то тако треба посматрати.

На телевизији су остали још само новинари који због голе егзистенције нема-

Говорник без длаке на језику: Слободан Цвијетић, народни посланик из Бијељине

винари који због голе egzистencije немају другог начина да опстану и прилагодили су се таквој ситуацији.

Но, више жалости чињеница да иза такве позиције стоји потпис председника Републике и председника Владе.

● Слични притисци су последњих месеци вршени и на такозвану Телевизију БиХ да се реконструише у Телевизију Федерације БиХ. Како гледате на чињеницу да су онедавно представници међународне заједнице отпочели са активностима на стварању јавне телевизијске корпорације БиХ у коју треба да уђу ТВ Ф БиХ, СРТ и једна приватна телевизијска мрежа?

Др Поплашен: Телевизија Босне и Херцеговине од почетка рата па све до данас уопште није постојала. Не само да није постојала телевизија БиХ, него није постојала ни телевизија Федерације БиХ.

Укупан информативно-политички програм те телевизије био је политички програм Странке демократске акције и муслиманске врхушке из Сарајева.

То су веома добро запазили представници хрватског народа, који су покушавали да направе неке промене у том погледу. Господин Вестендорп и његова канцеларија опет настоје употребити, да не кажем злоупотребити, ситуацију на тој телевизији и елиминисати чак и телевизију Републике Српске у овом полтронском марионетском издању, да би се формирала нека заједничка телевизија која би била чисти инструмент интереса западних сила и коју обликује господин Вестендорп.

Ради се о једном новом покушају разарања суверенитета и Републике Српске и неуобличеног суверенитета Федерације БиХ, стварањем једне нове политичке ситуације.

Вестендорп—визија

● На последњем састанку Управног одбора Савета за имплементацију мира у БиХ у Луксембургу најважније је формирање такозване Независне комисије за медије у БиХ, која би издавала дозволе за фреквенције и вршила контролу и оцену рада новинара и медија. Да ли је то још један од покушаја да се сузе надлежности ентитета?

Др Поплашен: Не само да се узурпирају права ентитетима, јер они, по одредбама Дејтонског мировног споразума, имају искључиву надлежност за процес информисања и деловање информативних гласила на свом подручју него се ту ради и о узурпацији елементарних права људи који раде у тој области, то јест новинара, њихових сарадника и укупне мреже људи и институција везаних за процес информисања.

Реч је о насиљу над елементарним људским правима и слободама.

Флоскула о независној комисији и о дистрибуцији фреквенција од стране независне комисије је флоскула у најпунијем смислу речи. Јер, и та независна комисија мора имати неке критерије такозване независности на бази којих додељује фреквенције и одређује се који је нови-

нар и уредник независан и објективан, а који није.

Ти критерији морају бити формулисани из неке позиције. Нико нема њебеску позицију, и увек је она од нечега зависна.

Проблем је у томе што се такозвана независност у различитим областима и у области информисања углавном веже и тумачи за западне критерије, а пре свега за интерес Сједињених Америчких Држава. Јер, испада да је независан свако онај ко заступа интерес САД и НАТО пакта, а сви остали су зависни од неких мутних и злонамерних политичких снага.

Можда је то и тачно, јер владавина таквом војном силом која се арогантно и агресивно користи у читавом свету и са таквом економском и политичком моћи, заиста, пружа осећај независности онима који су зависни од такве силе.

Без права на кампању

● Да ли очекујете да ће у предстојећој предизборној кампањи сви медији бити отворени и објективни према свим странкама, коалицијама и независним кандидатима?

Др Поплашен: Не очекујем! Али, логично је очекивати да ће организација предизборне кампање бити таква да фингира независност и објективност. Јер, тешко је чак и представницима ОЕБС-а да се позивају на објективност, а да директно забране приступе појединим политичким странкама и појединим кандидатима макар у минималном обиму времена.

Ми смо тога свесни и настојаћемо да искористимо могућност да изнесемо свој став гледајући да то изговоримо у форми која неће обезбедити ОЕБС-у аргументе за нашу забрану и искључивање наших кандидата са листа.

● Ко је Републици Српској оставио у наслеђе нерешен проблем и арбитражу за Брчко?

Др Поплашен: Да бисмо знали зашто је Брчко остављено у правном простору у Дејтону, морали бисмо да знамо све догађаје и чињенице за оних двадесетак дана боравка наше делегације, а и многе догађаје који су се одиграли пре.

У сваком случају, господин Холбрук, као експонент савим одређених снага, успео је да остави једну тачку која читава Републику Српску држи у неизвесном простору, наспрот принципима по којима се одвијала Дејтонска мировна конференција. Пре свега, мислим на принцип континуитета територије Републике Српске, који је усвојен приликом уласка у преговоре за коначно обустављање ратних дејстава на подручју бивше Босне и Херцеговине.

И поред свега, одредбама Дејтонског мировног споразума се врло јасно каже да се, уколико не дође до сагласности страна у конфликту око решења Брчког, остава статус кво, то јест Брчко са постојећим границама, са постојећом међуентитетском линијом припада Републици Српској.

Представници међународне заједнице, пре свега САД, су извршили насиље и над-

таквом одредбом Дејтонског споразума и господин Фаранд је донео решења која су директно наспрот одредбама тог споразума.

Нажалост, свему томе једним делом, додуше мањим, кумовали су и неки представници Републике Српске, а пре свега господин Додик именованом комисије за Брчко у коју укључује муслиманске представнике, па и оне који су осуђени за ратне злочине у редовном поступку пред судовима у Републици Српској.

Наша несналажљивост удружена са подложношћу и подаништвом делом је кумовала ситуацији око Брчког, а већим делом међународна заједница, вођена својим интересима, настојећи да обесхрабри Србе у очувању Републике Српске Брчко још увек држи адут којим може пресећи Републику Српску и претворити је у неке мултиетничке кантоне, који би били интегрисани у целовиту Босну и Херцеговину.

Море на Сави

● Сматрате ли да, након неуспелог покушаја да им преко Мостара обезбеди излаз на море, међународна заједница сада настоји да муслиманима обезбеди излазак на Саву у рејону Брчког?

Др Поплашен: Тек ћемо видети како ће бити и како ће се тај процес завршити.

Институције међународне заједнице, односно неке западне силе, а пре свега САД у извесном смислу су превариле муслимане терајући их силом у заједницу са Хрватима, у Федерацију Босне и Херцеговине и чувајући такозване границе бивших република код распада Југославије. На тај начин муслимани су отсечени од мора, а новостворена фактичка ситуација одсекла их је и од великих река које би представљале речни улаз у водне токове Европе.

Муслимани, наравно, имају намеру да своју џамахирију шире и према Европи да ускоро дођу на пушкомет од Загреба, да избију на Саву и да преко мора буду повезани са својим матицама на блиском Истоку. Ти њихови захтеви изазивају нелагоду и отпор не само Хрвата, него чак и неких европских земаља и читава ствар постаје врло проблематична и може да доведе до конфронтација. Све зависи од ширих процеса, а Срби у свему томе морају да гледају свој интерес.

Брчко – трећи ентитет?

● Да ли Брчко служи као тајни аргумент неким стратегијама за трајно пресецање Републике Српске на два дела?

Др Поплашен: Па, оно је и остављено као недефинисано искључиво из те намере.

Србима чак не припада, иако је по Дејтонском мировном споразуму заштраган, омер 49:51 територије. Наше инсистирање да добијемо проширење код Брчког никад није наишло на разумевање због очигледног плана да се Република Српска држи у неизвесности у подручју Брчког.

Брчко је адут око кога ћемо имати још доста посла и око кога ћемо морати концентрисати доста политичке енергије и бити веома политички присутни и активни.

● **Како видите исход арбитраже за област Брчко која треба да се заврши до краја године?**

Др Поплашен: Уколико Брчко буде у пуном смислу додељено Федерацији БиХ, могло би се говорити о нестанку Републике Српске. Ради се о једном потпуно мрачном и неизвесном периоду, али убеђен сам да ће све политичке снаге у Републици Српској бити сагласне и доследне у одбрани Брчког, То би нам обезбедило много бољу позицију.

Протекторат је бољи

● **Да ли решења која су након Дејтонског споразума наметнуле декларације из Сингре, Бона и Луксембурга представљају увод у протекторат, или је он већ на делу?**

Др Поплашен: Ти традиционални појмови као што су подложност, окупација и протекторат у извесном смислу су промењени у овој нашој ситуацији и у модерним условима. Ми тренутно имамо ситуацију окупације која не представља тврди облик окупације, какав је описиван у протеклим деценијама и протеклим вековима на подручју Европе.

Окупација се реализује тако што се у окупациони процес укључују, ето да употребим стари термин, квислиншке снаге које, наводно, аутентично раде у интересу свога народа, тако да окупатор реализује своје интересе укључујући и нашу живу силу која реализује те интересе и те идеје.

У том погледу, протекторат би био нека врста власти коју заводе странци, а кад странци заводе власт, онда су они одговорни за конституисање те власти и за извршне одлуке те власти на терену.

Можда би протекторат био чак и повољнија ситуација, јер би странци били за рад фабрика, животни стандард, рад школа итд, а ми бисмо се само трудили да их не изазивамо, не нападамо, не убијамо, не плујемо на улици...

Врло лако се може закључити да су се због различитих уштеда због идеологије људских права итд, странци определили за један, за њих примамљивији облик доминације од протектората.

Тај облик доминације у извесном смислу лакше је правдати у њиховом јавном мњењу и, што је много важније, он их много мање кошта, јер нису дужни да као власт дотирају све трошкове Републике Српске и Федерације БиХ и да носе одговорност за властите одлуке.

На овај начин, они издејствују одређене политичке одлуке које наводно аутономно доноси наша Народна скупштина и Влада и тако се одговорност пребације на наше државне органе.

Разлика је, дакле, прилично рафинирана, треба је уочити, мада лично не верујем да би нам било много лошије да имамо протекторат у класичном смислу.

Хашки кадилук

● **Какав је ваш став и мишљење о раду Хашког трибунала?**

Др Поплашен: Ми смо га до сада безброј пута формулисали и не видим разлог за промену наше оцене и процене начина формирања и начина рада Хашког трибунала.

Ради се о једној чисто политичкој институцији, која мало везе има са правом и са правним карактером деловања која је у служби западних сила, а пре свега Сједињених Држава, финансијски потпомогнута капиталом неких исламских земаља.

Као резултат тога Срби су, углавном, предмет оптужбе. Са представницима других народа се више разговара да би се привидно демонстрирао принцип усаглашености, односно равноправног третмана свих злочина који су почињени у протеклом рату.

Но, иза те институције стоји за сада снажна војна сила и очигледно ми не можемо донети одлуку да поништавамо Хашки трибунал, мада морамо бити свесни разлога његовог формирања, начина његовог деловања и домета до којих он може ићи.

СФОР без ловостаја

● **Како оцењујете недавну посету делегације Владе РС Србима који се налазе у затвору у Хагу због наводно почињених ратних злочина?**

Др Поплашен: Не знам да ли је Владина делегација присиљена на ту посету и да ли је она тамо позвана, или је отишла самоиницијативно. Са тим наша јавност није довољно упозната. Не видим политичку и националну корист од те посете, мада ми је драго да наши какви-такви представници посете наше људе који су тамо заробљени месецима и да им изговоре макар неку реч утехе и подршке. У том смислу, добро је што су представници наше Владе отишли да посете Хашки трибунал, мада сам уверен да ће од тога бити више политичке штете него користи. Али, ето, има и неке користи од те посете.

● **Недавно су припадници СФОР на бруталан начин ухапсили и одвели у Хаг директора једне школе у Србињу. Како гледате на такве насилничке потезе припадника СФОР-а, који се косе са одредбама Дејтонског споразума?**

Др Поплашен: То, једноставно, значи да било ко од нас који живимо у Републици Српској и на било ком месту у свету може бити ухапшен без икакве најаве и без икаквог оправдања.

Након тога се само дода на тајни списак ратних злочинаца, уз оваква или онаква лажна сведочења задржи се у притвору, па се после тога осуди или не осуди. Вероватно сте запазили и изјаву госпође Луис Арбур, главне тужитељке Хашког трибунала, која каже да се неко може држати у притвору годину дана, и након тога нема право ни на какво обештећење.

То охрабрује те нерегуларне поступке Хашког трибунала и његових изврши-

лаца да хапсе кога год зажеле и да за то не носе никакве последице. Тако нешто незамисливо је у оним земљама које су формирале Хашки трибунал и то је готово немогуће у САД, Великој Британији, Немачкој и Француској.

Понижење за Србе

● **Након свега, да ли очекујете да ће у складу са таквим понашањем СФОР и Хашког трибунала бити ухапшен и др Радован Караџић?**

Др Поплашен: Такву могућност не треба искључити. Мислим да представници западних сила калкулишу са могућношћу хапшења господина Караџића.

Пре свега, очигледно да им је стало да у међувремену учине доста на разарању његовог ауторитета и на обарању симбола др Караџића у смислу борбе српског народа за опстанак и слободу, да би, наводно, имали подршку јавности у Републици Српској, и макар официјелних представника Републике Српске.

Нисам велики оптимиста у том погледу и уколико се то догоди, биће то једно ново планирано понижење српског народа у целини.

● **Недавно је један од међународних представника изјавио како др Караџић, наводно, више нема утицај ни подршку унутар српског народа. Откуд такве процене и закључци?**

Др Поплашен: Јесте, у контактима са представницима врло различитих организација из Европе и света планира се наводни став српских политичких странака и српског јавног мњења да су, наводно, сви Срби за хапшење Радована Караџића и његово одвођење у Хаг.

Аутори таквог става су исконструисали читаву лаж и она је у српском народу примљена као права дезинформација, пошто је читава ситуација управо обрнута.

Наиме, огромна већина српског народа није за хапшење Радована Караџића. Није чак ни за суђење, јер би то било доживљено као нова агресија на српски народ, понижење и екстремно унижавање Републике Српске и српског народа у целини.

Надам се да се тако нешто неће никад догодити, а нарочито после онога што се дешава у Хагу у процесу третмана осуђеника.

Голи оток је био бољи

● **Недавно је из Хага, односно из затвора Швенинген, стигла тужна вест о наводном самоубиству Славка Докмановића, бившег градоначелника Вуковара. Како је ваше мишљење о томе?**

Др Поплашен: Изражавам дубоку забринутост због такозваног убиства господина Славка Докмановића у Хагу. Потпуно смо уверени да тај случај није чист и да је израз начина рада у затвору у Хагу. Он је везан за дугорочну производњу неуротичног, па и психотичног синдрома код затвореника српске националности. Донекле смо информисани и о медиализацији

ји затвореника српске националности којом се обезбеђује нервна растројеност и депресија, што све представља могући увод у овакав један чин.

Све то јасно илуструје да је затвор у Хагу само једна од карика политичке институције која се зове суд у Хагу, а која нема много додирних тачака са декларацијама и са разлозима који се описују као потреба за конституисањем и постојањем таквог суда.

● **Као последица деловања Хашког трибунала, већ су изгубила живот три Србина – Симо Дрљача, генерал Ђорђе Ђукић и Славко Докмановић. Како, међутим, тумачите чињеницу да истрагу о околностима под којима је страдао Докмановић воде истражне судије из Холандије?**

Др Поплашен: Ако се ради о образложењу како је дошло до конституисања Хашког трибунала, онда би ту требало да буду истражни органи Кореје, Јужне Африке, Андоре, или неког из било које земље. Не разумем зашто би истрагу водили искључиво судски органи из Холандије, што је веома необично, изузев ако неки Холанђани нису учествовали у ономе о чему сам говорио.

На нашу несрећу, све оно што нам је познато не можемо да докажемо у процедури на којој инсистира судски поступак.

Да можемо покренути бисмо тај поступак, али је тачно да све то није случајност и да један такав тренд догађаја убудуће можемо и даље очекивати.

Моја је претпоставка, ако су у истрагу укључени органи Холандије онда вероватно има холандских грађана којима треба објаснити да нису били тамо где су били у време догађаја.

На темељима НДХ

● **Како коментаришете последње сукобе и неспоразуме унутар ХДЗ БиХ, који су ескалирали испушањем Крешимира Зубака, Иве Лозанчића и Николе Грабовца из ХДЗ и формирањем њихове нове странке која се зове Нова хрватска иницијатива?**

Др Поплашен: Да би се нешто могло аргументовати и у вези са тим закључивати, морали бисмо познавати много више чињеница, које ипак нису темељито присутне у медијима на простору Републике Српске.

У сваком случају, ради се о једном расколу у ХДЗ БиХ који можда јесте, а можда није мотивисан из Загреба. Он иде у прилог западним силама. Чак и ако је формалан, он је суштински проблем хрватског народа.

Ми смо до сада навикли да су Хрвати много монолитнији и дисциплинованији и да са више концентрације бране свој национални интерес, па чак и онда кад је он врло екстреман у оном смислу у коме га је формирала НДХ у периоду од 1941. до 1945. године.

Видећемо како ће се ствари даље развијати, али, у сваком случају, то је примарно питање хрватског народа и хрватских политичких представника.

● **Сматрате ли да је, након „демонтираже“ СДС и нарушавања односа унутар ХДЗ БиХ, дошло до јачања поверења САД према муслиманским народима?**

Др Поплашен: Прво, треба имати у виду да је Српска демократска странка била на власти и да је имала апсолутну већину дуже време у Парламенту, а сада релативну већину у сазиву Народне скупштине Републике Српске. Показале се колико ће промене унутар СДС одређивати позицију у српском народу на наредним изборима и да ли је ова странка ствар историје или још увек има неку привремену или озбиљнију будућност као политичка странка.

Што се тиче СДА, она, по мојим информацијама, трпи доста критика од муслиманског становништва.

Утемељење СДА код муслимана се сужава на фундаменталистички оријентисане припаднике исламске конфесије и питање је како ће се ствар у целини одвијати. У сваком случају, гледајући изоловано, СДА у овом тренутку најбоље стоји код већег броја припадника своје нације у односу на СДС и ХДЗ.

О томе говори и чињеница да су се, ипак, определили да се господин Изетбеговић кандидује за представника муслиманског народа у Председништву БиХ са великом вероватноћом да ће бити поново изабран.

Демократија из врећа

● **Пошто је процес пријављивања странаčkih кандидата завршен, било би добро да прокоментаришете чињеницу да за ове изборе ниједна од странака из Федерације БиХ није предложила свог кандидата за председника и потпредседника РС нити за члана Председништва БиХ са територије РС?**

Др Поплашен: Што се тиче одустајања странака из Федерације БиХ, а пре свега Коалиције за целовиту и демократску БиХ, да кандидују своје представнике за

руководеће људе у Републици Српској, ту чињеницу треба посматрати у светлу одлуке ОЕБС-а да укине изборне алијансе.

Због тога је СДА био присиљен да одустане од свог кандидата и да муслимански гласачи поступе по инструкцијама ОЕБС-а, то јест да своје гласове директно дају Биљани Плавшић.

Ти гласови треба да буду измешани у врећама и кутијама, како би се хомогенизовали и да се то онда представља као слободна политичка воља народа Републике Српске.

Слободна политичка воља подразумева да нема индивидуалне националне идентификације, а, према томе, нема податка колико је муслиманских, српских и хрватских гласача опредељено за овог или оног кандидата.

Треба поменути да се на овим изборима, за разлику од претходних, снажно најавила и ХДЗ са више десетина хиљада регистрованих бирача са листом за Народну скупштину РС, што довољно говори о опредељености Хрвата да снажно прогласе у Народној скупштини Републике Српске. Према мојим претпоставкама, то је намера да се направи много већа дистанца према фундаменталистичкој муслиманској оријентацији СДА и Коалиције у Народној скупштини РС да би и у наредном парламенту РС Хрвати покушали да се изборе за што више суверености Херцег-Босне и њеном што чвршћом везом са Хрватском.

Тако би се, на један посредан начин, направила што снажнија дистанца према муслиманском народу и учинила транспарентном нефункционалност Федерације као ентитета у оквиру БиХ.

Херцег-Босна на мала врата

● **Значи ли то да преко наше Скупштине Хрвати намеравају да успоставе националну равнотежу и равноправност у Федерацији БиХ?**

Др Поплашен: Прво, наша Народна

Радна атмосфера у посланичком клубу Српске радикалне странке Републике Српске

скупштина јесте медијатор и сада Хрвати хоће да учине транспарентним свој интерес. Не мислим да се ради о намери да се успостави равнотежа у Федерацији БиХ, него да се она докаже као нефункционална и да се коначно подели на две нове целине. Једна је потпуно дефинисана као Херцег Босна и она је фактички интегрисана у Републику Хрватску.

Међутим, и поред свих прича представника Уједињених нација, Европске уније и НАТО снага, Хрвати и у формалном погледу желе одвајање од дела Федерације у којем доминирају исламско-фундаменталистичке снаге.

Њима се учинила згодном позорница Народне скупштине РС, у којој се такозване српске странке које су у коалицији са СДА исцрпљују у надметању и надмудривању са српским посланицима патриотама да ли је снажнија реч НАТО пакта и господина Вестендорпа или Хавијера Солане, или је снажнији мотив за заступање и одбрану Устава и закона РС.

● **Може ли се већ сада говорити о некаквом односу снага у наступајућој изборној трици, односно предизборној кампањи?**

Др Поплашен: Мислим да су се финализовале три групације које ће ући у међусобно надметање. Једну чини Коалиција СДС и Српске радикалне странке, другу Коалиција „Слога“ са Српским народним савезом, социјалистима и независним социјалдемократима, а трећу групацију чине гостујуће политичке странке у Републици Српској, иза којих стоји ОЕБС и вреће са гласовима.

Та трећа група ће, вероватно по инструкцијама које су добили, повећати број посланичких места у Народној скупштини РС, али на Коалицији „Слога“ и Коалицији СДС и Српске радикалне странке стоји захтев да покажу више зрелости у читавој изборној кампањи, више способности за компромис и осећаја за национални интерес, не би ли у септембру под нешто повољнијим историјским ветровима Срби дошли у ситуацију да бирају Владу иза које стоје српски посланици.

Патриотска коалиција

● **Да ли је након последњих кадровских промена у СДС дошло до евентуалног слабења Коалиције СДС и Српске радикалне странке?**

Др Поплашен: Коалиција СДС и Српске радикалне странке ничим и ни у једном тренутку није била доведена у питање. И пре него што се догодило ово у СДС, ја сам био у контакту са челним људима ове странке, укључујући господина Алексу Буху и господина Момчила Крајишника, господина Драгана Чавића и господина Драгана Калинића.

Наш коалициони споразум ничим није доведен у питање, али у том споразуму јасно пише да ћемо места која по договору припадају СДС, ми српски радикали - прихватити оне кандидате иза којих стоје органи СДС.

Ми коалицију нисмо условљавали никаквим конкретним именима, а што се

тиче погледа са становишта Српске радикалне странке, морам да кажем да ме радује да је СДС читав проблем разрешила на статутаран начин.

Тако је изабран нови председник, и то тајним гласањем са више кандидата, а посебно ме радује што господин Буха остаје у СДС и на челу Клуба посланика ове странке до нових избора.

Он се определио за сасвим јасну оријентацију да не прави никакву другу странку и да не чини ништа чиме би он лично довео у питање политику СДС.

Друга је ствар што је господин Буха дао своју оцену да у СДС треба да јачају процеси промена и процес унутрашње демократизације. То се треба оценити унутар СДС и њиховог програма и Статута, што значи да до решења морају доћи на статутаран начин.

Две стратегије – исти циљ

● **Дакле, све приче и инсинуације о наводним неспоразумима унутар новоформиране изборне коалиције СДС и Српске радикалне странке су најобичнија манипулација.**

Било би добро да још једном прецизирамо о каквом се партнерству ради.

Др Поплашен: Наша коалиција је формирана за заједнички наступ на три изборна нивоа: за председника и потпредседника Републике Српске и члана Председништва БиХ из Републике Српске. Расподела је постигнута тако што сам ја кандидован за председника РС, Мирко Шаровић из СДС за потпредседника РС и Момчило Крајишник, такође из СДС, за члана Председништва БиХ.

Наш коалициони савез са СДС-ом везан је за процену распореда бирачког тела на септембарским изборима и за карактер изборних прописа, које је утврдио ОЕБС. Могућност за такву коалицију видели смо у подударности стратегијских политичких циљева Српске радикалне странке и СДС.

Та подударност била је видљива у протеклим годинама и ни једна ни друга странка није од њих одустала. Подударност се односи пре свега на јачање државних елемената ентитета Републике Српске, максимално очување независности и суверености, у складу са Дејтонским мировним споразумом, убрзан процес приватизације у свим секторима где је то могуће, вишестраначку парламентарну демократију, и, као дугорочнији циљ, уједињење са Србијом и Црном Гором, односно Југославијом.

Таква сарадња у протеклим годинама, а донекле и сада, оптерећена је многим промашајима и лошим потезима које је чинила СДС, а поготово док је била странка на власти.

Уверени смо, ипак, да је инсистирање на промашајима, када постоје разлози за приближавање, лоша политика, поготово када је у питању вођење националне политике.

Други разлог оваквог опредељења састоји се у оцени да су многе странке у Републици Српској, а поготово ван ње, удаљене или, чак, супростављене наведеним

стратегијским политичким циљевима Српске радикалне странке.

Надамо се да ћемо релативно добро проћи на парламентарним изборима, значи боље него прошли пут, а то значи да бисмо имали скупштинску већину.

Разуме се да су наша очекивања концентрисана на то да ће читава предизборна процедура и поступак гласања и пребројавања гласова бити минимално фалсификовани. Правила су већ таква да обезбеђују депресију српског бирачког тела и то на неизменљив начин.

Тај дефект, или антидемократичност, штитиће НАТО снаге и нама је јасно да на то не можемо да утичемо, али се надамо да фалсификат неће бити тог обима да ће суштински утицати на изборне резултате. Ако буде тог обима, и ако то утврдимо, разуме се да ми резултате избора нећемо признати.

Признаћемо резултате избора код минимума демократских избора и ако утврдимо да неправилности нису одлучујуће по резултате.

Недозрело ликовање

● **Поједини из коалиције „Слога“ већ ликују због наводних, несугласица у СДС и процењују да ће освојити преко 50% гласова. Какво је ваше мишљење у вези са тим?**

Др Поплашен: Пре свега, ликовање је карактеристика не само политички незрелих људи, него и појединаца који у људском смислу не могу бити представљени као зреле личности. Према томе, ликовање је једна од особина, која у озбиљном дијалогу не заслужује много коментара. Што се тиче претпоставке да ће добити преко 50 одсто, то јесте претпоставка, али она припада категорији смешних претпоставки.

● **Да ли ће ове године плато испред робне куће „Босна“ у Бања Луци бити препун, као што је то било у време предизборне кампање 1996. године?**

Др Поплашен: Ми се у овогодишњој кампањи нисмо определили за серију митинга. У прошлогодишњој кампањи имали смо преко 50 митинга у свим већим местима у Републици Српској, а ове године ћемо имати сасвим другачији приступ.

То не искључује могућност да ћемо имати неколико великих митинга, а нарочито у највећим градовима РС, па и у Бања Луци. О томе ће наши органи накнадно донети одлуку у складу са проценом, но сигуран сам да ћемо имати, бар сличну посету, јер смо на митингу који сте поменули имали преко 50.000 симапатизера.

Вестендорп против химне

● **Од 157 општина у Републици Српској и Федерацији БиХ у којима су прошле године одржани локални избори једино у Сребреници није верификован избор општинских органа власти.**

Како коментаришете чињеницу да су на инаугуралној седници општинског парламента у БиХ муслимани напустили са-

лу због интонирања химне „Боже правде“ и да је након тога донета одлука од стране ОЕБС, којом се забрањује извођење химне и постављање других српских симбола у Сребреници?

Др Поплашен: Све је могуће. Интонирање химне је део института у Скупштини општине Сребреница као и на свим општинама Републике Српске.

Забрана њеног интонирања представља статутарни прекршај. Укидање одредбе о интонирању химне од стране господина Вестендорпа је потпуно бесмислено, јер та химна није вређа припаднике исламске вероисповести, није је усмерена на игнорисање одборника.

Ако се ствари наставе овако као што иду, очекујем да ћемо ускоро добити неку декларацију којом господин регулише начин поздрављања супруге и чланова породице након јутарњег устајања, начин испијања јутарње кафе у стану и начин хода по улици.

Ту се ради о непотребном и бесмисленом регулисању ствари.

Не треба заборавити да свако ко се кандидује на подручју Републике Српске, било у општинама или на нивоу Републике, унапред прихвата законе и прописе РС и својом кандидатуром гарантује да ће се понашати по тим законима и прописима.

Међутим, након избора господин Вестендорп укида те норме и улази у подручје у коме на флагрантан начин крши законске одредбе и норме.

● **Ово сам вас питао због тога што је 12 српских насупрот само једном хрватском одборнику у Грахову морало стајати мирно уз „Лијепу нашу“ и испод шаховнице у Дрвару, Гламочу и Петровцу.**

Др Поплашен: То ме уопште не чуди. Ово што сам рекао за муслиманске одборнике, по принципу еквиваленције мора да важи и за оне Србе који су се одлучили да учествују у изборима на подручју Федерације БиХ.

Ако је већ неко отишао на подручје Федерације БиХ, онда је унапред прихватио да поштује законске норме које тамо важе.

Друга је, међутим, ствар да ли се Срби присиљавају да поштују нешто што и није законска норма у Федерацији и да ли је та законска норма добро интерпретирана.

У сваком случају, не видим, уколико се све то догађало у цивилизованом грађанској атмосфери, никакав прекршај у чињеници да су српски одборници саслушали тамо важећу химну која је увод у скупштинско заседање.

„Бањалучки септември“

● **Ми као да не можемо без септембра, почевши од оног из 1993. па оног из прошле 1997. године. Могу ли се повући неке паралеле из та два догађаја?**

Др Поплашен: Можда је њихова подударност само временска. Ми смо септембар 1993. године описали као покушај једног броја црвених официра да по инструкцијама ЈУЛ-а направе преокрет у организацији Републике Српске и да пољуљају државно руководство инспирисано првен-

ствено националним и националистичким циљевима у најбољем смислу речи.

У септембру 1997. године имамо офанзиву снага које не мисле добро Републици Српској, али чија инспирација је далеко од подручја српских земаља и изнад свега је прекоокеанска.

● **Хоће ли онда септембар 1998. године на општим изборима да врати Бања Луци образ?**

Др Поплашен: Надам се, али нисам сигуран да се може закључити да је Бања Лука у том смислу и раније изгубила. Ту се, ипак, ради о прилично оправданим критикама једне енормне појаве криминала, а разарање Републике Српске се ничим не може оправдати.

Друга је ствар што је реакција Бањалучана била неадекватна њиховим намерама и несразмерна политичким циљевима за које су се определили.

Трећи проблем је што је опредељење из прошле године произвело резултат који људи нису очекивали. Нико од гласача није очекивао да ће се новоизабрани критичари криминала ставити у службу страних интереса и разарања Републике Српске па и нестанка Крајине и Бања Луке као интегралних делова српског националног корпуса Републике Српске и српских земаља.

У том смислу сам сигуран да бирачко тело долази до свести и да ћемо имати враћање образа о коме говорите у вашем питању, али не црвене боје. Свест долази наконд, а боље је исправити икад него никад.

Законом против избеглица

● **Како оцењујете последње заседање Народне скупштине и како с тим у вези коментаришете враћање на дораду нацрта Закона о престанку важења закона о напуштеној имовини?**

Др Поплашен: Основна решења нацрта закона о напуштеној имовини којег смо имали на шестој седници Народне скупштине РС, део су инструкција такозване међународне заједнице, а посебно Канцеларије високог представника. Да смо усвојили таква решења и да смо кренули у њихову реализацију, стотине хиљада Срба и српских породица би се нашло на улици и то по слову закона и чињењем српске полиције.

Ми, свакако, нисмо могли прихватити да иза тога стоји Народна скупштина РС, а основа за то су нам не само одбрана и заштита српског народа, него и одредбе Дејтонског мировног споразума, који веома јасно оспорава такву могућност. Нисмо имали друга решења, по први пут су се сложили сви српски посланици и тај закон заједно са Законом о стамбеним односима нисмо прихватили ни као нацрт, него као преднацрт који треба да иде на јавну дискусију.

У ову јавну расправу треба да се укључи много организованих и неорганизованих људи, мислим и на велики број избеглих и расељених лица, и мислим да ћемо на следећем заседању добити нацрт о коме ћемо моћи да расправљамо на један на-

чин који је потпуно прихватљив за српске посланике и РС у целини.

Харисови деманти – демагогија

● **Недавно је Харис Силајдић, један од копреседавајућих Савета министара БиХ током посете Јапану изјавио да је БиХ спремна да уступи своју територију НАТО пакту ради интервенције на Косову.**

Како коментаришете ову понуду о којој је вођена расправа и у Народној скупштини РС, а поготово због чињенице да је Силајдић по повратку из Јапана демантовао своју изјаву?

Др Поплашен: Па, намера господина Силајдића и јесте била да нешто изјави и да потом демантује оно што је рекао. То су две фазе, које је он унапред планирао, у вези са бомбардовањем Србије, односно Југославије.

Дакле, било је важно пласирати такву информацију, направити детекцију ефеката које та изјава прави и онда је као умерену и неизбалансирану повући или приписати лошем преводу новинара.

Нема никаквог спора да се иза тога крије намера, не само вођства СДА и Коалиције за целовиту и демократску БиХ, односно муслиманско-исламског вођства из Сарајева, да се Босна и Херцеговина интегрисе и тако постане један необичан синтетички простор између ислама и НАТО снага за потпуно реконструкцију структуре становништвана Балкану. Буквално мислим и на биолошку структуру, јер се ради о даљој исламизацији и даљој намери уситњавања простора на Балкану формирањем једне или две нове државе.

Да би се то извело до краја, читав простор БиХ морао би постати полигон за пласман војних арсенала средње категорије, односно средње вредности и домета. Морали би да буду употребљени аеродроми у Мостару, Осјеку, Тузли и Бања Луци за дејства на територији источно од Дрине.

То би требало да буде верификовано идеологијом људских права коју прихвата вођство БиХ, укључујући и РС, како би се нашли разлози за разарање једног, како они кажу, агресивног профашистичког, деструктивног српског народа.

У такву дискусију и расправу увлачи се српско вођство већ чињеницом да мора да демантује једну такву бесмислицу. Сада се код Срба инсистира на томе да имамо аргументе да не треба бомбардовати нашу браћу у Србији.

То је исто као кад вас неко оптужи да ходате на две ноге, и ви морате да се правдате што имате две ноге, јер су вам обе потребне. Као, хајде, ако се оправдаш, нећемо ти једну ногу одсећи.

У читавом том „контексту Силајдић“ слутим да ће следећих недеља и месеци бити вршени додатни притисци на руководство РС ради уступака који воде у том правцу. То ће бити само део Силајдићевог захтева, ако се настави једна врста бескрвног отпора председника Републике и председника Владе РС.

Значи, отпора који значи попуст, а он-

да ћемо имати значајне полицијске снаге наспрот Дејтону, имаћемо ратне злочинце у комисијама, које именује председник Додик, и имаћемо војне ефикасности на нашој територији, које ћемо морати прихватити, јер их је неко из РС верификовао.

● **Приликом расправе у Народној скупштини РС о Силајџићевом иступу, ви сте тражили да се мимо изнетог става и осуде Владе донесе скупштинска резолуција по овом питању.**

Др Поплашен: Да, ја сам тражио да се донесе резолуција која би била много оштрија од изнетог става Владе РС.

Настојао сам да она буде формулисана тако да и нас посленике упозори на понашање, и српски народ у целини, како би сви знали шта се то дешава и организује, као и то где је наша садашња позиција.

Није ствар у томе да ми, ситном дипломатијом и ситним удварањем, пацификујемо ствари, па да тек онда размишљамо какав је наш став, након што се Србија бомбардује и кад се уђе у следећу фазу.

Тражио сам да се Народна скупштина врло гласно огласи, да би се знало какве су нам позиције и како процењујемо ствари, па макар оне биле у Републици Српској или нашој околини.

Сунећење истине

● **Господине Поплашен, након што је објављена вест о вашој кандидатури за председника РС, ових дана се појавио један политички памфлет у муслиманском недељнику „Слободна Босна“, из Сарајева, којег су интегрално пренеле „Недељне независне новине“ у Бања Луци. Како бисте прокоментарисали садржину тог текста?**

Др Поплашен: „Слободна Босна“ је у броју 83. од 20. јуна ове године на 18 и 19 страни објавила текст под насловом „Николау и Драгана веже иста судбина, увек су каснили на победнички воз“. Тај текст у целини пренеле су „Независне новине“ које излазе у Бања Луци у броју 118. од 1. јула на страни 14. и 14. под насловом: „Иако своја политичка увјерења мијењају у складу са духом времена, Калинић и Поплашен увек касне на победнички воз“.

Оно што у вези са овим треба рећи, јесте то да су „Независне новине“ сакриле чињеницу да су текст пренеле из муслиманског листа „Слободна Босна“, пошто су на крају текста ставили само иницијале СБ, што може бити иницијал извесног аутора тог инкримисаног текста.

Променили су наслов и читавом тексту додали неколико надналова и антрфилеа пуних мржње и ироније.

● **Чиме се, у ствари, бави и шта анализира аутор поменутог текста?**

Др Поплашен: Читав текст се односи на мој докторат одбрањен пре петнаестак година у Сарајеву. Ради читаоца морам да кажем да је текст мога доктората објављен у књизи под насловом „Проектовани човек“, која је изашла у Београду 1989. године. Књиге нема у слободној продаји, али се веома лако може наћи по библиотекама и на другим местима где се налази литература из друштвених наука.

Што се тиче самог текста доктората, он је од комисије на Факултету политичких наука оцењен као изузетан и један од најбољих објављених на Факултету политичких наука уопште, а од мојих колега не само из Сарајева већ и из Београда и Загреба оцењен као тензија критичког набоја с обзиром на висок степен критичности према тада владајућој идеологији и социјалистичком систему у Југославији.

Дакле, издао сам књигу која је доступна јавности, која представља текст доктората и то читаоцима није тешко проверити.

Јањичари слободоумља

● **Шта је онда спорно у поменутом новинском тексту?**

Др Поплашен: Сам текст има неколико карактеристика. Прва говори да је „Слободна Босна“ као екстремни мусли-

манско-фундаменталистички лист склона лажима, фалсификатима и инсинуацијама на недвосмислено антисрпској страни која нас види на начин како је описано у „Исламској декларацији“ Алије Изетбеговића.

Друга карактеристика јесте да „Независне новине“ виде своју идеолошку блискост са таквом позицијом „Слободне Босне“ транспарентно изражавајући своју блискост и пријатељство са таквом оријентацијом и изливајући мржњу према свему што је српско и што се бори за Републику Српску.

Дакле, у поразу српских идеја, представника српског народа и српских интереса такозване „Независне новине“ виде свој успех, промоцију и такозвани просперитет. Није тешко утврдити да исти или слични ментори стоје иза једног и другог листа.

То се може дешифровати и преко начина финансирања једног и другог листа и главних лифераната идеја којима уредници „Слободне Босне“ и „Независних новина“ заједно као ђаци одлазе на институције и свакодневне задатке.

Хтео бих, такође, да кажем да из сваке речи и реченице у тексту о коме је реч, избија неподношљива мржња и нетолеранција, а тезе су углавном бесмислене и представљају у дословном смислу речи праве глупости.

Тарик из Анкаре

● **Откуд потиче толика мржња о којој говорите, и који су њени стварни мотиви?**

Др Поплашен: Таква мржња потиче, вероватно, не само од мојих колега које су очигледно наручиле текст, а својевремено су чак јавно и до неукуса хвалиле мој докторат што, иначе, није уобичајено. Реч је о људима са муслиманским именима и презименима, који су наручили поменути текст код неког Тарика Омерагића, кога ја лично не познајем, али очигледно је у питању човек који са собом носи мржњу.

Али, уз ту мржњу, вероватно и неупућеност, нестручност и одсуство компетенције за расправу о важним стручним питањима.

Вероватно је код господина Тарика Омерагића главни погонски мотив мржње то што му је, можда, деда или прадеда био Јован, и сад треба мрзети своје порекло, и изборити се за једну нову позицију. На њихову несрећу, могу да им пожелим срећу, али ако им Бог и историја нису доделили нацију, тешко да од Јована може да постане Тарик из Анкаре или Истанбула.

За тако нешто мораће да се побрину много значајније

Слатке бриге пред изборе:
Огњен Тадић, млади и амбициозни генерални секретар
Српске радикалне странке Републике Српске

силе и другачији сплет историјских околности. У сваком случају, преко писања памфлета пуног мржње до конституисања нације тешко да могу да дођу.

Фалсификатори из Сарајева

● Можете ли конкретно навести примере из поменутог новинског чланка из којег се може установити да он није заснован на чињеницама?

Др Поплашен: Желим да нагласим да је текст препун фалсификата и инсинуација.

Није тешко преко цитата, који су наведени у том тексту, показати да је мој главни приступ у том реферату везан за објашњење социјализма као монодетерминистичког друштва у коме влада политика и политички систем, а читав економски, социјални и културни систем се јављају као околина тога система на који дејствује, и који обликује политика и политички систем социјализма.

Да би то доказао, морао сам да аутентично интерпретирам тврдње и ставове класика марксизма, укључујући и Маркса.

Иза тих интерпретација Маркса износио сам своје ставове и долазио до одређених закључака.

Фалсификат се састоји у томе што тај Тарик, то јест Јован, цитира мој текст тамо где ја цитирам Маркса и своју анализу завршава, на пример, „Овај крај капиталистичких односа је независан од воље, хтења и намера било које друштвене групе...“, али он притом избацује реченицу у наставку у којој ја кажем „да парафразирам Маркса“. И Јован Тарик ставља три тачке, приписујући то мени као основну тврдњу.

Предвидео пад социјализма

● Можете ли навести конкретан део цитата из којег се може установити да аутор „Слободне Босне“ манипулише са вашим научним радом?

Др Поплашен: На једном месту Тарик Омерагић цитира мене где кажем „Политички систем наћи ће нов, социјализму примерен начин реаговања, али избацује оно што је стајало испред: „Политички систем“ мој улитник „Да ли ће политички систем социјалистичког...“ И, наравно, после тога потпуно избацује мој одговор и ја ћу, ради читалаца, поменути само једну варијацију, која представља део мог одговора на покренута питања. Овај цитат гласи:

„То што је друштвено биће социјализма са укусом кризе доведено у питање, нема искључиво негативну конотацију. Најме, тек стављањем затвореног круга у питање историјска динамика може да се окрене неком другом начину структурирања. Довољно је припоменути да у социјализму не мора да се ради о политичком систему и околини која би том систему била нешто изванско, спољашње, од система одвојиви ентитет који само трпи његово дејство и у њега удахњује снагу за властиту динамику.

Када би се материјал одвојених енти-

тета практично синтетизовао, била би реч само о димензијама глобалне друштвене структуре за коју не може важити ни једна врста монодетерминизма“.

Иако читалац може закључити да се ради о прилично тешком, па и херметичном стилу, извесна мала доза Езоповог приступа је свакако присутна и морала је бити присутна у то време. Али, из овог цитата врло прецизно се, према томе, може закључити без икаквих дилема да ја предвиђам пропаст социјализма.

Злонамерне интерпретације

Јер, ја полазим од тезе да је социјализам друштво у коме је доминантан политички систем. Ако предвиђам пропаст монодетерминистичког друштва у коме не постоји политички систем као доминанта, очигледно је да предвиђам и пропаст социјалистичког друштва, а не онако као што је Јован - Тарик, на његову несрећу, у његовој површиности покушао да прокаже.

Постоји више цитата који су у тексту цитирани и ја стојим иза њих, али су они приказани у негативном контексту.

Невероватно је да не зна шта је цитирао и не разуме уопште значај текста. Јер ја, интерпретирајући социјализам, кажем да се „религија у социјализму политички не признаје, али и стварно не функционише као интегративни елемент социјалистичког друштва“. То Тарику - Јовану служи за исмејавање, иако је то ноторна чињеница. Сећам се социјалистичког система, читао сам и гледао како српски комунисти јашу своје попове, укључујући и Драгољуба Мићуновића, итд.

Религије нема у образовном систему уопште, постоји шиканирање црквеног клера и то је ноторна чињеница и не видим шта у томе има необично.

Затим, Тарик апострофира текст где се каже да је „нација несociјалистичка, тј. буржоаска категорија“. То је сасвим јасно да је тако.

Концепција социјализма подразумева да одумире, тако Маркс каже, и нација и држава. Све то иде у историју. Ја апострофирам да је нација буржоаска категорија и свугде је присутан тај набој за повратак или за реконструкцију буржоаског, односно цивилног друштва.

Аутор инкриминисаног текста прибегава прављењу једне уличарске психобиографије, која говори о његовој непућености у елементарна сазнања у области политологије, социологије и психологије политичког понашања.

Елементарни незналица

● Аутор спорног текста често цитира наводе у којима ви интерпретирате позната научна имена.

Др Поплашен: На више места, ја у вези са појмом задовољавања људских жеља и потреба цитирам велика имена као што су Фројд, Маркузе или Фром, додуше на Тарику - Јовану нејасан начин. Он на свој начин полемиче против тих тврдњи,

покушавајући да те тврдње тих утемељивача одређених праваца у социјалној психологији, психологији и политологији једним новинарским памфлетом оспори. Читав један научни правац покушава да исмејава, што најбоље говори о његовој елементарној непућености у те ствари.

Разуме се, у тој психобиографији они говоре о мојој злој нарави и потреби да се идентификујем са снажном партијом и личношћу за ради моје „преплашености“ и такозваног страха као структуралног дела личности.

Не улазећи у то да је сасвим евидентно да аутор памфлета не зна елементарне димензије појма страха, ни у психологији, ни у политици, они кажу да сам ја уместо појмова комунизам, радничка класа и договорна економија прибегао апастрофирању као вредности нових категорија као што су национализам, нација и тржишна економија.

Права идентификација

● Дакле, Омерагић несвесно признаје да сте још тада предвидели оно што ће уследити након пада социјализма?

Др Поплашен: Коначно да и Тарик Омерагић дође до неког доброг закључка. Јер, све ово је тачно, али је очигледно да се код њих јавља проблем што сам се ја идентификовао са српском нацијом и са представницима српског народа, а не са муслиманским фундаменталистима типа Тарика, неких мојих колега и уредника „Независних новина“.

Нема у томе ничег необичног само што Тарик не обавештава читаоце, који то не морају да знају, јер то и није њихова струка.

Према томе, да нема социјализације ни политичке социјализације никада и нигде без процеса идентификације.

Па, нећу се, ваљда, идентификовати са мудахединима из Техерана или са Алијом Изетбеговићем? Такође, морам да нагласим да нико не може да живи уколико није укључен у процес идентификације са неким вредностима које су културне, социјалне, националне итд.

Према томе, аутор памфлета долази до тврдње, упућујући на моју превртљивост: „Поплашен ће 2000-те године бити на челу странке која ће пропагирати цивилно друштво, слободу и једнакост, сарадњу са међународном заједницом...“

На његову велику жалост, ја сам још откад сам друштвено и политички свестан, пропагирао цивилно друштво, слободу и једнакост, али нисам за сарадњу са међународном заједницом у оном смислу у ком он то подразумева.

Пре свега, не постоји међународна заједница, изузев кад треба напасти српске земље, српски корпус и српске представнике.

Он треба да зна да постоје Уједињене нације, Европска унија и разне асоцијације које обухватају већи или мањи број земаља. Према томе, нешто што се зове међународна заједница не постоји и не знам да ли под тим појмом треба подразумевати истовремено Иран, Ирак, Турску, Ки-

пар, Грчку, САД, Велику Британију итд. Овде се ради о нечем што има свога начуиоца и текст је прављен за одређене потребе, али, на њихову несрећу, све је то један плитак и пролазан памфлет, који нема никакву стручну и политичку озбиљност.

Неуспела дискредитација

● Према томе, какве су биле стварне намере аутора поменутог текста или његових ментора?

Др Поплашен: Па, очигледно је да је текст био наручен и да је пласиран у тренутку када је обелодањено да сам ја кандидат Српске радикалне странке и СДС за председника Републике Српске.

Текст почиње наводом да сам ја имао скромну научну и политичку каријеру, са намером да ме представе као минорну личност у научно-политичком погледу, што је права бесмислица. Јасно је видљиво из мог избора за асистента да сам конкурисао са 70 објављених научних радова, што је права реткост.

Докторат сам завршио за годину дана, што је, такође, реткост, од асистента до доцента напредовао за две и по године, а за ванредног професора за четири године.

Према томе, текст је комбинација мржње, фалсификата, инсинуација и неистина, а пласиран је у тренутку када треба оспорити личност у сваком погледу. И то не само по карактеру идеја које заступа, него треба облатити и оцрнити носиоце тих идеја да би се те идеје деструисале и учиниле непродуктивним.

Аутор у свом тексту закључује да се ја кандидујем у тренутку када пропада српско-четнички концепт у стварању Републике Српке и њено уједињење и када су

сви одустали од тога, а неће да каже ко су то сви.

Можда су одустали Американци и муслимански фундаменталисти, а ја не видим да су од тога Срби одустали. Додуше, он је једино у праву кад каже да ће време показати ко је у праву, политички неукус Омерагића и његових новина, или политичка концепција коју заступа сам ја и странке које су ме кандидовале.

● Може ли један новинар из Федерације БиХ да оспорава ваш патриотизам и колико овај текст може да вас дискредитује код српског бирачког тела?

Др Поплашен: За њих је патриотизам оно што им наложи Вестендорп или Шумахер, а што се тиче дискредитације код гласача, тај памфлет нема никакве снаге.

Ја сам јавно поменуо изворе, односно упутио тачно где се налази текст мога доктората и свако може да се увери у његову садржину.

Мене, међутим, мање радује чињеница да сам био у праву да је социјализам пропао. То се посебно односи на чињеницу што је пропао на овако драматичан начин и на штету народа у којем је социјализам био деценијама доминантан, а у корист интереса неких западних земаља, па се сад ти народи морају борити, са једне почетне позиције, за свој дигнитет, достојанство, аутономију и суверенитет.

Од почетника до четника

● На крају бих вам, ако дозвољавате, поставио и једно питање из породичног живота?

Др Поплашен: Немам ништа против!

● Да ли је Јелена Поплашен бољи спортиста, односно Марко Поплашен, бољи фотограф од оца политичара?

Др Поплашен: Било би ми драго да је то тако, а можда и јесте тако. Морам најпре да констатујем да сам се ја политиком почео бавити под притиском околности, а не одређењем. Да сам хтео да се бавим политиком, вероватно би у политички професионализам упливао у годинама пре рата, јер сам имао такву могућност.

Ратне околности су довеле до моје процене са Српска радикална странка најпотпуније и најприхватљивије заступа српски национални интерес и говори о перспективи српског народа за који се вреди борити. Отуда тај мој политички ангажман, од оснивања Српске радикалне странке у Републици Српској, до данас.

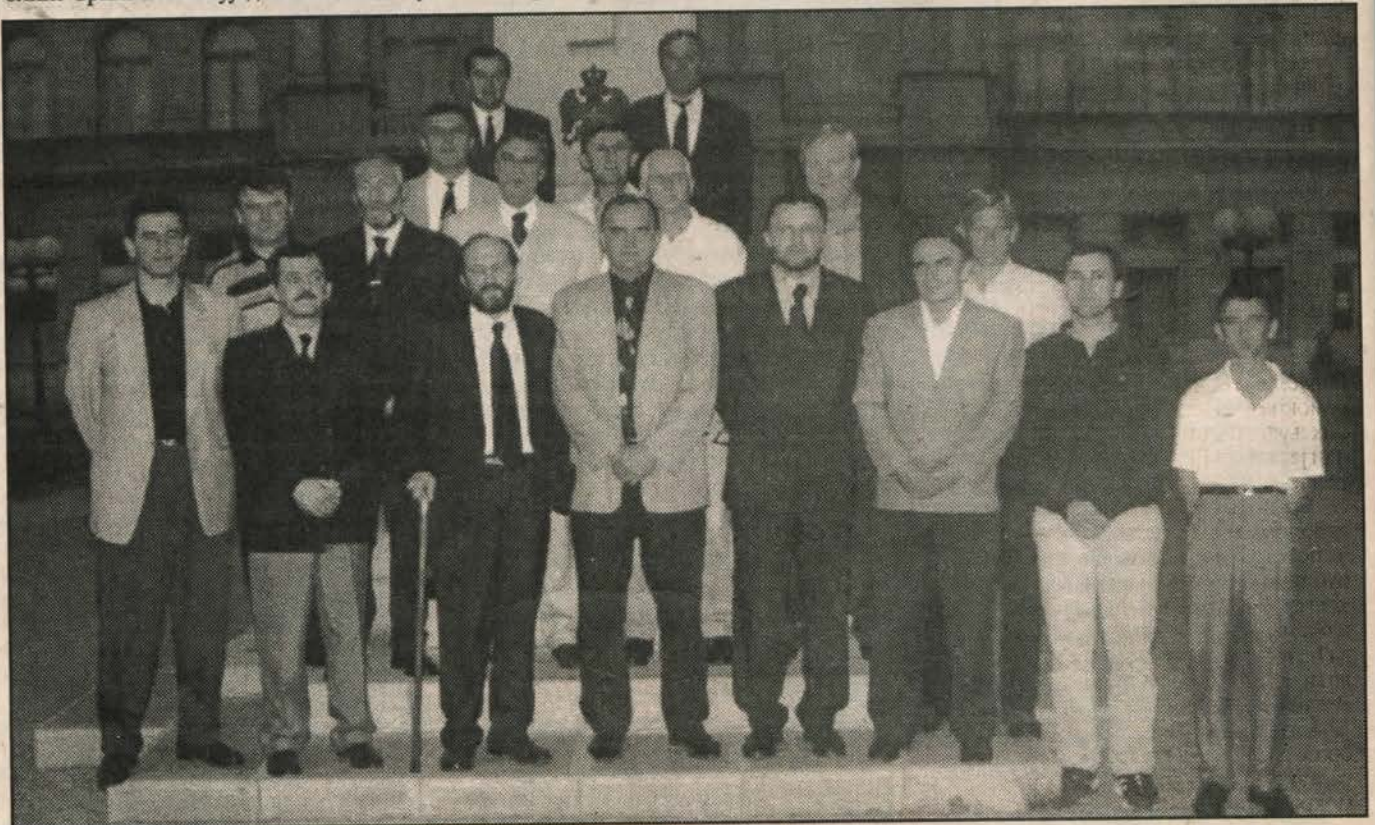
Да ли у томе имам успеха или немам, морају судити други људи. Јер, човек, заиста, није оно што о себи говори, него како то запажају други посматрачи на основу, ипак, неких објективнијих критерија.

Што се тиче моје кћерке Јелене, она је, ипак, била сениорски првак Југославије у теквондоу у спорту којим се бави са свега 17 година, а у наредним месецима треба да дипломира на Факултету за физичку културу.

Нажалост, због једне повреде коју је задобила на тренингу, тешко да се више може бавити професионалним и елитним спортом, али свакако ће у том подручју остати ангажована.

Што се тиче Марка, он је тек постао фотограф професионалац, и по ономе што видим, није тешко закључити да има талента, а и многе његове колеге имају добро мишљење о његовом раду.

Али, он је у том смислу почетник, а док постане четник фотографије, требаће још много година. Међутим, мене, као и сваког родитеља, радује његов успех на том плану.

ПОЗДРАВНИ ГОВОР ПРЕДСЕДНИКА
СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
И КАНДИДАТА ЗА ПРЕДСЕДНИКА РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ
ДР НИКОЛЕ ПОПЛАШЕНА НА ПЕТРОВДАНСКОЈ КОНВЕНЦИЈИ
СРПСКЕ ДЕМОКРАТСКЕ СТРАНКЕ У БАЊА ЛУЦИ,
12. ЈУЛА ОВЕ ГОДИНЕ

ЗАЈЕДНО ДО ИЗБОРНЕ ПОБЕДЕ

На Петровданској конвенцији Српске демократске странке, којом је уједно обележена осма годишњица од формирања СДС као гости су присуствовали и званични представници Српске радикалне странке. Скуп је одржан у хотелу „Босна“ у Бања Луци, пошто је дан раније, односно 11. јула, обезбеђење председника Владе Републике Српске онемогућило и на бруталан начин избацило припаднике СДС који су уређивали велику салу у Културном центру Бански двор где је било превише-но да се одржи ова конвенција.

Честитајући коалиционом партнеру крсну славу Петровдан и упућујући лепе жеље за предстојеће септембарске изборе, председник Српске радикалне странке и кандидат за председника Републике Српске др Никола Поплашен је, између осталог, рекао:

„Поштована браћо из Српске демократске странке, честитам вам славу уверен да су пред нама бољи и лепши дани за српски народ и Републику Српску.

Пре свега, радује ме озбиљност Српске демократске странке у последње време и због тога дозволите да грешке, па и озбиљне грешке не помињемо, јер нам никоме не иду у прилог.

Међутим, о озбиљности са којом гледамо у будућност и са којом желимо да сачувамо Републику Српску и наш народ говори и чињеница да сам ја, поред осталог, и кандидат Српске демократске странке на предстојећим изборима за председника Републике Српске. Знам да Српска демократска странка има изванредних људи и доста добрих кандидата, али је, ипак, пронађено најбоље решење.

Браћо и сестре, уверен сам да на изборима који предстоје у септембру неће победити нека зलोвоља присутна у Републици Српској, па ни воља неких људи који су далеко од Републике Српске, да не кажем, преко океана. Уверен сам, дакле, да ће на септембарским изборима победити политичка воља српског народа из Републике Српске.

Када се то преведе другим речима, добро је да победи Српска радикална странка, а ако не, нека онда победи и Српска демократска странка.

Сложни до јединства

На истом скупу обављена је и кратка промоција кандидата Српске демократске странке за опште изборе у септембру, као и заједничких кандидата СДС и Српске радикалне странке Републике Српске. Том приликом господин Поплашен се представио на њему својствен начин:

„Ми се налазимо у одлучујућем тренутку, рекао бих, не само за национално-историјски и политички опстанак српског народа са ове стране Дрине, него и српства у целини. Морамо, ради себе, и ради своје историјске, политичке и људске одговорности у свему показивати више међусобног разумевања, праштања, јединства и слоге.

Важне поруке: проф. др Никола Поплашен

Јединство и слога не могу почивати на преварама, лажима и на игнорисању, омаловавању и поништавању српског националног јединства. За то имамо довољно људске снаге, довољно политичких аргумената и довољно, рекао бих, подршке у свету, иако је она у овом тренутку минимална.

Сигуран сам да се великим моћницима, кад од нас нешто траже, то може учинити у складу са међународним правом и у складу са већ утврђеним нормама, а не

истрчавати и нудити више него што они траже. Наш осећај за чување националног интереса покушали смо да покажемо не само у Републици Српској него и у Србији, коју још увек видимо као део јединствене државе.

Србима не треба Бичина подршка

Наш улазак у Владу Србије, пре свега треба тумачити као наше настојање да сачувамо Србију. У овом тренутку да сачувамо Косово, а не као наше попуштање претходној власти. У тренутку када бисмо изгубили Косово, када би настала нова деструкција и нова разарања Србије, српски радикали, заиста, не би имали разлога да буду у Влади Србије.

Сигуран сам да ћемо у септембру бити у ситуацији да формирамо нову владу, којој неће бити потребна подршка Сафета Биче и Алије Изетбеговића. Приговор мени, као вашем кандидату, да се консултујем са господином Војиславом Шешељем, или, евентуално, другом Слободаном Милошевићем прихватам, ако се ови, који су сада на власти у Републици Српској, одрекну консултација и подршке коју добијају од стране Сафета Биче и Алије Изетбеговића.

Заиста, не видим да је оправдано трчати у Сарајево, не зато што то није српски град, него зато што тамо имамо фундаменталистичку власт. Дакле не може бити оправдано да неки демократа трчи у Сарајево или Пентагон, него у Француску улицу, где се налази Централна отаџбинска управа Српске радикалне странке, па ако хоће, и на Дедиње, јер је тамо онај ко је изабран легалним путем, и од народа који живи у Републици Србији. До душе, ово су биле претње наших политичких противника, али о нашим политичким противницима ја бих изговорио само једну реченицу, цитирајући једну народну пословицу, која каже: „Кад Бог хоће некога да казни, најпре му одузме памет”. Своје кратко обраћање, можда је необично, желим да завршим цитирајући господина Момчила Крајишника. Потпуно сам уверен да ће у септембру победити Српска радикална странка, то јест патриотска опција.

ГОВОР ПРЕДСЕДНИКА СРПСКЕ РАДИКАЛНЕ СТРАНКЕ РЕПУБЛИКЕ СРПСКЕ НА МИТИНГУ „МЕЂУ СРБИМА НЕМА ГРАНИЦА”, ОДРЖАНОМ У БАЊА ЛУЦИ 20. МАРТА 1995. ГОДИНЕ

УПОЗОРЕЊА СРПСКИХ РАДИКАЛА

Још у време жестоких оружаних сукоба на простору бивше Босне и Херцеговине, представници Српске радикалне странке као најјаче опозиционе странке у Републици Српској, често су упозоравали на погрешне и погубне потезе тада актуелних власти, како оних у Републици Српској и Републици Српској Крајини, тако и у матици Србији.

Уз учешће готово свих тадашњих лидера српских радикала 20. марта 1995. године у спортској дворани „Борик” у Бања Луци одржан је величанствен митинг под називом „Међу Србима нема граница”. Нажалост, као и много пута раније, тадашња српска руководства у свим српским државама нису разумела поруке које су упућене са овог величанственог скупа. Да трагедија буде још већа, четрдесетак дана од одржавања овог скупа упозорења окупирана је Западна Славонија, а потом је уследио и пад целокупне Книнске Крајине и 13 општина у западном делу Републике Српске.

Ево, шта је, према фоно запису, на том митингу рекао др Никола Поплашен:

Закаснило уједињење

„Прво што желим да нагласим јесте да неким српским главама још увек није јасно да западни Срби воде одлучујућу битку, не само за голи опстанак, него и за опстанак српства уопште. Овом приликом морам да подсетим да већ добро познати став Српске радикалне странке, који доследно желимо да остваримо, да је једина шанса нашег опстанка, да сви Срби живе у једној националној српској држави, још увек није дословно схваћен.

СТИЦАЈЕМ ОКОЛНОСТИ, тачно пре две године, на данашњи дан, српски радикали су једногласно одлучили да је прва фаза у реализацији тога потпуно уједињење Републике Српске и Републике Српске Крајине са главним градом у Бања Луци. Ни од једног нашег централног става нисмо одустали. Да ли су ти задаци били политички хир или добра антиципација која није реализована, мислим да се данас већ може закључивати.

Да је настала Западна Србија, то би била држава која је богатија, моћнија и већа од Словеније или од Хрватске и Македоније. У исто време, таква Западна Србија била би сарадник нашој браћи у Србији, а Србија каква је данас, молећива и болећива, не би била на коленима него би

била равноправан партнер белосветским хошпаћерима.

Влашић–америчка стратегија

Ми се данас налазимо у ситуацији када су у четворогодишњем рату велике силе само промениле тактику разарања Србије. Рачуне су им помрсили западни Срби. Још нису доспели до Дрине. Још нису дошли на ред, ако Бог да, и неће, Војводина и Косово и свођење Србије на Београдски пашалук.

Суровост западних сила и њихова себичност има и извесну дозу рационалности. Србима је јасно да је читав свет против њих и да би били потпуно прегажени, али исто тако Србима је јасно да и међу великим силама постоје пукотине и размиоилажења која су много већа него што се то чини на први поглед. Свим Србима би требало бити јасно, а, нажалост, није да војне снаге великих сила не могу једноставно и лако ступити на српске просторе.

Неофашистички поредак у Немачкој и Америци не може лако реализовати своје циљеве на овим просторима. Како ће мајкама из Детроита, Чикага и Њујорка објаснити да им је син погинуо бранећи стратегијске интересе Америке на Жепи, на Влашићу или на Купресу. Таква чиниеница отворила би унутрашње проблеме, унутрашње сукобе и оборила такву агресивну политику. Немци су покушали већ два пута у овом веку да разоре и униште Србе и српске просторе. Два пута су „добро” прошли, а како ће проћи трећи пут уколико крену физичком силом то ће да осете.

До коначне победе

Ово није никаква вербална претња. Није претња због тога што су Срби свесни да не рачунају само на своју снагу. Морамо имати у виду да су у овом тренутку немачко-америчке агентуре успеле да овладају и да диригују пијаним руководством Русије на челу са Јаљцином. Исто тако, ми знамо да ће руски патриоти променити поредак у Русији. Поред тога, западне силе су као топовско месо користиле и користе Хрвате и муслимане, усташе и балије.

Нама је једино решење да, поред коначног разрачуна са њима, са којима смо до јуче живели, направимо чврсту и коначну границу. Шта нас у томе спречава, шта нас спречава да ову победу претворимо у коначну победу, а њихов пораз у коначан пораз. Уверени смо да превазилажењем наших унутрашњих проблема можемо брзо и без крвопролића доћи до коначног решења.

Који су то проблеми? Пре свега морам да напоменем да никада није афирмисан, дефинисан, усвојен став српских патриота,

свих српских патриота да се потпуно и јасно дефинише глобални српски интерес. Никада нису дефинисане српске границе, ни минимум српских националних интереса, захваљујући пре свега ставу и држању комунистичког руководства Србије и Југославије. Та руководства претворила су се у политичку мафију, а људи из државе, људи који раде и у врховима државе у класичне криминалце који су покривени политичком мафијом.

Обрачун са криминалом

Следећи проблем је у томе што они тамо криминалци добро сарађују са нашим криминалцима. Они се брзо намиришу, напуше и ухвате у коло. Без потпуног развоја демократског система, без обарања комунистичке власти, српски народ нема будућност.

Морам да кажем да ми заиста јесмо националисти. Боримо се за националну државу коју ће формирати Срби по својим мерилима, али западни Срби јесу и хуманисти. Они желе живот и слободу и Србима и муслиманима, али са друге стране границе, никад са наше стране границе.

Овом циљу сигурно нас неће одвести међусобни сукоби, међусобне конфронтације и крвопролиће. Али одвешће нас она решења која ће учврстити и оснажити само слога и јединство. Један од момента који је везан за то решење јесте и унутрашња демократизација у свим српским земљама, демократизација у смислу оштрих захтева да се политика води и хрбрије, и паметније, и мудрије.

Верујући да је велики историјски успех пред свим Србима, ја вас поздрављам, видећи испред нас националну, националистичку и четничку Велику Србију.

Као Цицерон:
проф. др Никола Поплашен

ПО ДЕЈТОНСКИМ ДОКУМЕНТИМА СВЕ МОЖЕ, А НЕ МОРА

МИРОВНИ ДОКУМЕНТ ЗА НОВЕ НЕСПОРАЗУМЕ

Оно што ни данас не схватају многи политичари и државни функционери у Републици Српској, др Никола Поплашен је предвидео још док није ни почела практична примена Дејтонског споразума. Наиме, у свом осврту на овај међународни мировни документ, др Поплашен је, још у марту 1996. године у листу „Западна Србија“ предвидео све оно што ће се касније дешавати у имплементацији појединих

анекса и одредби овог међународног мировног документа.

У поменутом коментару, др Поплашен је тачно предвидео и све оно што ће се догађати на седницама у Представничком дому и Дому народа Парламентарне Скупштине БиХ, које чине представници трију конститутивних народа и два ентитета у Босни и Херцеговини. Пошто се посланици у оба дома нису могли спора-

зумети о многим законским актима, сваки пут је пресуђивао високи представник међународне заједнице за имплементацију цивилних аспеката Дејтонског споразума у БиХ Карлос Вестендорп, који је прво донео арбитражну одлуку о Закону о држављанству, Закон о путним исправама, а пресудио је и приликом доношења решења о изгледу регистарских таблица, заставе и грба БиХ. Слично је било и са изгледом дизајна апоена конвертибилне марке, као новог платежног средства у БиХ.

Све ово је на време предвидео др Поплашен. Преносимо у целости текст који је објавила „Велика Србија“ у броју од марта 1996. године.

Комади од квазидржаве

Парафом је све важно остало нејасно. Не само Србима, којима је обично све нејасно одувек, као и данас. То најпотпуније изражава овде популарни виц:

- Ко је најзаслужнији за мир у Дејтону?

- Грађани Дејтона!

Чак је и овлашћени преговарач свих Срба Слободан Милошевић, председник Републике Србије, Србима у Републици Српској честитао државу уз образложење - „Сретна вам сарадња са муслиманима и Хрватима“. Ми смо то доживели као: „Бао, у нашем експерименту Србија више неће учествовати на нашој страни“.

Дакле, како стоје ствари са новим државама у бившој Босни и Херцеговини?

Од три комада предвиђена дејтонским Уставом, Босна и Херцеговина (први комад) треба да повеже Федерацију Босну и Херцеговину (други комад) и Републику Српску (трећи комад).

Надлежности Босне и Херцеговине (тј. њених органа) прилично су прецизно одређене; спољна, спољно-трговинска, царинска и монетарна политика; финансирање институција и међународних обавеза Босне и Херцеговине; имиграције, азил; међународне комуникације и ваздушни саобраћај (Члан III Устава). За ентитете надлежности се углавном негативно наслућују - то је оно што није предвиђено за институције Босне и Херцеговине, а под условом да није у супротности са БиХ Уставом, одлукама Парламента Босне и Херцеговине, међународноправним континуитетом, територијалним и државним интегритетом Босне и Херцеговине.

Контакт са бирачима: проф. др Никола Поплашен, снимак пред храмом Свете Тријине у Бања Луци

„Издајници” на цени

Дејтонски писци нису записали одредбе о томе да ли су ентитети државе или је то Босна и Херцеговина, или су сва три комада.

У функционално историјском смислу - онако како нуде, читај - намећу дејтонски папири, није одржана подела суверености између ентитета и Босне и Херцеговине. Везивање неспојивих ствари видљиво је из могуће употребе војне силе као главног индикатора суверености једне државе. Нпр. по Уставу (Члан V, тачка 5.а.) се каже да: „ни под каквим околностима оружане снаге једног ентитета неће ући нити остати на територији другог ентитета”. А већ у следећој реченици: „Све оружане снаге БиХ ће функционисати у складу са суверенитетом и територијалним интегритетом Босне и Херцеговине”!?

Рад органа Босне и Херцеговине је замисљен тако да све важне одлуке доносе странци.

Ево како!

Тешко је предвидети да ће Дом народа парламентарне скупштине Босне и Херцеговине (који мора да потврди све законе које усвоји представнички дом те Скупштине) моћи донети процедурално конкретне одлуке. Наиме, од укупно 5 чланова из једног народа, чак троје морају чинити кворум до 9. Да ли се може десити да од пет буде три „издајника”?

Од три члана Председништва (по један Србин, муслиман и Хрват) сваки има моћ вета и враћања одлуке у матични парламент. А ако то и не учини, матични парламенти могу покренути спор пред Уставним судом који доноси коначну одлуку.

Али, Уставни суд чине два муслимана, два Хрвата, два Србина и три странца. Одлуке се доносе већином. Зар странци неће за своју опцију увек наћи двојицу и до-

нети одлуку какву желе? Као да је предвиђено да се у Председништву, парламенту и Влади Босне и Херцеговине демонстрира трапава, неплодна „демократија” примитивних народа да би странци донели коначну „цивилизовану” одлуку.

Странац легализује одлуке

Слично је и у другим областима:

„Дом за људска права” има у свом саставу два муслимана, два Хрвата, два Србина и осам странаца. Одлучује већином.

„Комисију за расељена лица и избеглице” чине два муслимана, два Хрвата, два Србина и три странца. Одлучује већином.

„Комисију за очување националних споменика” чине један муслиман, један Хрват, један Србин и два странца. Одлучује се већином.

Дакле, принцип је евидентан: странцима је за легализовану одлуку довољан пристанак представника било које нације, иако представници друге две нације могу бити против.

А може и без пристанка.

У другим важним стварима дејтонски „прописи”, чак и не фигурирају на националну равноправност. Нпр. Високи представник Уједињених нација за цивилну имплементацију Споразума ће именовати „Заједничку цивилну комисију” од „...оних представника цивилних организација и агенција које Високи представник сматра потребним”. У „Комисију...” улазе и „представници страна и командант ИФОР-а (Члан II, тачка 2, Анекс 10).

„Транспортном корпорацијом” (ту су предвиђени значајни фондови, инвестиције и манипулације новцем) ће управљати „Управни одбор директора”, кога ће именовати „Комисија за јавне корпорације”, без икаквог наговештаја о различитим националним интересима и националној равноправности.

Контрола „надгледања”

У области оружане силе предвиђена је потпуна контрола - до последњег пиштоља и последњег метка. У будућој војној сили од могућих 27 војника са некадашњег СХ подручја (Босна и Херцеговина, Република Хрватска и Савезна Република Југославија) за Републику Српску предвиђено је само два војника (15 за СРЈ, 6 за Републику Хрватску и 4 за Федерацију БиХ). Разуме се да је предвиђена и одговарајућа сразмера у области војних потенцијала - оружја, оруђа, војних транспортера, комуникације (Анекс I Б, Члан IV).

„Међународне полицијске снаге” у терминима „саветовање”, „инструктажа”, „надгледање”, „контрола” и сл. имају могућност да кроз арбитражну оцену утврде „изостанак сарадње” и покрену у дејство војни потенцијал ИФОР-а и НАТО-а („свако ометање или мешање у активности снага ИППФ, изостанак или одбијање повиновања захтевима снага ИППФ...” може се оценити као поменути „изостанак сарадње”, (Члан V, тачка I. анекс II.).

Вратимо се још једном, одредбама о уставном суду. „Уставни суд има искључиво право да одлучи о било којем спору који се јавља по новом Уставу и који се јавља између ентитета или између БиХ и једног ентитета или између институција БиХ...” (Анекс IV, Члан VI, тачка 4.), а мандат првоименованог суда је пет година (Анекс IV, Члан VI, тачка I.ц.)

Висока вероватноћа је да ће Уставни суд одлучивати о преломним правно-политичким питањима (јер „пре” њега неће бити потребног консензуса - кворума).

И то следећих пет година, под председавањем странаца, легално - уз пристанак двојице (од шест), судија са простора БиХ.

Занимљиво је да „Споразум о миру у БиХ” садржи низ одредби које диктирају понашање суверених држава суседа БиХ - Републике Хрватске, а нарочито СРЈ.

Потпис уз депресивни осмех

Гледајући у целини дејтонски „папири” су правно неконзистентан текст, са низом политичких, „неправилних”, оцена које су главни оквир за деловање свих затечених и свих који долазе на просторе бивше БиХ и око ње. Нема сумње да ти папири регулишу оружану војну и полицијску окупацију, политички протекторат и економску доминацију. Али - то је заиста историјски раритет - уз „поздраве и прихватање” свих који су (били) у конфлику, свих окупираних, протекторисаних и доминираних.

Депресивни осмех и радост у невреме ипак су били присутни код већине. Само је Слободан Милошевић (како је известио CNN и посведочио др Иво Комшић, члан хрватског преговарачког тима) са чашом вискија у једној и цигаром у другој руци широкогрудно предавао град за градом, регион за регионом - на опште изненађење.

Марко Спајић (лево), посланик из Требиња у Народној скупштини Републике Српске

И од главних учитеља за владање и понашање добио је оцену „врло добар“.

Дејтонски папери су занемарљиви (поготово ће то бити једног дана) као „компромис“ Америке и Европе. Америка је обезбедила (преко НАТО и ИФОР-а) војну доминацију и могућност да војном силом одлучује утиче да се на терену догоди оно „решење“ које Американци сматрају сврсисходним.

Европа је пружила дечији отпор предводнику новог светског поретка и најмоћнијој војно-економској сили. Обезбедила је, посредством постојећих европских институција, пакет утицаја на мирне моделе (цивилно-политичке) решавања босанске драме.

Али, и на терену се већ збива оно што пише у папирима. Мир је почео, нови рат је обезбеђен. Припремљен је фитиљ за балканско буре барута, а упаљач је преко Атлантика. Да ли је јенки ароганција постала неконтролисана у својој надмоћности и суровости? Јер, како ће бити контролисана, може се само нагађати.

Зелена трансферзала

Много је у „Споразуму о миру у БиХ“ „дана Д“, чији је карактер везан за сплет догађаја који су „непрозирни“ из садашње перспективе. Хоће ли за 180 дана (дуже се ембарго за увоз оружја) оживети борба за „зелену трансферзалу“ (уз директну и индиректну јавно обећану помоћ Турске и Америке)? Хоће ли за годину дана прорадити замајац мира који се успоставља, или ће се продужити мандат ИФОР-а (није јасно да ли је за то надлежан НАТО или УН), или ће се обновити крвопролиће? Наиме, не само да није раширенији америчко-европски (обрачун, него ни Срби нису одустали од уједињења са матицом, муслимани од целовите БиХ-муслиманије и „зелене трансферзале“, а Хрвати од аспирација на Дунав, Дрину и Боку. Већина страна потписница из Дејтона (Туђман, Изетбеговић, Караџић) већ је изразила сумњу у основну вредност и домет потписаног споразума. Једино је Слободан Милошевић, и усмено и писмено, подржао америчке пројекције.

У писму Кристоферу од 21. 11. 1995. године „у име Владе и народа СРЈ“, обавезао се да ће учинити све да се одмах успоставе телефонске и авионске везе између Београда и (Алијиног) Сарајева, да се учине посете на високом нивоу, да се успоставе и јачају економске, трговачке и културно-образовне везе, да ће радити на „...спријатељивању и међусобним посетама особља и официра“, оружаних снага СРЈ и БиХ. Писмо завршава као и што додикује политичару тога ранга са: "Sincerely". Искрено, да ли је трећа Југославија дедињски или амерички концепт?!

Да ли је будућност људи у бившој БиХ црна, или се можда ради о потписивању основа за оптимистичкије оцене?

Некадашњи премијер некадашње Босне Мустафа Ченгић у оваквим приликама је имао одговор који пали „Море бит бидне, а море бит не бидне“.

Судар различитих интереса

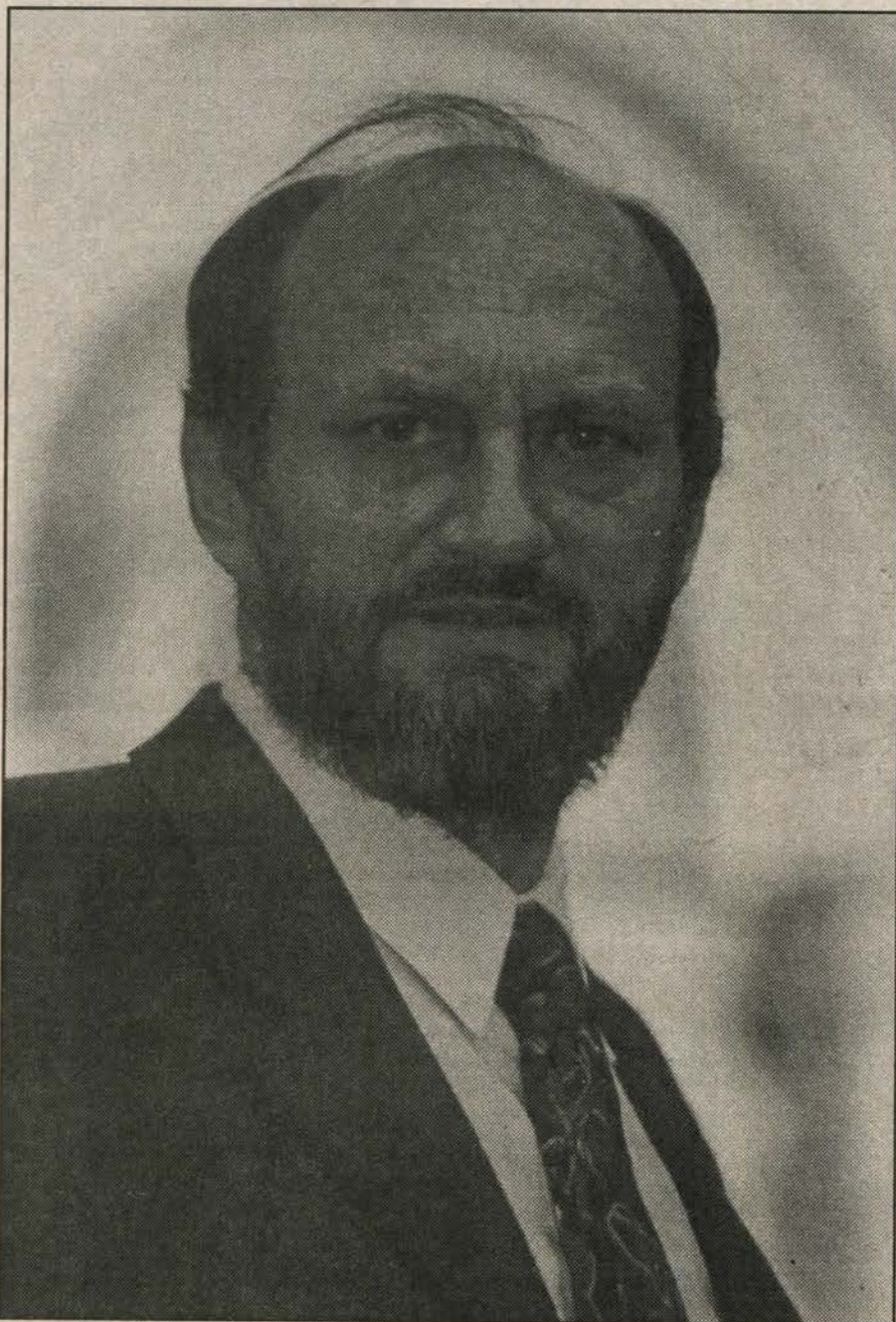
Дугорочије гледајући, будући изабраници би могли водити своје нације, корак по корак, чекајући и кумулирајући национални интерес, а да се не сукобе са другим народима и универзализмом европског и светског типа. Али, то је прича „кад би - да би“. На пример, Срби би могли очувати и одржавати свој ентитет, када би будући председник (члан Председништва БиХ) и двојица судија Уставног суда били разборити патриоти, када тројица од пет посланика у Дому народа и девет у Представничком дому не би били „издајници“, када би Србија дошла до своје душе и њена власт узела у обзир браћу преко Дрине, када би велика Русија поставила сразмерно својој величини свој значај...

Али, оваква подлога оптимизма за са-

да је само могућност, нада. Граница на Дрини се продубљује, па су власти у Републици Српској отпочеле службене преговоре са Републиком Хрватском око „нормалних“ граничних прелаза, да би кренули робно-новчани (можда и други) токови.

Срби у Републици Српској као да су у илегалу, папућу о упадима (и диктатима) међународне власти у фабрике, војне и полицијске јединице, у државне установе. Чуде се ИФОР-у што је довукао толико НАТО официра кад имају на располагању наше - који су много јефтинији и боље познају терен. Бањалучани, увек гостољубиви, хаскају са ИФОР-а војском по кафићима и ресторанима.

Са ИФОР младићима обично тетовираног затиљка, са минђушама и цветом на капи није тешко ни на енглеском. Њихов сленг не прелази 1000 и изненађени су (кажу да су другачије припремани), када ви-

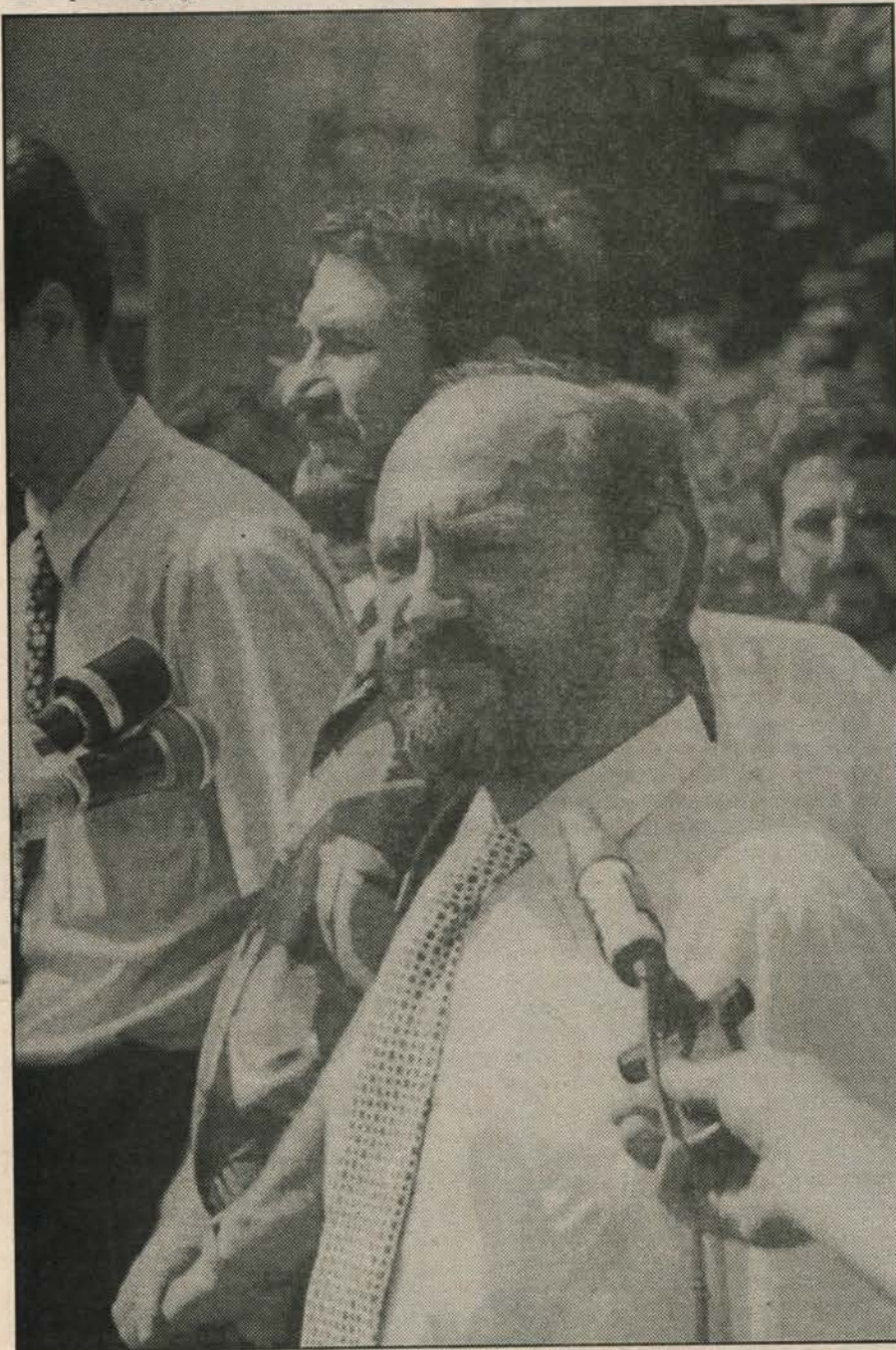
Портрет будућег председника: проф. др Никола Поплашен

де живог Србина пристојно обученог, конвенционалног и без ножа у зубима. Али, они знају свој посао: задатак је задатак, а излазак је за пиће и ифорисање младих девојака за који долар - у процесу имплементације „Мира без алтернативе“.

Др Никола Поплашен

Доносимо изводе из нове књиге др Николе Поплашена под насловом „Криза и политика“, која је тренутно у штампани, а ускоро ће се наћи у рукама читалаца.

Изводи из књиге су сортирани по хронолошком реду, како би наши читаоци могли да се увере у континуитет и доследне ставове које већ годинама јавно заступа и презентује др Поплашен.

Сусрет са новинарима: проф. др Никола Поплашен

Раме уз раме са народом од Крајине до Војводине

Никола Поплашен је рођен 1951. године у Станишићу код Сомбора. Породица Поплашен колонизирана је 1946. године из Книнске Крајине у Станишић. Никола у шали воли да каже: „Моји су у Станишић дошли влаком без возног реда“. Детињство сам провео, очигледно, под двоструким утицајем прича које су структуриране у родитељски карактер, али и једне географије која је сасвим другачија и различита од онога што су родитељске и породичне приче. Тај двоструки утицај осјећа се и данас. Мој завичај су и Книн и Војводина. Велика је ствар за човека када може да каже да се на два различита географска подручја, као што су Војводина и Книнска Крајина, осјећа као свој на своме“.

Отац русофил

Отац Николе Поплашена је био радник и земљорадник. Вредан и марљив човек, који је уз сав посао волео и да чита књиге. „Мој отац је био прегрејани русофил“, са сетом прича Никола поплашен. „У његовом случају то је била симболична симбиоза вере у Русе и православље. Као такав, васпитавао ме је на Библији, док се Стаљинова слика сакрила иза једног зидног сата. А на том зидном сату стајала је Библија, коју смо, нарочито у летњем периоду, отац и ја редовно листали и читали. Чини ми се са ове дистанце да је отац нашао неку своју везу између огромне руске земље и одређења ка правди, коју је најрадије аргументовао фрагментима из Библије“.

Смиреност и одмереност

Никола Поплашен говори тихо и споро, некако професорски и обичном уху помало компликовано. Одмереност је његова карактерна црта. Проблеме не решава на брзину, већ сачека да преноће, уздижући се у стару изреку да је јутро паметније од ноћи. И даље сматра да је Дрина најмутнија река српског народа, али не губи наду да ће постати и река повезивања српског народа, јер се за то боре и српски радикали:

„Чак и када сам био на најважнијим животним раскрсницама, нисам реаговао бурно и исхитрено. Ни у младости, док сам живео у дому са родитељима, нисам улазио у сукобе са браћом и сестрама. Чини ми се да су сва деца у мојој породици, имала право на доношење сопствених одлука. А доношење одлука у младалачким годинама имало је великих предности. Пре свега, ако донесем неку одлуку, онда сам, по природи ствари, морао да сносим и одговорност. Родитељи су иза наших одлука стајали пасивно или активно, што је код нас, дјеце, стварало још већу чврстину и постојаност одлучивања. Тако је било и када сам одлучивао шта ћу студирати. То се односило и на моју одлуку да се, релативно рано, оженим“.

Први сусрет са Сарајевом

Први сусрет Николе Поплашена са Сарајевом није био нимало леп и романтичан. Пре би се могло рећи да је за младих из провинције био изузетно непријатан.

„Путовали смо целе ноћи. Били смо уморни од знатижеље, а испрпљени од заморног пута. Стомаци су већ увелико упозоравали на насушну глад, те, чим је воз стао, било је јасно да ћемо прво купити нешто за јело. Купили смо векну хљеба и нешто сухомеснато. Сели смо на главну улицу, искомадали хљеб и почели да једемо. Међутим, врло брзо је наишла милиција и покупила нас. По њиховом размишљању, наше понашање је вређало јавни ред. Ето, тако ме је сачекало Сарајево, и тако је почело моје прилагођавање. А требало

За радним столом: проф. др Никола Поплашен

се, Бога ми, прилагодити мултикултури и мултинационалности, коју сам временом све боље разумевао. Некада је то имало топле, повремено комичне а, нажалост, на самом крају и трагичне облике”

Јединство на грешкама

По признању Николе Поплашена, првих година студирања био је занесен хуманистичком димензијом марксизма и леве мисли уопште. ”Гледано са тог хуманистичког аспекта”, прилично су ми били смешни репресивни облици који су се односили на муслиманску културу и то инсистирање на разлици од осталих. Тога је знатно мање било међу Србима. Када је проваљен тренд стварања нације од муслиманске вероисповести, од периода Цемала Бједића до Поздерца и екипе, све је указивало да ће те тенденције постати милитантна пракса. Још тада је такво понашање изгледало као насиље, не само теоријско, већ и практично.

Било је то тешко натезање по принципу: један, један, један или два, два, два, два. Шта то значи? Један Србин, један Хрват и један муслиман, и у добру и у злу. Ако погрешно један муслиман одмах је, макар вештачки, било неопходно створити грешку код једног Србина и једног Хрвата. А све то са тежњом да се, наводно, избегне нека врста дискриминације”.

Фаранд гори од комуниста

„Господин Фаранд је понудио решење за Брчко које је слично ономе што су комунисти радили. Међутим, његово решење има много лошију варијанту. Познато је да су се у Брчком одржали избори, а он резултат резултате и конституише власт: два плус два, плус два, то јест: два Хрвата, два Србина и два муслимана. И то још протумачи као идеолошко решење. Ако је господин Фаранд хтео да делује у том правцу, онда му је идеалан учитељ био Броз. Јер, пракса коју до сада спроводи у дело Фаранд, обнавља цео систем до кога су довели комунистички прваци бивше Југославије. Дакле, ствара се једна присилна заједница, у којој су супротности толико снажне да се морају репресијом држати ван дејства и ван ефекта, а да би то једног дана опет експлодирало. Зато сматрам да је овакав концепт промашен, а не зато што он представља неку идеју. Заиста, овакав план и пракса представља и концепт и идеју, али лошу”.

Продекан сарајевског факултета

„Био је то прилично велики факултет. Имао је пет одсека. Значи, циркулисало је много младих људи. Касније, када сам већ радио и као професор, опет нас је било из различитих миљеа. Било је ту и комуниста и реформиста и припадника СДА и СДС. Била је то, стварно, антипатична ат-

мосфера, нарочито, пред сам почетак рата. У оној мери у којој су националне идеје радикализоване, у тој мери се стварала и атмосфера разноликости. А то је за последицу стварало, уместо толеранције, велике облике супротности.

Сасвим је нормално да толика супротстављеност у одређеном моменту ескалира кроз жестоке конфликте. Пред сам почетак рата био сам продекан. Декан је био муслиман, а други продекан је била једна Хрватица, тако да сам неколико пута, у шали, а помало у збиљи на деканат лепио плакат са четири слова „С” и говорио им: „Данас СДС влада”. Већина колега је овакав мој гест доживљавала као хумор, мада је било и других, који су то посматрали другим очима. Свако од нас је покушао да оживи факултет у научном погледу, па се дешавала ситуација да је декан (муслиман) тражио подршку Алије Изетбеговића. Продеканица (Хрватица) од Дујића, а ја сам често ишао код господина Кољевића или код госпође Плавшић. Истина, моје посете нису биле везане само за рад факултета, већ и за српску идеју. Таква ситуација је пулсирала, на трипартитној вези која је, и те како, имала везе са нашом стварношћу”.

Година факултета за 15 дана

„Брак и рођење детета нису сметали да завршим факултет као један од најбољих студената. Чак ми се чини да је та брачна

атмосфера доприносила мојој озбиљности и агилности. Чини ми се да сам један од ретких студената који је четврту годину факултета завршио за неких петнаест дана, а све то да бих стигао да упишем постдипломатске студије. После завршеног факултета, запослио сам се у Студијском центру градског факултета, где сам провео неколико лепих година. А онда сам се вратио великој љубави: факултету. Радио сам прво као асистент. Биле су то лепе професорске године, којих се радо сећам. Наравно, током читаваог тог времена, велику подршку сам имао, пре свега, у супрузи Мири, а касније и у деци. Разумевање је у животу неопходно. Јер, ако је породица срећена и стабилна, све остало се сређује лакше и нормалније”.

Патроле на Јадрану

„Био сам везиста на патролном чамцу. Чувао сам јужни Јадран. Често смо патролирали током ноћи. И за тај период вежу ме лепе успомене. Оно што је занимљиво кад говорим о том периоду, јесте и чињеница да нисам подносио вођњу по узбурканом мору. У таквим ситуацијама, често сам повраћао и крв. Али, то се брзо заборавља. Када је море било мирно, онда је било предивно. На пример, током ноћи наш брод би кренуо да патролира између тадашње Југославије и Италије, па према албанској граници. У бонаци смо често знали да се попнемо на командни мост, и тада командант донесе флашу вина, ми пустимо музику и препустимо се на-

шим мислима. Гледамо море, мало ћути-мо, мало причамо и смејемо се. Били су то лепо и мирни дани који нису наговештавали будуће невоље. Рат је још увијек био далеко”.

Шверцере претече Мила Ђукановића

А да се шверц није развио и расцветао само у овим кризним временима, подсећа нас и војничка прича др Поплашена. По свој прилици, Црногорци су још у тим данима успешно „сарађивали” са Италијанима.

Најме, врло често је војска морала током ноћи да јури шверцере по мору. „Било је занимљиво то наше вијање шверцера по мору”, прича Никола, „Биле су то претече Мила Ђукановића. Углавном су, као и Мило, шверцовали цигарете. Једном приликом смо, јурећи чамац, налетели на 4.000 кутија „Марлбора”. Официри су узели 3.500 кутија, а морнарима поделили остатак. Било је послје смеха и анегдота везаних за тај доживљај, али пред данашњим недаћама, човек заборави такве доживљаје”.

Равноправност, једнакост, правичност

„Још као студент сам имао врло често спорове са колегама око социјализма. Гледано уопштено, социјализам носи хуману

идеју равноправности, једнакости и правичности.

Та идеја није изворно ни марксистичка ни бољшевичка. Рођена је давно пре Маркса још у античкој Грчкој. Не треба ни да вам кажем да је та идеја одавно у главним књигама великих религија. Оно што је оригинално код марксизма и комунизма, то се углавном више односило на партију и државу. Заправо на начин организовања власти. И то је оно што је најлошије у тим идејама. Оно што је вредно у тој идеји је много шире и дубље него што је представљено у комунистичкој и бољшевичкој верзији.

То знање, које вам саопштавам, имао сам најпре као мутну визију, а касније је то било све јасније. О томе сам мислио још као студент, на сличан начин као што мислим и данас”.

Како смо избацивали Шешелја са факултета

„Воју познајем још из Сарајева. Ја сам један од оних који су избацивали др Шешелја са факултета. У то време сам био члан Савета факултета, а Воја је био асистент. Како је био сувише бунтован, пребацивали смо га из наставе на Институт. Иначе, код нас је тај Институт за друштвена истраживања служио као нека врста резервата, јер је увек било побуњеника, било са леве, било са десне стране.

Ми, као колеге, нисмо били ради да људе терамо на улицу, па смо их из наставе пребацивали у Институт.

У друштву пријатеља: проф. др Никола Поплашен

Значи, Институт је био нека врста оградe у којој ти професори неће имати утицаја на студенте, а да, са друге стране, могу да задрже посао, остваре приход, сачувају запослење.

Када је Војо избациван, седео сам поред њега. Једног момента сам га шапатом питао да ли да гласам против његовог избацивања, јер ми је било сасвим јасно који се све марифетлуци воде. Међутим, Војо ми је је одговорио на њему својствен начин: „Немој! Већ сам написао неколико текстова који су отишли у штампу, а у њима сам јасно рекао да сам једногласно избачен. Са друге стране, гласањем против мог избацивања, нећеш ништа добити. Само ћеш изгубити посао“.

И тако сам, Војином кривицом, гласао за његово избацивање. После овог догађаја, нас двојица смо остали у контакту. Била је то нека врста пријатељства и сарадње. Били смо комшије, те смо се релативно често виђали“.

Зашто би гинули

„У случају да се ових дана направи таква граница“ сматра Поплашен, „она би сигурно првих месеци, па и година била чврсто контролисана. Међутим, временом, како би се стварала потреба за економским и другим контактима, граница би постајала мекша и пропустљивија. У таквој ситуацији не би било проблематично да неко сваки дан, ако има реалних потреба, путује из Бања Луке у Загреб и обратно. Али, у случају сваког дубљег сукоба, свака нормална држава затвара границе посеже већој и тврђој контроли. Боље је решити овакве проблеме онако као што то чини Дејтонски споразум, или данас, како то већ раде његови тумачи. Заправо, српски радикали подржавају једну зрелу и нормалну животну перспективу. У крајњем случају, зашто бисмо гинули због једне ситуације, када ће наша деца за десет година доћи поново у исти незавидан и неизвештан положај.“

Српски радикали, свакако, инсистирају на трајном решењу, којим би се обезбедио стабилан развој, при чему би српски народ западно од Дрине, био чврсто и стабилно интегрисан са Србијом и Црном Гором. Тако организована држава имала би цивилизацијске норме које би биле отворене према свим земљама Запада. У таквим условима били бисмо окренути цивилизацијском развоју. Али, то је могуће само у условима мира, а не тамо где постоји могућност да западне силе једним потезом поново изазову крвопролиће“.

Почетак рата

„Слушајући радио, на путу ка Сарајеву, ми је било све сумњивије. Било је око 3 сата ујутро када смо стигли у Ужице. Одлучили смо да се ту мало одморимо. Међутим, црне слугње ми нису давале мира. Једва сам заспао. Сан је био кратак, већ после пар сати сам се пробудио. Одмах сам позвао и своје пријатеље и кренули смо пут Сарајева.“

Око осам сати смо дошли пред Сарајево, али је пут био затворен. Одмах смо се вратили на Пале, и установили да постоји извесни устанички штаб. Барикаде на Козјој ђуприји су постављене негде око шест сати, а ми смо наишли око осам. Стицајем околности, нашао сам се у најужем српском штабу, и то само неколико часова после српске побуне. Већ тога дана почеле су борбе не Врпцима. У том тренутку, у Сарајеву су, још увек, били председник Караџић, Крајишник и Биљана Плавшић. А на Палама, у штабу, налазио се министар унутрашњих послова и нас неколицина.

И тако, могу да вам кажем да сам од првог дана учествовао у активном решавању онога што се зове српска ствар. Само пар дана, од тог 5. априла, од Радована Караџића сам добио задужење, да формирам Српску новинску агенцију и телевизију. Кроз пар дана ми се прикључио Тодо Дукин, који је је део својих обавеза здушно преузео. Врло брзо сам формирао Комесаријат за избеглице и хуманитарну помоћ.

Крајем априла и почетком маја, запазио сам неке ствари које ми се нису допале. Било је манипулација са камионима хитне помоћи и слично. Са друге стране, Пале су биле само неколико километара од фронта, тако да сам дао оставку у Влади РС и отишао у Нишићку бригаду“.

Стварање вишестраначког миљеа

„Инсистирао сам од самог почетка на стварању вишестраначког миљеа, јер, само на тај начин су могле да конкуришу различите идеје и опције везане за конкретне потребе и питања српског народа. Подразумева се да ми, српски, радикали, ни онда, као ни данас, нисмо доводили у питање стратегијске интересе српског народа, као што нисмо оспоравали ни легитимитет Српској демократској странци, која је тада добила преко 90 % српских гласова на изборима.“

Кроз године које су долазиле, СРС се развила као једна од најзначајнијих опозиционих странака у РС“.

Договор са Војом и оснивање странке у РС

„Када сам схватио темељност решења српског проблема, отишао сам код Воје да о томе попричамо. После отвореног и искреног разговора, у мени није постојала ни једна дилема. Једино Српска радикална странка може да реши, наравно програмом и осталим залагањем, све проблеме у којима су већ вијековима затечени сви Срби.“

Вера у Бога и народ: проф. др Никола Поплашен испред храма Свете Тројице у Бања Луци

Српски војник

„Српски народ, гледано у целини, у својој традицији и историји, нема никаквих нацистичких и фашистичких елемената. Српски народ, па чак и војска, немају изливе нетолеранције и агресије, као што је случај са другим народима и војскама.

Сећам се једне ситуације после борбе. Крви до колена. На Грабежу, изнад Бихаћа, ми заробљавамо муслимана који је до пре двадесетак минута жестоко учествовао у муслиманским борбеним редовима. Дакле, заробљавамо га. На рукама нема лисице, а један наш српски борац, примећује да је бос, а температура минус двадесет степени. Чини ми се, да је било ко други био на месту српског борца, не би ни приметио да је заробљених бос.

А српски борац је извадио некакве чарапе из торбе, пронашао неке ципеле и дао их заробљенику да их обује. То је хуманост и људскост која се често губи и нестаје у ратном вихору. Дакле, српски борци кад заробљавају, не ваде ножеве и не кољу, не иживљавају се над заробљеником, већ реагују људски. Српски борци се

не одликују сировом ароганцијом и потребом за иживљавањем, како је то чест случај код других војника и војски”.

Национализам код Срба

„Оно што је важно за национализам код Срба западно од Дрине је, у ствари, испољавање снажног националног осећаја. И тај снажни национални осећај се добрим делом испољава кроз ритуалне форме, али ту нема никаквог фанатизма, као ни свакодневног падања на колена пред Богом.

То је део српске традиције и културе, и далеко је од сваке форме фанатизма. Међутим, када су друге нације показале нетолеранцију према културном обичају, и када су испољиле агресивност, онда је српски народ реаговао бранећи свој национални индентитет, своју културу, традицију и све што је битно и важно у историји српског народа.

Српска национална политика, ма колико јако била испољена, а то добро знају остали који су живели са нама под овим

небом, изнад бивше БиХ, никада није ишла путем игнорисања и поништавања других нација.

Ми смо само тражили статус за себе, онакав какав су себи већ обезбедили припадници других нација. Ту је настао проблем, јер друге нације не дозвољавају Србима оно што су избориле за себе. Данас се налазимо у таквој ситуацији: не тражимо за Србе ништа више него што је обезбеђено другим народима”.

Припадност нацији се не бира

„Све то изгледа сулудо, ненормално и неутемељено, као да један Србин, који живи на Влашићу, треба да говори јапански. Те опште хуманистичке идеје морају да буду ослоњене на нешто живо, нешто материјално. Не може неко да гаји универзалну вредност јапанског језика, а да, при том, живи на Влашићу и чува овце. Јер, он зна само свој Влашић, зна своје овце. Извесно је да он мора да има људски хуман однос према жени, према деци и суседи-ма.

Према томе, ту се ради о конкретном ослонцу на нацију и националне вредности. Припадност нацији се не може бирати, она нам је судбински дата. То је чињеница као што је чињеница да је земља доле, а небо горе.

Само у оквиру нечега материјалног, тврдог и чврстог, могућа је организација хуманистичких принципа и општељудских вредности. Е, оне су толико присутне у српском народу, да свако супротно доказивање представља чист промашај. Дакле, хтео сам да кажем, критика српског национализма, са становишта некаквих грађанских вредности и хуманистичких принципа, представља сумњив посао, са још сумњивијим резултатима”.

Доследност

„Знају људи, знају борци да ми никада наше јединице нисмо одвајали од јединица Војске Републике Српске. Да не би долазило до раслојавања, никада нисмо напали Српску демократску странку око главних циљева и интереса везаних за српски народ.

Ми смо странка чија се доследност поштује, јер се залажемо за домаћинску земљу, за чојство и поштење. Ми верујемо у српски народ и његово исправно доношење процена, а, са друге стране, и тај народ верује нама”.

Марионете, нови – стари модел окупације

„Политика госпође Плавшић ослања се на јаке америчке снаге, те стога њена власт представља послушничку и марионетску власт. На пример, резиденцију Биљане Плавшић у Бања Луци чувају амерички тенкови.

Милан Недић је био репрезент нацистичке окупације у Србији, али њега ни-

На истом задатку: проф. др Никола Поплашен и Пантелија Докмановић

су чували немачки тенкови, већ је имао своју личну стражу. Значи у Бања Луци се, и уопште у Републици Српској, ради о много већем степену понижења.

Тако се догодило да СФОР-ови тенкови освоје ЦСБ (Центар службе безбедности), онда се појави госпођа Плавшић, као ослободилац, па иза њихових тенкова именује неке нове људе за значајне функције. Мучно је све то.

Са друге стране, у папирима СФОР-ових војника пише да су они представници мировних снага, а овде се понашају као окупатори. Они имају права да узимају од наших полицајаца све спискове, постављају неке своје људе на значајне функције, постављају уреднике програма, уређују програме радио телевизијских станица, и слично.

Немци су у периоду од 1941. до 1945. године упадали у куће људима и одузимали им радио апарате, како људи не би могли да слушају вести. Данас је технологија радио уређаја савременија, па Американци не могу да отимају трансисторе и радио апарате, али зато отимају предајнике, и тако је њихов модел окупације врло сличан немачком моделу, али је мало савременији, јер сада је 1997. година”.

„Борба” против криминала

„Борба против криминала подразумева доказе, хашпења, суд и затвор. Само на овакав начин се долази до правног уређења државе. Поступци за које се определила госпођа Плавшић говоре да је то потпуно нелегалан начин. Значи, споран је начин на који се она бори против криминала. Не можете се борити против криминала ако разорите државу. Наша оријентација у борби против криминала није спорна, али ми желимо да то буде на легалан и правни начин. Људи који имају разума и који су патриоте морају да се концентришу на поступке који чувају Републику Српску, а не да је разарају.

Начин на који се председница Плавшић обрачунава са криминалом води у потпуну пропаст. Вођење једне такве политике може да буде погубно и катастрофално. Притом, ја не оспоравам мотиве госпође Плавшић, све док се не докаже другачије, али ми смета начин на који то она ради”.

Сабор СДС-а у Бања Луци

„Др Поплашен није могао да заобиђе одржавање сабора Српске демократске странке у Бања Луци, два дана пре локалних избора: „Грозно је било гледати групу плаћених наркомана који су изашли на улице Бања Луке са мегафонима и ружним повицима протеривали државно руководство Републике Српске. Чак су ти „борци” за правну државу, ти исти плаћеници прозивали и истеривали неке рођене Бањалучане. Они нису тражили да се прозваним суди за нешто што су учинили, већ су захтевали њихово протеривање, како они кажу „у шумњак на Пале”.

Јер су, наводно, ти исти наркомани високоцивилизирани и грађански оријентисани Бањалучани и не желе у свом окружењу неке полудивље људе.

Имали смо прилике да све то гледамо преко телевизијских екрана, и то читав дан. Замислите колико је онда таква телевизија, која ради под патронатом Српског народног савеза, демократски оријентисана?! Читаво то дешавање ме подсетило на бомбардовање Ирака.

Наравно, то је преносио CNN. Али, никада нису приказали стотине мртвих Ирачана, и свет о томе никада није обавештен. Ето, неки релативно сличан сценарио, био је и на том скупу у Бања Луци. Читаву операцију јављања преко мегафона, тих вајних цивилизованих Бањалучана, водио је Жак Клајн. А Клајн је седео у кабинету председнице Плавшић.

Да ли је то слобода коју нам нуди Биљана Плавшић? Ако јесте, онда не знам који ће је нормалан и здрав Србин прихватити. Нажалост, ово је врло проблематична ситуација у којој се налази Република Српска”

(„Велика Србија”, новембар 1997.)

Професионализација војске

„Без високо професионалне и добро обучене војске, народ не може бити заштићен. Професионализација војске је нужност. Мора бити различитија него што је стварана под фирмом Југословенске народне армије. Постоји јака српска традиција која је везана за успехе четничког покрета и ми ћемо чим уђемо у парламент insistирати да се та варијанта оствари и да српски народ добије војску која је примерена његовом бићу”.

Приватизација

„Приватизација највећег дела капитала је нужна и то убрзаним темпом, с тим што се она мора одвијати на начин који је рационалан и прихватљив за већину народа. Не сме се дозволити да приватизацијом људи без своје кривице долазе у ситуацију да не могу преживети. Приватизација је и питање одређења државе око модела приватизације и утврђивања рокова за тај посао на свим секторима ка-

Перспективна будућност: Љубиша Алаџић, млади радикал

питала и других ресурса који постоје у држави”.

Српско Сарајево

„Сарајево би требало начинити једним великим српским градом. У њему су Срби не тако давно чинили већину и држали око 90 одсто капитала. Међутим, сад је ситуација таква да се од једног броја сарајевских Срба тражи да анулирају резултате досадашње борбе српског народа у Републици Српској и остану под Алијиним патронатом.

Уколико нема могућности да се Српско Сарајево задржи у Републици Српској, онда Сарајлије треба демонстративно да се иселе и тиме докажу свету да су западне силе припремиле и учествују у етничком чишћењу српских вековних простора.”

Санкције

„Свет није укинуо санкције према Југославији. Оне су само привремено суспендоване. И то само неке. Санкције Југославији се не могу вратити без поновног усвајања у Савету безбедности.

Нека некоме падне на памет да каже да се Југославија не понаша кооперативно у вези са неким питањима, санкције ће Југославији поново бити уведене. Оно што је „одмрзнуто” односи се на могућност да Југославија може да купује у иностранству робу за кеш новац, што је могла чинити и у време санкција.

Једино што је ново, то је да не мора ту робу возити ноћу и кроз шуме. Сва средства која су замрзнута и имовина у иностранству и даље су непокретна и нису употребљива за државу Југославију. Дакле, та једна чињеница да су санкције скинуте и (не) скинуте остаје као уцена до даљих притисака у вези са решавањем такозваних санџачких, косовских, питања војвођанских Мађара. Све то остаје као серија уцена које следе до потпуног слома Србије какав је планиран у круговима НАТО-а и западних сила.

Држање санкција на Дрини је један захтев западних сила према Србији. Председник Милошевић је инсистирао да те санкције буду много чвршће него што су захтевале западне земље и те границе на Дрини не представљају ништа друго до једну врсту јаза међу Србима који служи криминалцима преко Дрине и, друго, служе доказивању поданичког односа председника Милошевића према захтевима западних сила. То је невероватно исказивање слугарства, потпуно супротно српској традицији у вековном постојању на овим просторима.”

„Пашићеви” и „Шешелјеви” радикали

До раздора у Српској радикалној странци РС није дошло. Ради се о дефинисању неких људи у складу са задатком који су добили уласком у странку. Ти људи су

ушли у СРС РС на захтев државне безбедности Републике Србије. То је био контраобавештајни и обавештајни посао за потребе државне безбедности. Они су извршили свој задатак.

Српска радикална странка је зато била принуђена да се очисти од оних елемената који не припадају њој већ некоме другоме.”

Радикали и рат – без слободе нема мира

„Такве гласине су резултат пропаганде и притисак на Српску радикалну странку. Српски радикали су за мир и нису за крвопролиће.

Једино што се у једној жестокој пропаганди против Српске радикалне странке не помиње је да су српски радикали за слободу и да без слободе не могу призна-

ти никакав мир. А када би радикали били за рат, а не за мир, онда никаквог смисла не би имала ни борба српског народа против Турака.

Јер, могао се мир сачувати и без отпора турском окупатору, па онда немачком, талијанском, итд.

Онда би ова српска слободарска традиција била нешто што треба довести у питање, што је бесмислено. Онда би и цара Лазара или Карађорђа морали назвати ратним хушкачима, а њихове противнике би требало означити као припаднике и следбенике ЈУЛ-а”.

(„Свитања”, Добој, 24. јануар 1996)

Приче о криминалу

Немам податке о највишим руководиоцима наше Републике из СДС, да се баве криминалом и да раде на растурању Ре-

Тандем снова: председник Српске радикалне странке Републике Српске проф. др Никола Поплашен и председник Извршног одбора странке Мирко Благојевић

публике Српске.

Да имам, ја бих то обелоданио. Али, постоје разне приче, разна препричавања. Када ми у Српској радикалној странци будемо имали аргументованих података о државним функционерима који превазилазе овлашћења, ми ћемо их јавно објавити.

Мени је познато да је огроман степен криминала у Републици Српској, али изгледа да се ради тако вешто да се све главне ствари одвијају далеко од очију јавности, без икаквих писаних трагова и да их је врло тешко аргументовати.

А у случају да радикали дођу на власт, што се надам да ће се збити у наредном периоду и у Србији и у Републици Српској, ми ћемо се задовољити принципом равноправности и једнаким третманом свих страна у конфликту и стварањем државе која је демократска и отворена за сарадњу са свим земљама на принципу равноправности.

Једино нећемо пристати да паднемо на колена и да предамо независност српског народа за шаку долара да тражимо нацију која ће бити наш господар, а ми њен слуга и полтрон.

Српски народ је историјски народ и нема никаквог разлога за агресију према другоме народу.

Немамо разлога да одустајемо да тражимо иста права која се гарантују и другим народима на подручју Балкана.

У том погледу досадашња државна руководства у српским земљама нису положила испит. Ми смо уверени да је ту могућ озбиљан историјски поправак.

(„Свитања”, Добој, 26. фебруара 1997.)

Слобода највећа вредност

„Што се тиче Дејтонског мира, ради се о једној противречној позицији, где она ситуација коју сада означавамо позицијом мира представља, заправо, затварање балканског бурета барута са још више експлозива.

Упаљач за то налази се преко Атлантика, у Америци и сасвим је сигурно да ће бити употребљен у оном тренутку када претходница новог светског поретка и земља која диктира војне, политичке и економске односе у свету оцени да је то потребно ради њених интереса и урадити.

Овај мир је привремен, варљив, не зависи он од људи који живе овде.

Срби су такав народ да слободу узимају као највећу вредност и потпуну страну окупацију сигурно неће трпети, нарочито ако у једну такву животну ситуацију не буду умешани главни елементи слободног живота.

Радикали би били релативно задовољни када би било тачно да смо добили 49 одсто. Међутим Дејтонски папири су такви да говоре о међународно признатој Босни и Херцеговини и обећавају потпуну војну и политичку доминацију несрпске стране.

Знамо да се ради на наоружавању једне стране у рату - муслиманске - уз учешће Америке и Турске у том послу.

Сматрамо да је подела на 51:49 одсто

једна површина оцена, која мало говори о чињеницама, а више о стимулисању једне илузије која треба да пацификује и смири сваки могући отпор страном окупацији и политичкој доминацији страног фактора”.

Левичари и национални интерес

„Мора се имати у виду да се државно руководство Југославије и Србије у 1990, 1991, и 1992. години понашало патриотски, да је снажно подупирало ослободилачку и одбрамбену борбу српског народа западно од Дрине и Дунава. У том периоду све патриотске снаге, па и српски радикали, су сарађивали са једном таквом варијантом и исказали извесне симпатије за прерастање левих снага у снаге које нису национално необојене, него у својој, левој варијанти, снажно заступају национални интерес.

Међутим, од априла 1993. године долази до потпуног обрта у понашању руководства Србије, посебно председника Милошевића, његова инсистирања да се прихвати Венс-Овенов план који је предвиђао капитулацију западнодринских Срба.

Како вам је познато, тај план је одбачен, а из Србије долази притисак да се војно, економски и политички Република Српска Крајина и Републике Српска организују тако да се омогући њихов пад.

Према томе, од једне патриотске, прешло се на једну потпуно антипатриотску варијанту и ми смо, гледајући серију последица, морали такву политику да назовемо јединим правим именом - „издајничком политиком”.

Први пут у историји Срби су изгубили своје вековне просторе као што су Книн, Грачац, Бенковац, Окучане и друга места. У многим од тих градова је живело 95, па чак и сто одсто српског становништва. Губитак тих територија не представља ништа друго него чин издаје.

Промена односа између патриотских и антипатриотских снага могућа је само променом структуре власти у највећој српској држави. Такво расположење постоји. Власт у Србији је потпуно делегитимисана и њу углавном подржавају они грађани Србије који нису припадници српског народа и мањи слој људи који је укључен у корупцију и криминал који организује државна власт Србије и Југославије”.

(„Свитања”, Добој, 24. јануара 1996.)

Егзодус сарајевских Срба

„Мислим да егзодус сарајевских Срба представља већу трагедију од преласка српске војске и српског народа преко албанских гудура.

У Првом светском рату били смо у ситуацији повлачења пред надмоћним непријатељем. На челу војске и народа било је комплетно државно и војно руководство са јасним сазнањем да ће се једног дана вратити на властита огњишта.

Сеоба Срба из Сарајева уследила је након громогласне оцене председника Ми-

лошевића да је проблем сарајевских Срба решен после његовог договора са председником Изетбеговићем.

Тај договор постоји, проблем је решен, и видљива је садржина договора и како је проблем решен. Десетине хиљада људи пробија се на ниској температури. Мајке по петнаестак километара носе бебе у наручју, док их у пролазу гађају камењем не дозвољавајући им да пренесу живу главу.

Лично ме је највише дирнуло ископавање костију, давно преминулих, блиских, погинулих у овом рату. Вођени култотом мртвих, Срби су давали и последњу пару да пренесу мошти својих најмилијих на још увек, за сада, слободну територију. Замислите, пада снег, минус 15, један син тамну ноћ разбија црквеном воштаницом, док отац „краде” остатке тела његовог брата.

Јер, то нису смели чинити по дану - не дозвољава ИФОР, јер наша власт „стимулише” етничко чишћење. Иронија не може бити већа, а туга дубља и потреснија.

Државна телевизија Србије све то хвали као успех и постигнути мир.

Пре рата у Хрватској је живело преко 700 хиљада Срба. Данас их је тек пар десетина хиљада. Резултат није тешко израчунати. Што се тиче бивше Босне и Херцеговине, преко 50 одсто Срба је присиљено на миграцију. Дакле, око 800.000 Срба је морало напустити властита огњишта.

Ако ме питате треба ли муслимани да се врате у Приједор, онда дозволите да прво ја вас питам: треба ли да Срби дођу у Книн? Зашто бих ја, иако се то тражи, о својој нацији говорио на штету своје нације?!

И опет стари синдром: само ако плујем свој народ и ако радим на његову штету, ја сам интернационалац, хуманиста, нисам национално оптерећен, итд.

Морам да кажем да не припадам тим левим струјама које су се поносиле националном испражњеношћу, интернационализмом без обала, лажним комунизмом без покрића...

Мени је сасвим јасно да у читавом свету живе људи који имају две руке, главу и две ноге и имају право на живот и друга природна права и да смо у том погледу потпуно равноправни. И ми смо људска бића, то је тачно, али после тога постоји и одредница да живимо на овим просторима и одређени смо културом, која није јапанска, него је српска.

Могуће је, такође, да обојица пију кока-колу, али свако је пије на свој начин, на свом простору.

Не могу да разговарам у приступу који би подразумевао неравноправност - да се прихвата и разговара о повратку једних, а други се остављају по страни.

Инсистирање на конференцији о Југославији, да би се до мира дошло мирним решавањем, ствар је коју смо ми одавно заступали. До одређеног решења се дошло пре почетка рата, Лисабонским споразумом.

Подсетио бих, многи ће се тога присетити, да је Скупштина БиХ, неколико месеци пре рата, када је тадашњи председ-

ник СДС-а изашао и описао крвопролиће које ће се десити, реаговала смехом двојне коалиције. Одоше у Лисабон, потписа папире, г. Изетбеговић се врати у Сарајево, долети и Цимерман и рече - „Повуци потпис“, Алија повуче потпис, велике силе признадоше БиХ и поче крвопролиће. И сада су опет Срби криви што нису подметнули главу на пањ.

Ја заиста не видим како у тим параметрима третирам термин равноправности.

Процес репатријације је природан. Разумем да неко жели да умре тамо где је рођен, али повратак мора бити обезбеђен и важећи за све, а не једносмерно схваћен. Нисам присталица Милошевићеве тезе: „Сви Срби у једној држави“ - од Београда до Крагујевца.

(„Велика Србија“, 20. марта до 5. априла 1996.)

Реална политика

„Пледирам на једну реалистичку политику, у којој бисмо могли разумети агресивне циљеве, пре свега, Америке. Разумети, не у смислу, да би их прихватили, него се прилагодили тој чињеници и тражили најповољније решење за српски народ.

У овом тренутку, најповољније решење се може тражити политичким и дипломатским путем, све до једног повољног светског контекста у коме ће Срби, уколико сачувају свој ентитет, свакако бити у бољој ситуацији.

Та нова светска ситуација, пре свега, произилази из наше велике жеље да Русија дође до своје душе, да се велики исток јасно дефинише са властитим интересима. У тренутку када Кина, Русија, Јапан, буду водиле рачуна о својим интересима, то ће бити довољно и за српски народ.

Ми очекујемо, поред тога, промене и у Србији и Југославији. Као странка смо убеђени да Срби у Сарајеву не могу поднети у дужем периоду последице издајничке политике државног руководства и да ће ту нека патриотска варијанта морати доћи до главног комада власти.

Хоћу рећи да се пред српским народом сада налазе два блока очекивања из којих треба да проистекне конкретно понашање.

Први се односи на потребу што потпунијег јединства, али то јединство мора да произађе из патриотске оријентације, а не из неке врсте слоге и сагласја у криминалу и издаји земље.

Дакле, ми немамо ништа против било које странке која прихвата Републику Српску и њен устав, а све остало је као у цивилизованом свету.

Нама је довољно да било ко, без обзира на страначку припадност, прихвата Републику Српску као државу српског народа на овом простору и идеју да се та држава, чим међународне околности дозволе, у државном смислу, уједини са Србијом и Југославијом.

У том смислу сматрамо значајним полове Републике Српске, у делу да се очува међуентитетска граница, да се она не учини сувишном и пропустљивом, као што инсистирају измишљено руководство

БиХ и међународни фактори на челу са Америком”.

Елементи за државу

„Чињеница да је у Дејтонском споразуму уписано нешто што се по први пут у историји зове Република Српска, мора да радује. Не може се рећи да је Република Српска држава, јер тамо и пише да се не ради о држави. Користи се појам ентитета, који у правној државној историји не постоји. Ентитет је нешто невероватно, што је подметнуто народу који овде живи.

На један необичан начин, тај ентитет има неке карактеристике државности. Везивање војног, полицијског потенцијала и судског система за ентитет, говори да он може развити карактеристике државности.

Дејтонским споразумом се, Богу хвала, помиње међуентитетска граница. Сада треба искористити тај потенцијал. Помине се и бележе међуентитетске границе. Војска, полиција, судство су предуслови да се од тог ентитета са благим државним карактеристикама, створи држава Републике Српске”.

(„Ослобођење“, 24. април 1996.)

Уједињење идеја Николе Пашића

„Централна идеја Николе Пашића о потреби уједињења свих српских земаља у једну државу, кључна је идеја Српске радикалне странке, а то је уједно и програмски темељ који оправдава наше постојање. Да су све српске земље сад уједињене, да имамо јасно формулисану државну границу као остале државе у Европи, свет би имао сасвим другачији приступ кризи на подручју бивше Југославије.

Серија радикалских странака резултат је манипулација властодржаца у Србији, који на тај начин покушавају да разбију и бирачко тело и српске радикале као најјачу опозициону странку, али је јасно да се ради о минорним организацијама са неколико чланова, које не могу да представљају озбиљан политички фактор”.

Титула четничког војводе

„Титулу четничког војводе у српској традицији додељује најстарији војвода у четничком покрету, с једне стране за војне заслуге, а с друге, за политичко деловање које је допринело војној позицији српског народа.

Најстарији живи четнички војвода - Момчило Ђујић, пренео је своја овлашћења на војводу Шешелу, који је, будући да се затекао на подручју захваћеном ратним дејствима, по српској четничкој традицији, аутоматски стекао право да именује војводе млађе од себе. Сви ми који смо добили ту титулу доживели смо је на узвишен начин. Што се мене тиче, чак је преферирам над политичком функцијом коју обављам”.

Границе од којих се не одустаје

„Ми бисмо се као странка угасили да смо одустали од линије Карлобаг - Карловац - Вировитица. Сматрамо да је пред нама време када ћемо се поносно и славно вратити у те границе.

У актуелном тренутку светски контекст је врло неповољан, присиљени смо да пређемо на дипломатске облике борбе. Наша отворена конфронтација са Америком и НАТО савезом, уз координацију и са потписом Србије и Русије, водила би у даља разарања и пропаст српског народа. Зато је мир нужност”.

Да су патриоте водиле реч

„Да су патриоте водиле главну реч, били бисмо на свим просторима који нам од памтивека припадају. Радикали од 1992. године инсистирају на српском уједињењу, ако не свих српских земаља, онда бар Републике Српске и Републике Српске Крајине.

Да се оно стварно догодило, избегли бисмо војнополитичку трагедију. Када је Запад видео да се уједињујемо само декларативно, осмислио је разбијање РСК и РС и све то оверио и инструментализовао у Београду.

Наиме, Србија је преко официра који су командовали Војском РС плана Запада спровела у дело. Дакле, ради се о стопостотној предаји територије, продаји народа, о велеизаји, а никако о војном поразу”.

Слобо и Вук

„Морамо признати да је Вук Драшковић 1990. године имао најбољи програм ревитализације српског народа. Сетимо се да је Милошевић деловао изразито патриотски и да је пружио отпор западним силама, да је чврсто стајао иза борбе српског народа западно од Дрине.

Друга је ствар што су Слобо и Вук напустили патриотске позиције и објективно се конфронтирали са Српском радикалном странком. Српски радикали су били и остали на позицији патриотизма. Зато са поносом истичемо „ми се нисмо променили”.

Победа левих снага у РС

„Победа левих снага у РС водила би потпуном поразу српског народа и нестанку Републике Српске! Део српског народа би морао преко Дрине, део под земљу, а остатак би морао прихватити католичку веру или ислам.

Хрватска или муслиманија би се протегле до Дрине, а у следећој фази уследило би одсецање Косова и Војводине”.

(„ЕКСТРА магазин“, 20. 6. 1996)

Време власти

„Што се тиче српског корпуса у целини, добро би било да живимо у времену

По вољи српског народа: народни посланици Српске радикалне странке у Народној скупштини Републике Српске

власти и то уређене и правно регулисане власти која води рачуна о држави и нормама које регулишу њено понашање.

Очигледно је да се у овој садашњој метафори више ради о слици која подразумева несавршене комаде и комадиће власти, најчешће међусобно супростављене, упетљане у масу послова који припадају оним сферама, које власт третирају на један негативан начин.

Дакле, ради се о једном невремену у коме црну црту, поред осталог, имају и ти конфузни комади власти који никако да се стабилизују и врше ту функцију која им је историјски намењена и која служи неким општим људским сврхама".

Земунско чудо

„Српски радикали су на прошлогодњим локалним изборима освојили власт у не малом броју општина у Србији. Ми смо апсолутном већином у Земуну успели да обезбедимо контролу свих локалних институција власти и нисмо у ситуацији да се у међусобној конкуренцији и надметању са другим странкама бавимо маргиналним стварима или наметнутим проблемима.

То нам је омогућило да се у Земуну искористе сви потенцијали које нуди закон као надлежност Општине. Иако те надлежности нису исувише велике, у Земуну смо показали да је могуће много тога учинити и у скученим условима и у условима привредне депресије, нараслог сиромаштва, великог степена незапослености и тако даље.

Разуме се да би гаранција нашег успеха био не само ангажован целодневни рад од градоначелника Земуна, господина Шешеља, до свих његових сарадника, него и способност тих људи, а рекао бих и њихово поштење и спремност да се обрачунају са свим, па и најситнијим криминалним радњама и да не дозволе продор корупције, неморала и уобичајене грабежљивости и пљачке, тако карактеристичне за оне општине у којима има власт коалиција „Заједно“, и једног систематског

егоизма који деценијама практикују комунисти, односно социјалисти.

Све су то брзо увидели грађани Земуна, не само Срби, него и припадници националних мањина и због тога у Земуну имамо огромну подршку грађана. На свим наредним изборима у годинама пред нама сигурно ће радикали тамо имати апсолутну власт због резултата свога рада и свога понашања, због демократског и коректног приступа, због своје способности, а не због нечега другог. Дакле, реч је о подршци грађана, а не о некој врсти маркетинга.

У тако добром примеру не видим разлог да се и ми, радикали у другим српским земљама и другим општинама не угледамо на Земун и усвојимо позитивна искуства".

СДС, СНС и госпођа Плавшић

Ту се, заправо, ради о сукобу два комада СДС-а. Јер, Српски народни савез, његово вођство и његово чланство не представља ништа друго него део СДС-а, рекао бих и лошији део СДС-а. Морам да подсетим да су српски радикали чак и у разговору са државним врхом Републике Српске били против кандидатуре госпође Плавшић за председника Републике, али смо због тога што нисмо хтели да делимо српски корпус, због наше оцене да је госпођа Плавшић изразити српски националиста и патриота, подржали ту кандидатуру иза које је стајала Српска демократска странка. Заправо, госпођа Плавшић, као кандидат СДС-а постала је председник Републике и у току тог мандата формирала је другу странку, што је јединствен пример у свету".

СНС—"Србима непотребна странка"

„Шеф Хрватске странке права Доброслав Парага поздравља понашање госпође Плавшић и ситуацију у Бањој Луци и

у Републици Српској, подсећајући на принципе Стипе Месића и принципе западних земаља у обликовању српског бирачког корпуса и српског народа у целини. Морам да кажем да се међу многим Србима скраћеница СНС већ тумачи у смислу „Србе на Србе" или „Србима непотребна странка". Но, и поред тога српски радикали су уверени да то неће постати главна боја, или главни укусу унутарсрпских политичких односа и политичког мислења међу Србима.

Ми ћемо издржати у нашем несврставању ни на једну страну, јер ни једна страна није у праву. Ми нећемо учествовати у подели народа на различите међусобно супростављене групације, које су чак спремне и на крвопролиће. Сигуран сам да су многи Срби који се тако понашају оптерећени сиромаштвом, бедом, високим степеном неизвесности. Заправо, тако раде из заблуде, а не из зле намере. Брзо ће они доћи себи.

Разуме се да од њих разликујемо оне који то раде из чисто издајничких мотива. Ту, пре свега, мислим на разне људе који свакодневно трче до представника међународних организација и институција, узму неколико долара и неколико пута више инструкција за своје понашање. Но све ће доћи на своје, па и то".

Полиција и Српска радио телевизија

„Полицију у Бања Луци плаћају парафашистичке снаге које сам поменуо. Не само да плаћају, оне, видите, припремају списак људи који могу да раде у полицији. Вероватно до јавности није допрло да програм Српске телевизије, студио у Бања Луци, уређују странци. Они свако јутро председавају уредничким колегијумом и диктирају поступке и уводне реченице за поједине емисије. То се сваки дан дешава.

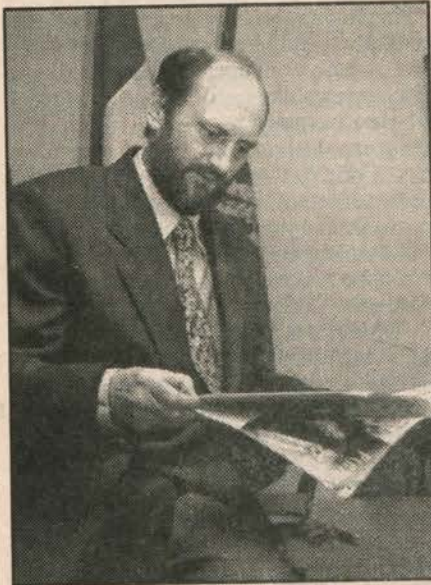
Имамо једну ситуацију коју је zgodније да опише Нушић или неки нови Нушић, а не неко ко се бави политиком.

Већи број наших новинара и уредника не зна да се те инструкције преводје свако јутро и записују и онда се папирићи деле, тако да наши уредници у Бања Луци добијају папирић на коме пише шта ће тог дана радити и шта ће рећи. И то они зову демократија!

На сличан начин организује се и делује рад државних институција које су под директном контролом странаца. Разни капетани и мајори СФОР-а уређују политичке односе у западном делу Републике Српске. Но, то је наша судбина. Надам се да то неће дуго потрајати и да ће парламентарни избори нешто од тога решити".

Синтра и Беч за разарање Српске

„У Синтри и Бечу направљени су папири који су отишли далеко, даље од Дејтона у разарању Републике Српске и њених државних елемената. Странци су ов-

Шта штампа штампа?
Проф. др Никола Поплашен,
будући председник

де организовали и прописали локлане изборе. Резултати тих локалних избора су какви-такви и они нама не дају да се нашома у складу с тим резултатима, што је ноторна, или само разумљива чињеница у земљама из којих су дошли.

Нема демократске земље у свету у којој већина не може формирати власт, а они то не дозвољавају овде. Дакле, они се у том тренутку више не позивају на Дејтон, него на Синтру, а папире из Синтре није потписао нико из Републике Српске.

Госпођа Главшић као председник Републике Српске ограђује се од тих папира. Каже да их није потписала. Није их потписао ни господин Буха, ни господин Крајишник, дакле, то је неко смислио и развио елементе окупације која сада користи у „чекићању“ Срба, односно у њиховом притеривању у модел понашања који који су замислиле најдрње снаге Запада.

Овим хоћу да кажем да Српска радикална странка цени да ми имамо, с обзиром на Дејтон, довољно простора да се нашома цивилизовано и демократски, да сачувамо Републику Српску. Ми немамо разлога да зовемо народ у борбу ни против муслимана ни против Хрвата, поготово против великих сила, јер је исход унапред јасан. Али, немамо ни неких великих историјских и политичких разлога, јер ми не тражимо ништа што би припадало добити до које се долази агресијом и редукцијом интереса других народа и других држава из околине Републике Српске, укључујући ту и ентитет Федерацију БиХ“.

Мудрост под чизмом окупатора

„Неки људи мисле да су мудри, па онда у оквиру те њихове мудрости у одсуству храбрости падну под чизме окупатору хвалећи окупацију као светлост слободе. Такву политику српски радикали не могу водити, нити следити.

Пада у очи да неки српски политича-

ри на најситније обећање странаца обећавају народу брда и долине, а притом заборављају да је, рецимо, понашајући се управо тако, Горбачов разорио велики Совјетски Савез. Било му је обећано више стотина милијарди долара, добио је свега неколико стотина милиона долара, и то у облику бофл-робе која нема никакву прољу на Западу, па и ту бофл робу треба платити кредитима.

Народ у Републици Српској, поготово у Југославији, не зна, нити то уопште не зна наша политичка јавност, да се и ови избори које финансира међународна заједница (ОЕБС) књиже у државни дуг БиХ, односно Републике Српске, и да ћемо ми то морати да враћамо.

Нема прозорског окна, нема лоше и покварене конзерве, нема лека који нема медицинску валидност, а ми смо таквих много добијали, који није укњижен као дуг РС и БиХ!

Нико никада у свету није добио долара цаба од западних земаља и Сједињених Америчких држава, него је то морало неколико пута кроз камате и неповољне услове да се врати.

Ту политику полтронства, пузања, што се приказује као политика хуманизма, отворености, слободе, српски радикали виде јасно, јасно је приказују и немају разлога да пристају уз њу“.

Анексија Анекса седам

„У Дејтону пише о повратку избеглица, али у истом анексу, у следећој тачки помиње се могућност замене и продаје имовине.

Ту могућност, међутим, не помињу високи официри Запада који политички владају овим просторима, јер су иза њих тенкови. Имају намеру да створе такзвано мултиетничко друштво. Заправо, ми немамо ништа против мултиетничког друштва, али полазимо од принципа који је формулисао Запад.

Огромна већина Срба једноставно неће да живе са муслиманима и Хрватима, него хоће да остане на овим просторима. Сад је питање да ли то треба објашњавати. Срби су схватили да ће, уколико поново створе оно што је било, доћи до новог крвопролића“.

Границе гарант мира

„Стварањем граница према муслиманима и Хрватима престају историјски и политички разлози за конфронтације које иду са крвљу. Кад се створе границе, нема разлога да се понавља геноцид који смо гледали неколико пута у овом веку. Ја немам разлога да обнављам државу и да моја деца у Републици Српској чекају ново крвопролиће за који месец или за коју годину“.

Да се прекине крвопролиће

„Смисао нашег миротворства јесте да се створе историјски услови да се крво-

пролиће не обнавља. Заправо, крвопролићу воде такзване миротворне странке и концепт САД, којим се тражи мултиетничко друштво, или неких кругова у САД, будући да добра струја у политичком врху САД већ види решење, неко друго од онога које намеће једна ситуација која се „холбрукује“.

Холбрук, заправо, има фашистичке изјаве око стања овде, он наступа гестаповски, а све тумачи како се овде ради о фашизму. Његови ставови су фашистички“.

Нећемо да живимо са вама

„Основна оцена коју разносе муслимански медији по целом свету је да су Срби примитивни, склони геноциду, агресивни и тако даље.

У исто време, они траже поново братство и јединство и хоће да живе са нама. Ми им отворено кажемо: „Ево, ми нећемо да живимо с вама. Нека смо примитивни и агресивни, али нећемо с вама да живимо“.

Они држе да смо „агресивни и примитивни“, али „воле“ нас и „хоће“ с нама да живе. Ствар је у томе да хоће у овој фази Србе да протерају преко Дрине, да отму територије и оно што је приватно власништво српског народа.

Ни у чему другом није проблем него у разбијању и контроли српског корпуса. Надамо се да ћемо један такав тренд успети да спречимо“.

Нећу у Сарајево ни по коју цену

„Нећу да се вратим у Сарајево ни по коју цену. Живим у стану у коме је живео муслиман. Нека изволе регулисати проблем мог трособног стана у Сарајеву, неким дају могућност да то решим, па ћу онда напустити стан.

Навео сам свој пример, јер оваквих расељених људи има више стотина хиљада и он говори о моделу који је за нас примењив. Не видим да било где кришћ Дејтонски споразум. То је једна ствар.

Друга ствар, или доказ да се то намерно форсира јесте чињеница да много више ексцеса, терора, убиства има између муслимана и Хрвата унутар ФБиХ, али се о томе нигде не пише“.

Криминал у ФБиХ никада не интересује

„Пљачку од неколико стотина милиона долара у ФБиХ, међу муслиманима, поменуо је само господин Роберт Кук, министар иностраних послова Велике Британије, на основу чињенице и података којима располаже. Међутим, о томе се причало неколико дана па је онда потиснуто у заборав.

Сад је утврђена пљачка од више десетина милиона долара и видећемо кад ће се то завршити. Према томе, реч је о смилуном пљачки на српски народ и легалне ин-

ституције српског народа, што ме жалости”.

Нека праве Брчко у Белфасту

„Има Запад муслимана, Срба и Хрвата у Чикагу, у Аустралији, па нека тамо направе неко Брчко. Они који нас томе уче, нека после неколико десетина и стотина година реше питање Белфаста, проблем Баскијаца, нека реше проблем Кипра, нека реше проблем Бејрута.

Не постоји ни једно искуство у земљама из којих долазе ти људи да уче нас, како се говори да су то они успели да реше. То је једна ствар коју треба имати у виду. Ја сам учио из књига са Запада, дакле не из Москве, не из болшевичке традиције, како се политички и социјални конфликти решавају, да је основни облик решавања политичких и социјалних конфликата сепарација или одвајање.

Тек трећи, или четврти модел је компромис и разне врсте компромиса унутар тога облика, укључујући и модел арбитраже.

Дакле, оно што је кључни модел решавања политичких конфликата - одвајање или сепарација - они не нуде нама као модел, по западним ауторима, води трајном решењу.

Према томе, ради се о једном бесмисленом покушају, који ће, нажалост, и Србе и друге коштати доста исцрпљивања, непотребно расуће енергије, па и материјалних добара. Надам се да неће бити и жртава”.

Време радикала

„Време радикала траје зато што није решено српско национално питање. Решење српског националног питања је блокирано политиком међународне заједнице, оно није дошло ни до своје половине.

Пред нама је, заправо, следећа фаза буре, која не мора да има облик крвопролића, али мора да има облик радикалних политичких промена, као и оријентацију не само у вођењу политике српских држава, него и односа света према Србима у српским државама.

Дакле, то је време у коме радикализам схваћен и као дипломатија и као мудрост у заступању ставова, а не само у овом тврдом смислу, има своју будућност и подршку у најширим слојевима српског народа”.

(„Јавност”, 15. новембра 1997.)

Ускраћено право гласа

„Такозвана међународна заједница има потпуну контролу над збивањима у бившој Босни и Херцеговини, и та контрола је на једној страни омогућена конкретним решењима из дејтонских папира. У таквој ситуацији није чудно да укупна изборна правила и све изборне процедуре бивају уређени и прописани на начин који умногоме не полази од онога шта се стварно збива на терену и од стварног расположења народа који живи на простору

бивше Босне и Херцеговине.

Верујем да сви слободоумни људи могу прихватити став да тако драстичан број страновника Републике Српске који је унапред искључен из изборне процедуре, којима је одузето пасивно право гласа - представља потпуно антидемократски чин.

Ту, пре свега, мислим на велики број Срба који су се доселили из Републике Хрватске и бивше Републике Српске Крајине, који су овде настањени неколико година, и у том смислу десетине и десетине хиљада тих људи не могу нигде остварити своје изборно право - нити у бившој Босни и Херцеговини, нити у Србији, нити на било ком другом простору.

У исто време, треба на уму имати чињеницу да је око 60 одсто становника Републике Српске променило место становања од 1991, и они само по изузетку треба да остваре своје право гласа”.

Ограничена „слобода кретања”

„Што се тиче такозваног слободног кретања, оно је заиста цивилизацијски принцип, али оно што је драматично забрињавајуће за српску страну јесте апсолутно искључивање права српског народа да ту могућност искористи.

Нико више и не помиње могућност повратка Срба на просторе Републике Српске Крајине у оне градове и села где је живело више од 90 процената српског становништва до јесени 1995. године, него се под „слободом кретања” искључиво подразумева могућност враћања муслимана и Хрвата у она места где су живели пре 1990. и 1991. године.

Што се тиче „демократизовања” медија, па и укупне атмосфере на подручју бивше Босне и Херцеговине, а самим тим и на подручју Републике Српске - то је много шири појам. Главна мука је што под „демократизацијом” медија странци мисле да ми сви треба да пљујемо по српској опцији, по оним људима који су учествовали у одбрани српских живота и који су ту одбрану водили.

Велики је проблем што странци, подржани нашим квислинзима, под „демократизацијом” медија подразумевају јавну подршку људима чије странке могу стати у један комбибус, и људима које не подржава ни властита жена, а који свакодневно имају приступ великим светским медијима”.

Радикали прави патриоти

„У наредним месецима политичке прилике и партијска опредељења која треба да одлуче о будућности Републике Српске на овим просторима ће се поједностављивати.

Управо онако као што се поједноставила ситуација у Србији, и читава борба се одвија између левог, комунистичког црвеног блока, обојеног мафијом, криминалом, подређеношћу америчким интересима, егоизмом, па и патолошком позицијом једног броја људи - на једној страни -

а на другој страни постоји патриотска оријентација, патриотски блок који у апсолутном смислу речи представља Српска радикална странка

Многе странке између два блока врло ће брзо доћи у ситуацију да се одреде или за леву или за праву страну, за патриотску страну.

У Републици Српској налазимо се у ситуацији где од искрених патриотских снага постоји Српска радикална странка. Од странака које обећавају нашу интеграцију са Алијом и Фрањом, и подручје Републике Српске виде за прљаву технологију и складиштење отпадног материјала - постоји Социјалистичка партија удружена са ЈУЛ-ом.

СТИЦАЈЕМ историјских околности, ниједна од ових странака нема власт, него је легитимно на власт дошла Српска демократска странка. Она се декларисала да није ни позиција српских радикала, нити позиција Социјалистичке партије, већ да је негде између, у центру.

У таквој елборацији Српске демократске странке, више видим њен сопствени проблем, него предност, како то они мисле.

Потпуно сам уверен да живимо у периоду у коме ћемо се морати нужно опредељивати око јединствених националних питања, жестоко се за њих борити, политички и дипломатски, па и војно када треба, као што је то било нужно претходних година.

Због тога сам потпуно уверен да ће Српска демократска странка опстати на политичкој сцени у оној мери и оном значају у којем буде респектовала, афирмисала и уређивала оне садржаје који су присутни у програму и оријентацији Српске радикалне странке. То јест, она ће одржати Републику Српску као државу и развити је у оној мери у којој се буде успешно представљала кључним разарајућим елементима рада на терену комуниста, без обзира на атрибут којим се ките њихове странке.

У том смислу, ја не видим неку другу значајнију странку. Ради се ту још о већем броју малих, ситних странака које су формирале у нечијим кабинетима, или су резултат психолошких проблема људи који врше извесну компензацију за животне неуспехе на овом или оном пољу”.

(„Глас српски”, 11. 12. мај 1996.)

Лажни мултиетничари

„Такозвано мултиетничко друштво било је присутно у претходној Југославији, чији је комад бивша БиХ. И, као што се види, није могла опстати.

Свет, који је учествовао у разарању те Југославије, одмах је признао новонастале националне државе, осим подручја у којима је живео српски народ. Истовремено су Срби као конститутиван народ избрисани из Хрватске. Хрватска је постала само држава Хрвата, Словенија држава Словенаца, Македонија држава Македонаца...

Једини могући начин престанка крвопролића на овим подручјима је пуније и

трајно државно разграничење народа који су неколико пута у овом веку ратовали једни против других.

Инсистирање на јединственој Босни не иде у прилог ниједном од три њена народа... Повратак избеглица везан је за међународно признати хуманитарни принцип. Међутим, проблем је у томе што се он једнострано схвата.

Међународна заједница га прихвата као могућност повратка избеглих Хрвата и муслимана, а Срби се нигде не помињу. Овај принцип би можда и задовољио Србе да се истовремено разговара о повратку избеглих у Книн, Бенковац, Слун, Гламоч, Грахово, Сарајево..."

Демократија са радикалима

„Уколико победимо, а победићемо ако буде демократије, обећавам да ћемо се борити и изборити за српску државу и њене границе, обећавам да ће сви имати кров над главом, да нико неће бити гладан.

Онај ко реално сагледава ствари на терену, па посматра светске односе, може закључити да у овом тренутку имамо изгледа да се изборимо најпре за аутономију, а потом, врло брзо, за међународну границу која ће имати карактер државне границе. Сасвим сам уверен да је пред нама време када ће бити могуће уједињење са главнином српског народа, са Србијом и Црном Гором.

Један од основних разлога због којих постоји Српска радикална странка је уједињење свих српских земаља у једну државу. Ми сада имамо врло јасну диференцијацију политичких снага и политичких оријентација у Србији. На једној страни је леви блок са социјалистима и ЈУЛ-ом, а на другој радикали са јасном патриотском позицијом.

Очекујем пуно победу Српске радикалне странке у Србији и то ће бити тренутак када ће бити могуће уједињење. До тада, треба да се догоди пуна победа патриотских снага у Републици Српској и, без обзира на њихово страначко одређење, сигуран сам да ће такав чин означити постизање нашег коначног циља". („Ослобођење", 30. мај 1996.)

Заклетва без муслимана

„Муслимански посланици у Народној скупштини Републике Српске који су дошли из Федерације БиХ (јер они не воле да се каже да су посланици Федерације) имаће, очигледно, један сталан проблем, што делују као опозиција, али не опозиција у оном смислу како то дефинише Устав Републике Српске - него опозиција из друге државе која по идејама и систему њиховог предлога - очигледно, иде на разарање Републике Српске, па и на њено нестајање, чак и у оном виду који гарантује Дејтонски споразум.

Постоји доста погрешних тумачења, па и жестоких и некоректних притисака, као онај, на пример, господина Штајнера који доводи у питање легитимитет Народне скупштине и њене одлуке. Једностав-

но се ради о томе да су посланици инсистирали да се поштује законска процедура при мењању било какве одлуке. Овде се ради о тексту заклетве која може бити измењена на парламенту, на предлог законодавно-правне комисије. Ова комисија је формирана управо на овој седници скупштине, и она је већ добила предлог муслиманских посланика из СДА, Здружене листе, а у вези са текстом заклетве. О томе ће свој став заузети Народна скупштина на наредном, трећем заседању, и какав ће тај став бити - видећемо.

У сваком случају, текст заклетве може бити промењен, или неки други унесен у пословник о раду, само уколико се поштује процедура, и ако долазимо до решења на законом предвиђен начин.

Српска радикална странка није склона да било какве прописе мења за кафанским столом, па чак и кад би то понекад било у њену корист. Потпуно смо уверени да све промене морају бити извршене на законит начин, и да се до одлуке долази гласањем, као што предвиђа пословник. Све друго је нелегално и кршење прописа.

Дакле, ту се не ради нити се радило ни о каквом инциденту, ни о каквом притиску на муслиманске посланике, него се ради о отпору да се на незаконит начин дође до одређених решења".

(„Глас српски", 7. и 8. децембар 1996.)

Преварени Бањалучани

„Већину одборничких места у Бања Луци добиле су политичке странке са релативно уским хоризонтом, како у погледу странака, тако и у погледу политичког и моралног капацитета њихових лидера.

То се, разуме се, одразило на ситуацију у телу које је требало да буде ново конституисана скупштина града Бањалуке.

Политички одговорни и зрели људи, и поред тога што поштују своје бираче и воде рачуна о програмској оријентацији својих странака и реализацији страначких принципа, морају имати и способност компромиса у политичком раду, нужног споразумевања са другим странкама и њиховим лидерима. Нарочито када се ради о српском корпусу и ровитој независној политичкој ситуацији.

Дакле, представници које су Бањалучани изабрали на прошлим локалним изборима сада се показују у пуном и правом светлу, и њихова неодговорност и неспособност је очигледно занела бираче у једној медијској кампањи која је била све, а најмање отворена, демократска и равноправна.

Што се тиче Српске радикалне странке, ми у бањалучкој градској скупштини имамо свега четири одборника и немамо амбиције да учествујемо у извршној власти. Наше се амбиције свODE на подршку свим озбиљним пројектима развоја града, и на деловање у смислу конструктивне опозиције, која ће настојати да свако решење буде што боље и у интересу свих становника Бања Луке и Републике Српске".

Васкрсава „братство и јединство"

„И поред договора које смо имали на врху - између Српске радикалне странке, Српске демократске странке и Социјалистичке партије РС - будући да је реч о странкама које су, практично, победиле на локалним изборима - морам да констатујем да се тај договор, углавном, не поштује.

Имамо већ учесталих ситуација да Српска демократска странка у неким местима, као, на пример, на Палама, а и Љубињу, Новом Сарајеву, на Илици и у Шамцу власт формира уз помоћ муслиманских одборника, без обзира, на то што, на пример, српски радикали у Скупштини општине Пале имају више од четрдесет одсто одборника.

Иста ситуација је и у Љубињу. Дакле, изгледа да је реч о упињању ко ће бити оперативнији, и ко ће у што већој мери контролисати промашене елементе братства и јединства, а ради опстанка на власти и чувања разних врста добити које су на разне начине стечене у минулом периоду.

У принципу, Српска радикална странка на локалним изборима остварила је добро познате резултате. Први пут смо изашли на локалне изборе и остварили добре резултате. Први пут смо изашли на локалне изборе, и друга смо странка по снази у Републици Српској. Имамо 502 одборника и после нас је једино нешто озбиљнији резултат остварила Социјалистичка партија Републике Српске, а све друге странке имају између шест и четрдесет одборника. Ради се о ситним, патуљастим и неозбиљним странкама и маргиналним лидерима".

Отвор са екрана

„Што се тиче резултата у Бања Луци, већ сам улазак наше странке у градски парламент са четири одборника, где се наша десетина странака, представља озбиљан резултат. Но, за Српску радикалну странку тај резултат је лош, јер је за нас лоше све што је испод десет одсто, а ми смо оценили, са добрим разлозима, да је лош резултат наше странке последица медијске кампање, од серије лажи, инсинуација и подметања који су били сејани из великих медија, посебно из бањалучког студија државне телевизије, и то све уочи избора и два-три дана после њих, непосредно након гласања.

Под таквим околностима, Српска радикална странка није имала никаквих могућности за деманти. Није потребно подсећати да је државна телевизија, студио у Бања Луци, објавила да су српски радикали платили већи број добровољаца да дођу у Бања Луку, да руше и убијају невинне грађане, што је најгнуснија лаж.

Потом је објављено да сам ја, као шеф странке, побегао транспортом СФОР-а, иако из здравствених разлога уопште нисам био присутан тим збивањима. Затим, треба ли да подсећам да је шиканиран народни посланик Пантелија Дамјановић, да је тражено његово линчовање

и исељавање од стране оних који се, наводно, залажу за државу, и тако даље.

Најжалосније је што је сегменте ових догађаја издвојила државна телевизија, и то емитовала у државном дневнику без икаквог коментара или ограде, и то дан уочи локалних избора.

Морам да подсетим, такође, да је државна телевизија (студио у Бања Луци) после победе Српске радикалне странке у Србији (на парламентарним изборима), уместо честитке патриотским снагама, без помињања имена Српске радикалне странке и без набрајања стварних резултата после гласања - пренела свега неколико реченица коментара из „Индипендента“, у коме се каже да је у Србији на помолу фашизам!

Мислим да све то више говори о стању у медијима и о људима који у њима раде, а мање о демократском карактеру Српске радикалне странке и њеном бескомпромисном патриотизму. Дакле, ту је реч о серији разлога који су делом у Републици Српској, конкретније у Бања Луци, и добрим делом у спољним диригентима који обликују ситуацију у Републици Српској.

Неке од тих ствари ћемо, сасвим извесно, превазићи у изборној кампањи која је у току и надам се да ћемо имати много боље резултате.

Криминалци на слободи

Врло је жалосно да ниједан терористички акт и ниједна велика афера у Републици Српској последњих месеци и година уопште нису расветљени.

То довољно говори о карактеру државне власти коју је водио СДС, са једне стране, а са друге стране, то говори о способности, а можда и о намерама новоформираног МУП-а са седиштем у Бања Луци.

Јер ни на том подручју последњих месеци није расветљен ниједан терористички чин, нити је ухапшен иједан криминалац.

Дакле, постоји зло ткиво, зли тумор у органима државне власти, последњих година, и то је озбиљна ствар.

Друга ствар коју треба имати у виду је све да ровита, крвава или полукрвава ситуација у Републици Српској одговара многим из такозване међународне заједнице и то не само у Републици Српској, већ и на подручју Федерације БиХ, јер они на тај начин аргументују свој примитивизам којим хоће да докажу примитивизам балканских народа, Срба, муслимана и Хрвата, што је предлог за њихово енергично војно и трајно присуство на овим подручјима, као база реализације њихових интереса.

Краткорочно гледано, појачане терористичке акције, уз драматичне ситуације које прате формирање општинских власти (у неким деловима Републике) после локалних избора, те уз нестабилну политичку ситуацију - општа је атмосфера која би могла пружити пуну аргументацију за увођење протектората, не само над Републиком Српском, него и над целом Бо-

сном и Херцеговином.

На тај начин би на овом простору биле трајно инсталисане јаке оружане формације западних земаља и на трајан начин би биле оповргнуте све институције политичке демократије коју би народи на овим просторима могли да имају”.

(„Глас српски”, 8. и 9. новембар 1997.)

Уједињење

„Уједињење са Србијом и Црном Гором је политичка неминовност. За то је потребан минимум унутарсрпске слоге (као и за опстанак), а као илустрацију наводим да нам још није успело да на једном месту окупимо посланике свих српских скупштина и српску интелигенцију и да дефинишемо бар оквир српског националног програма.

Сигуран сам да је у Србији дошло до великог пораста броја политичких индивидуа, које мисле у оквирима српског националног програма, и то у односу на стање из 1991/92 године. Мислим да је то значајан политички и психолошки капитал”.

Караџић и Младић

„Радован Караџић је прешао мучан пут од симбола отпора, до маргинализоване политичке личности (грешко је, као и сви људи), а сада је важно „угасити” његову компоненту симбола.

Мислим да би његово хапшење представљало понижење за српски народ, то више што би Запад желео да у том хапшењу учествују и Срби.

Коначно, Шумахер је наредио посланицима како да се понашају, у што спада и хапшење властитих људи, који „не одговарају”.

Ратко Младић је део пропагандног пројекта, заједно са Радованом Караџићем - негативно осликан. Преко њих се производе психолошке околности „неопходности америчког присуства на Балкану”.

Ради се о примени америчке теорије „обликовања јавности”, од које се онда тражи подршка. Јасно је да је то подршка „обликоване” јавности, али се ствара утисак псеудо - еволуције, политичког „сазревања” народа. То потврђује и случај РСК, која би, уверен сам, могла остати барем у статусу високе аутономије, али то није било изводљиво бомбардовањем великих градова у Хрватској, како се радило, него њиховим заузимањем и каснијим враћањем кроз преговоре, јасно, уз одговарајуће концесије. То је био пут да се задржи РСК и део РС”.

ХДЗ

„ХДЗ наставља са надмено националном политиком, потенцирајући етничко чишћење, и даље жели искључиво - територије. Гледано историјски, политика хрватских националних странака је увек била антисрпска. И Срби су урадили неке грешке концем Првог светског рата, првенствено великодушносту победни-

Човек који мисли главом народа

ка, али и непримереном сујетом династије. ХДЗ је, ипак, организација са елементима геноцидне политике”.

Политичка будућност Биљане Плавшић

„Она има ослонац у Западу и САД. Медијски и пропагандно све се може приказати савршено, али СНС нема програм и није историјски и политички утемељен. Нападала је криминал и формално се залагала за правну државу. Социјалисти су јој обезбедили нешто угледа у народу. Мислим да Биљана Плавшић нема политичку будућност”.

Европа и САД

„Европа није у стању да пружи озбиљнији отпор политици САД. У сваком случају не без Кине, Јапана, Индије, где је модел мултиполарности супротстављен курутентном моделу монополарности и само на неки начин реafirмише модел биполарности.

САД су на врхунцу моћи, и тамо ће, вероватно у даљем временском периоду, доћи до облика „урушавања”. То ће урушавање вероватно резултирати стварањем нових (првенствено економских) центара моћи. У томе исламске земље имају значајну улогу.

Америци не смета Садам или Гадафи ради приписаног тоталитаризма, него због њиховог инсистирања у одбрани властитих посебности и праву на неуклопност у стерилне моделе.

Хаг

„Хаг је инструмент америчке доминације, директно супротстављен међународном праву. Тексашки суд је недавно ослободио међународног злочинца, који је требао бити изручен Хашком суду - судија од-

био изручење. Аутори хашких докумената су за основ узимали прецедентно право, које је неразумљиво већини правних експерата европског правно-политичког поднебља”.

Вестендорп, Клајн и медији РС

„За Вестендорпа и Клајна је важнија Влада РС (прозападна „мека“) него војска (ВРС). Влада, да би се лакше поставили послушни управни одбори електронских и других медија и маргинализовале странке националне свести, које се боре за очување РС са минимумом слободе и независности. Тако електронски и други медији директно улазе на место војске - у миру.

Јер, иако 20. век обилује примерима тоталитаризама разних облика, САД ради опште психозе сваки самосвесни покрет етикетирају као - фашизам. У тој функцији је и прича о криминалу.

Америчка теорија производње и контроле криза комбинована са дозирањем ратних дејстава „ниског интензитета“, објективно доводи наш народ у позицију пацијента којег лече толико да не умре, али не и довољно да оздрави”.

Амерички план за Брчко

„Амерички план за Брчко предвиђа да се, потписима „меке владе“, РС подели на Брчко, које би било - ничије, и бањалучки кантон, који би требало да буде мултиетнички. Ентитети би постепено требали да добију конститутивност.

Овај пројекат, осим што ревидира Дејтон, још и „филигрански“ растаче РС, где би Хрвати и муслимани добили конститутивност, а реципроцитет у Федерацији БиХ није ни споменут.

О Хрватској да и не говоримо. Тамо су Срби коначно сведени на категорију националне мањине. Такав амерички концепт нико од Срба није потписао”.

СДС и Српска радикална странка РС

„На последњим изборима за Скупштину (ми их не сматрамо легалним) СДС је са 46 пала на 24, а радикали су се са 6 попили на 15.

Иако је политика СДС бледа, а нека реаговања су им криминална, ми смо сада партнери и прихватићемо сваки аргумент СДС-а из аутентичне партнерске позиције”.

Потрошачи нуспродуката УСА-демократије

„Српски народ је доживео највећи пораз у својој историји, присиљен је да подноси миграције.

Поступци једине преостале суперсиле, САД, ретко да имају примера у историји супердоминације, а то подразумева и ком-

поненту тоталитаризма - културну доминацију.

Модел репродукције њиховог капитала је примаран задатак, а војна компонента је само медиј за пласман производа. Извоз америчке демократије у нашем случају је само извоз нуспродуката те демократије.

Циљ на општем и, посебно, нашем подручју је подела по разним, међусобно супротстављеним линијама, према склоностима или одбијању америчког модела. Коначно, тако је избрисана РСК и део РС, а у пројекат је укључен и део политичког естаблишмента РС.

Цепане РС иде кроз политичко-информативно-војну компоненту, увек са елементима личне сујете.

Радикали РС сматрају да је СДС промотор спаса РС кроз Дејтон, али је и такав спас и сам Дејтон оптерећен унутрашњим контрадикцијама”.

Социјалисти

„Социјалисти немају конзистентну политику. Ми им замеремо што се нису дистанцирали од пропасти РСК. Избори у РС су у целини фалсификовани, па радикали и СДС немају апсолутну већину, а у Скупштини би социјалисти са својих девет посланика требало да одиграју улогу елемента преваге у лабавим дневно-политичким коалицијама.

У народу имају миноран утицај, а њихова политика „компромиса и хармоничних решења” за нас је политика губитка територија.

Социјалисти РС имају свест „произведену свешћу”, која је делимично продукт филозофије мешаних бракова, са малом разликом између њихових мотива и понашања. Тип универзалних категорија је по социјалистима погрешан, пуни су празних фраза и декларација и више прате Вашингтон, него пуле властитога народа.

Мислим да је сврха свега тога, њихово пуко политичко преживљавање. Радикали РС не замеру социјалистима те „обавезне ликове”, али социјалисти има-

ју замерке на ставове радикала”.

Метаморфоза од Срба до Бошњака

„Муслимани морају да схвате да су директни потомци Срба, или Хрвата. Не заборавете да су исти ти људи већ били „Турци”, затим „муслимани” и коначно „Бошњаци”, а та њихова метаморфоза је само тражење излаза из кризе националног идентитета у коју су доспели управо одбијајући историјску чињеницу да су потомци Срба и Хрвата.

Да нема страног утицаја, ближе историјски гледано, добро решење би било да су Словенци мирно изашли из Југославије, овако су сви изманипулисани. Ипак, до мира ће морати доћи”.

Дејтон

„Дејтон ништа суштински није решио, али је реалност, која мора да се узима у обзир. Позитивно је што је зауставио крвопролиће, али је и то, бојим се, привременог карактера. Без Дејтона ми бисмо и сами дошли до квалитетнијих решења. Јер, наоружавање муслимана („опреми и обучи”) и теорија о равнотежи војних снага и није ништа друго него увод у нови рат.

Аналитички гледано, муслиманско-хрватски сукоб је конзистентнији него што се мисли, а танка кохезиона нит у Федерацији БиХ је - мржња према Србима. Са тако slabим интегративним фактором, 43 одсто муслиманског становништва некадашње БиХ је стешњено на неких 20 одсто територије те исте БиХ и даље има лоше изгледе. У Хрватској је, с друге стране, у току тоталан разлаз Хрвата и муслимана, који се једва прикрива. Генерално гледано, муслимани су у глобалним америчким политичким играма једноставно - изиграни. Робусна логика америчког капитала претпоставља да је важнији један долар, него 1.000 људских живота. Наравно, ако животи нису амерички”.

(„Демократија”, 8. јануар 1998)

ЗА ВЛАСТ ПОШТЕНИХ ЛЈУДИ

МИ ДОЛАЗИМО!